

Reuerendissimi in christo patris et dñi: dñi Hugonis de sancto Charo: sacrosanctę ecclesię Romanę Tituli sanctę Sabine Cardinalis primi de ordine diuini Dominici: Postilla super Esaiam Incipit. **Expositio Ca. I.**

Et contra

Quod Esaię pphete. Hic est titulus libri vsqz ibi: Audite celi. In quo breuiter ostendit de quibz et qñ pphetauit. Et est sensus: Hic est vsqz incipit a **V**isio. i. liber Esaię: i quo q̄ deo reuelate viderat/ostendit. Et sic: a **V**isio Esaię. i. intellectus q̄ vñtura p̄uidit i spiritu Esaias/ hic est. i. hoc libro expm̄it. Et huic expositioni videt cõgruere Glo. illa. Visionis tria sũt genera. Primum corporale/ quo videmz celũ z terrã z cetera hñdĩ: vbi tñ aliqd aliud significatur qd nō videt: vt **E**ro. iij. a. ignis in rubo. Et **D**aniel. v. a. manz scribentis in pariete. Secundũ spirituale/ quo videmus nō res sed imagines i somnis: vt pharao/ **S**en. xij. a. Et nabuchodonosor/ **D**aniel. iij. a. **T**ercũ in vigilia: vt **E**zech. viij. d. qui vidit picturas bestiarũ in pariete templi/ sedẽs i domo sua i babilone. Tertium est intellectuale: qd est in rōne/ quo creatorẽ cognoscimz: z spiritus sancto reuelate per lucẽ aut p̄ elocutionẽ interiorẽ intelligimz spũalia queqz: vt aias z angelos z cetera hñdĩ q̄ non habent imagines/ nec imaginationẽ: sed ratione siue solo intellectu cõprehendunt. Videre em̄ etiã p̄ intelligere accipit. Unde sepe querit: **V**ides ne. i. intelligis. **U**n̄ pphẽ dicunt videntes. i. intelligẽtes. **A**mos. vij. et. i. **R**egl. ix. et multis alijs locis. **S**ilij **A**mos/ pphete: nō illi q̄ fuit vn̄ ex duodecim pphētis. **I**ste em̄ p̄mã z vltimã litterã habet sui nomis aleph et sade: z inf̄pretat fortitudo vel robustus: **I**lle aut̄ p̄mã z vltimã litteram habet ain et samech: et interpretat̄ plus grauis vel durus. **S**unt aut̄ eadẽ litterę. i. elemẽta ain z samech qd aleph z sade: sed differunt in sono z figura: sicut a/ s/ b. **I**ste amos pater Esaię ppheta fuit: aliter nō poneretur in principio pphetię: sicut dicit̄ hebrei: qui patres z auos et atauos pphaz: quoz rũ noia in p̄ncipio pphetię ponunt/ asserunt fuisse pphetas. **E**t forte iste fuit ppheta nō officio: sed reuelatiõis: **V**ult em̄ multa reuelata sunt: que nō annũciauerunt vel scripserunt. **C** **Q**uã vidit spũaliter in spũalibz oculis: **D** **S**up iudã: id est tribũ iudę: **E** **E**t hierlm̄. i. tribũ beniamin: de quibz p̄ncipalit̄ ppherauit Esaias. **I**n hoc qd dicit̄ sup/ innuit p̄odus tribulatiõis qd p̄uidit Esaias venturũ sup duas tribus. **S**epuaginta z theodoton posuerunt: cõtra iudã z hierlm̄: qz nec p̄sp̄ra nec aduersa voluit in titulo demonstrare. **F** **I**n diebus ocie/ qui et acarias dicit̄. liij. **R**egl. xv. a. **G** **A**thã/ achaz/ z ezechie regũ iuda. **I**n diebz istoz pphetauit Esaias successiue: queqdã in diebz ocie/ queqdã i diebz ioathan: queqdã i diebz achaz/ queqdã in diebz ezechie: z i diebus manasse filij ezechie: z occisus fuit ab ipso. **H**ic dicit̄ Glo. Hieronymi: **E**saia/ ioseph/ iohel et amos eodẽ tpe pphasse ex regibz qui in titulo ponunt/ p̄mptũ est cognoscere. **Q**uod falsum esse videt: qz in titulo iohelis nō ponit̄ aliqs rex. **R**ũsio. **L**oquit̄ Hiero/ fm̄ regulã hebreoz: q̄ dicit̄ qz pphẽ qui nō habet noia regũ in titulis/ pphauerunt sub eisdẽ regibz s̄ qd pphauerunt pphẽ q̄ eos antecedit. **H** **A**udite celi/ zc. **S** **I**n nro titulo: in q̄/ q̄s ppha/ z cui/ fili/ z quos/ z q̄ tpe pphauit demonstrat̄ est: incipit narrationẽ pphię sup: **P**rimo inuocãs celũ z terrã in testimoniũ z iudgos/ nisi se correxerint ad eius verba: sic moyses data vel recapitulata lege inuocauit celũ z terrã in testimoniũ z filios isrl/ nisi fecerint legẽ q̄ iuste punirent. **D**eut. xxxij. a. **A**udite celi q̄ loquar: audiat fra vba oris mei. **D**uidit aut̄ h̄ capitulũ i decẽ pres. **I**n p̄ma inuocat esaias

Incipit liber Esaię pphete. **C**apitulũ i.

Quod Esaię filij amos/ quã vidit sup iudã z hierlm̄: diebz ocie/ ioathan/ achaz et ezechie regũ iuda. **A**udite celi z auribus p̄cipe terra: quoniam dominus locus tuus est. **F**ilios enutriui z exaltãui: iph aut̄ spreuerunt me.

las in testimoniũ z iudgos celũ z terrã/ q̄ iuste puniendi sunt nisi fecerint qd hozat. **I**n secũda rephẽdit iudgos de ingrati tudine: ibi: **F**ilios enutriui zc. **I**n tertia rephẽdit eos de obstinatiõis peccãdi: ibi: **A**g genti peccatrici zc. **I**n q̄rta de impudẽtia peccãdi: ibi: **A**udite vbu dñi zc. **I**n quinta arguit eos de diuini cultus violatiõis: ibi: **Q**uo mihi mltitudinẽ victimaz vraz zc. **I**n sexta psult eis vt peniteãt a malo caueãt/ z bonũ faciãt: ibi: **L**auamĩ mudi estote zc. **I**n septima ponit duos effectus siue fructus penitẽtię. i. purificationẽ a delictio i p̄senti: z eternã retributionẽ in futuro: ibi: **S**i fuerint pctã vza zc. **I**n octaua determinat q̄ p̄nẽ sequũt cõtepro/res: ibi: **S**i volueritis zc. **I**n nona plãgit ciuitatẽ p scribaz z pharisęoz maliciã z auariciã deprauatã: ibi: **Q**uõ scã est meretrix ciuitas zc. **I**n decima z vltia ondit dñm de his oibz se vindicaturz: ibi: **P**ropt hoc ait dñs zc. **D**icẽ: **H** **A**udite celi: **E**xpsio est sic cũ dicit̄: **S**i hoies tacerẽt/ lapides clamarẽt: **L**uc. xix. f. **A** est metonymia. **H** **A**udite celi. i. angeli. **E**t auribz p̄cipe fra. i. hoies. **A** **C**eli. i. maiores spũales intelligentes: **A**udite/ pphetiã meã: in q̄ inueniet̄ p̄fun da mysteria q̄ poterit̄ mirari. **E**t auribz interioribz z exterioribz: **K** **P**ercipe fra. i. minores/ carnales/ seusibiles pphetiã meã: qz ibi inuenietis simplicẽ historiam/ quã qñ lac sugere poteritis. **E**st em̄ vsio Esaię quasi fluius in quo pe ditare potest agnus/ z elephas natate. **E**t dicit Hieronymus in quadã Glo. qz Esaias celos pluraliter voluit dici: sed singulariter intelligi: sicut singlas ciuitates plurali numero thebas vel athenas dicimz vel vocamz. **E**t videt qz male dicat: quia sup **S**en. in p̄ncipio dicit Glo. **S**trabi qz septẽ sunt celi. **R**esponso. **S**ingularit̄ voluit dici p celo empyreo: sed pluralit̄ voluit intelligi p cõtentis in eo. **E**t posset aliqs dicere: **Q**uid tubes audire celos: **Q**uid loqueris de spũ tuo falsa: **H** **O** dicit ipse: **Q**uoniam dñs locus est: nō vobz/ qz idigni est: sed mihi: vt qd audiui in spũ referã vobis/ q̄ spiritũ audire nō meremini. **L**oquit̄ aut̄ nobis dñs q̄rto: modis: sic dicit̄ **P**ro uer. j. c. **P**rimo p p̄dicationẽ. **U**n̄: **V**ocauit et renuistis. **S**ecũdo p beneficioz exhibitionẽ. **U**n̄: **E**xtẽdi manũ meã: z nō fuit q̄ aspiceret. **T**ertio p internam inspirationẽ. **U**n̄: **E**t desperistis omne cõsiliũ meũ. **Q**uarto p flagellozũ correctionẽ. **U**n̄: **E**t increpatiões meas neglexistis. **T**er̄ loquit̄ nob p seip angelos/ p pphetas/ p aplos/ p scripturas/ p creaturas. **Q**uid aut̄ locut̄ est subdit. **M** **F**ilios enutriui zc. i. iudgos q̄s adoptauit in filios/ z appellauit p̄mogenitos: **E**ro. iij. f. **F**ilios enutriui. i. extra alios specialit̄ nutriui/ dãdo eis mãna i deserto: **E**ro. xvj. d. **N** **E**t exaltãui/ dãdo eis legẽ i mote snai: **E**ro. xx. **E**t miracula multa p eis faciẽdo: et hostes eoz eis subijciẽdo. **O** **I**psi aut̄ spreuerunt me/ idola adorando: p̄cepta mea transgrediẽdo: pphetas meos cõtemnẽdo z plequẽdo. **Q**uidã aut̄ codices habet: **F**ilios genui: sed non bene: qz qui natus est ex deo nō peccat: vt dicit Glo. **U**nde. j. **J**ob. vltj. **D**ystice: a **V**isio Esaię. i. christi: **D** **S**up iudã z hierusalẽ. i. cõtra clericos z laicos: vel cõtra seculares et claustrales. **H** **A**udite celi. i. clerici vsqz claustrales. **E**t auribus p̄cipe terra. i. laici vel seculares. **M** **F**ilios enutriui. i. clericos vel claustrales mihi in filios adoptauit. **N** **E**t exaltãui/ sup omnes gentes dignitatũ collatione: et benedictõzũ amplitudine. **U**n̄. j. **P**et. ij. b. **V**os estis genus electũ/ regale sacerdotiũ/ gens sancta/ plus acquisitiõis. **S**ic exprobraẽt ingratiudo clericoz. **S**imilit̄ **H**iere. v. b. **S**aturãui eos z mechatũ sunt: in domo meretricis luxuriabant. **E**t paz. j. g. **D**ignificati sũt z ditati/ in crassati sũt z impinguati z p̄terierũt f̄mones meos pessime. **J**o aut̄ inuocat celũ z terrã: vt arment in vltionẽ contra inimicos christi. **U**nde **S**ap. v. c. **A**ccipiet armaturã celus ip̄sus: z armabit creaturam in vltionẽ inimicoz

Dñs loq̄t not q̄rtoz modis

2. Paral. 26.

Dystice

Et derelinquet ab hostibus vel a deo: **b** **Filia** sion. i. templū vel hierlm: que dicit filia sion: qz erat in de/ clivo z defendebat ab arce sion: **c** **Ut umbraculū i vinea** vindemiata. Et est umbraculū domūcula quedā eleua/ ta: de qua custodit vinea: dū sunt fructus in ea: sed collectis fructib⁹ derelinquit: z nihil boni in ea rema/ net. **d** **Et sicut tu guriū. i. domūcula i** qua stat q cucumeres custodit: **e** **In cu/ cumerario. i. i hor/ to** vbi crescit cucume res. q. d. ppha: sicut casule custodum dese/ runt z destruit i hor/ tis et vineis/ collectis fructibus: Sic erit de

Et sic byet Ro. 9. f.

Et derelinquet filia sion vt umbraculū in vinea: et sicut tugiuriū i cucumerario: z sic ciuitas que vastat. Nisi dō/ min⁹ exercitiū reliquisset no/ bis semē/ quasi sodoma fuis/ semus: z quasi gomorra simi/ les essem⁹. **Audite verbū**

tota terra vestra: qz relinquet deserta captiuitatis homib⁹: et ablati bonis mobilibus. **f** **Et sicut ciuitas q vastat:** ab hostib⁹. **g** **Nisi dñs zc.** Dic ostēdit ea q cōtra iudā z hierlm dicta sunt/ esse referēda ad captiuitatē romanorū/ qū in aplis reliquē iudeorū saluē factē sunt. j. x. e. et Ro. ix. f. **Et** dicunt hęc ex psona ppha: z fidelū ex eadē plebe: ne crede/ ret aliqz q dñs ita pcesserit eos q nullē reliquē remāssissent. **Dicit g:** Nisi dñs exercitiū reliquisset nobis semē. i. aplos z sequaces eorū/ vnde aliq ori sunt. **i** **Quasi sodo/ ma fuissem. i. murt a laude dei: z mortui i peccatis.** Sodo/ ma em murt interpretat. **k** **Et quasi gomorra siles esse/ mus. i. asperi enormitate peccatorū.** Gomorra em interpretat aspa. Vel p semē intelligit christ⁹: de quo dicit. j. iij. a. **Erit** germē dñi in magnificētia. Ipse em est granū frumētū: quod mortuū fecit fructū multū: Job. xij. d. **Et est sensus:** **g** **Nisi dñs exercitiū/ vel sabaoth/ vel virtutū: fm septuagi/ ta: b** Reliquisset nobis semen/ vnde christus nasceret: **i** **Quasi sodoma fuissem: z quasi gomorra siles esse/ mus. i. oino cōsumpti. q. d. nisi dñs voluisset vt ex nobis chri/ stus nasceret/ oino cōsumpsisset nos: sic penit⁹ cōsumpsit so/ domā et gomorrā: Ben. xix. e. **l** **Audite verbū zc.** Quarta ps capituli vbi arguit ppheta iudeos de peccati im/ pudentia/ dicens: q sicut sodomitē ante euerfionē quinqz ciui/ tatiū/ aperte sine pudore aliq peccabāt enormiter: ita z iudei z maxime pncipes. **Unde Thren. iij. a. Dator** facia est ini/ qtas ppli mei peccato sodomorū: **De q d:** Ben. xvij. c. **Clā/ mor** sodomorū venit ad me. i. peccati euidentia. **Tūc em** petm est in clamore/ qū est in apparētia. **Dicit q** locus in q sodoma fuit/ vicinas arbores reddit ifructuosas: sic illud etiā peccatū innomiātū facit vt nō cadat ros i loco vbi fuerit noiātū. **Sz** querit qre ppha istas duas ciuitates nominet poti⁹ q alias tres. i. adamā/ seboim/ segoz. **Rūfio:** Propi maioritate: qz maiores erāt z peiores. **Al** ppter mysteriū: Per hoc em si/ gnificat duo. **Unū** qd debēt hie sodomitē/ et nō habent. i. q essent murt iter alios homies. **Et aliud** qd nō debēt hie/ z nō habēt. i. aspiratē correctiōis vel repēnsiōis/ ipsi asperrime repēndūt. **Potest etiā** intelligi de platis nris: q sunt murt a verbo pdicatiōis. **Un** Esa. lvi. d. **Canes murt nō valētes la/ trare.** **Et asperi i peccatis** qb⁹ exaspāt dñm. **Un** Ezech. ij. c. **Moli esse exaspans/ sicut dom⁹ isrl exaspans est.** **Dicit ergo:** **Audite/ aure mētis: m** **Verbū dñi/ qd p me loquit:** **n** **Pncipes sodomorū. i. iudei z pncipes iuda siles sodo/ mitis. i. sine verecūdia peccātes.** **o** **Percipite/ saltē/ au/ ribus/ exteriorib⁹:** **p** **Legē dei vestri/ p creationē/ nō p cultū.** **q** **Popul⁹ gomorre. i. vos iudei qui estis similes gomorreis.** **Vel loquit vteri⁹ esaias ad scribas z pbarifcos siles sodomitis in hoc q inuerecūde peccauerūt contra chri/ stum/ clamātes: Erucifige/ crucifige eum: Luc. xxij. c. sicut sodomitē inuerecūde z publice dixerūt ad loth: Educ viros qui ingressi sunt ad te/ vt abutamur eis. Et sicut illi cogitauerūt p siliū pessimū z iustū loth: ita z isti cōtra dñm. **Un** **Die/ re. xvij. c. Venite cogitem⁹ cogitationes cōtra virū iustum. Tradunt autem heb zgi esaiam occisum fuisse/ quia hoc dixē/******

Eti. 19. b.

rat: vel qz dixerat: **Vidi** dominū sedentē sup solū excelsum. j. vij. a. **Dicebant em** eum blasphemasse et mentitum fuisse: qz moyses dixit/ **Exo. xxij. d. Non** videbit me homo z vi/ uet. **r** **Quo mihi zc.** **Quia** ps vbi repēdit esaias iu/ deos de diuini cult⁹ frustratiōe: ponēs tres causas/ qb⁹ ipsum cultū sibi reddebāt in/ utilē. **Prima** est: qz nō bona intentiōe/ sed p/ pria libidine hoc faci/ ebant: qz proni erant ad idolatriā. **Et hno/ taf cū** dicit: **Malui.** **Secūda** est: qz pecca/ tis plurimis erāt irre/ titi. **Un** dicit: **Imā** sunt cetus vestri. **Tertia:** qz offerebant de rapina. **Un** dicit:

Quān⁹ vestre sanguie plene sunt. **Dicit g** in persona dñi/ ppheta ad iudeos sui cōtempāneos: **z ad scribas z phari/ seos chisti cōtempāneos** hęc sacrificia offerētes: **qñ nō erat** tempus/ z mala intentiōe/ z de rapina. **r** **Quo. i. ad quid** offeritis: **s** **Nisi/ vob irato:** **t** **Multitudinē vic/ timaz vestraz:** nō mearū que offēditis: tali intētiōe/ tali tēpore/ de tali re: **v** **Dicit dñs:** q timēd⁹ ē. q. d. si legē nō obseruatis/ ad quid hęc offeritis: **x** **Plen⁹ sum. i. abun/ dans:** z istis nō indigens. **Unde Ps. Si** esuriero nō dico ti/ bi: meus est em orbis terre z plenitudo eius. **Vel** **plenus sum. i. tēdio affectus:** z fastidians sacrificia vestra: qz de ra/ pina illa offeritis. **Vel** sic: quia licentiam peccandi vos emere putatis: vel qz tempore gratiē hęc offeritis. **y** **Holocau/ sta arietū z adipē pinguiū z sanguinē vitulorū et agnoz z hircoz nolui:** vnqz dicit **blo.** **Et ita** vtens pre/ terito/ ostendit se dñs nunq amasse sacrificia iudeorū ppter se/ sed propter significatū ad tempus sustinuisse: et ne idolis immolarent: et vero sacrificio impleto pro nihilo reputasse. **Unde** **blo.** **Hieronymi:** **Hęc sacrificia non** quēsiuit deus quasi indigeret: sed ne demonibus imolarent: z vt per carna/ lia z typica sacrificia ad spūale z verū sacrificiū puenirēt. **In** vniuerso aut ppter qtuor causas sustinuit dñs hęc sacrificia:

Ps. 49.

Propi qtuor causas sustinuit dominus legis sacrificia

z ppter mysteriū **z** **plati eoz lignei z argētei z inaurati.** **a** **Et derelin/ quet filia sio vt umbraculū i vinea: z sic tugiuriū i cucumerario.** **Lucumerariū** refert ad actiuos: tugiuriū ad cōtemplatiuos: dū isti z illi desinūt fructū facere/ pceptū ha bent z a dño deserunt. **Diere. xxij. g.** **Dereliquā** z vob z ciui/ tatē quā dedi vobis z patrib⁹ vris a facie mea: z dabo vos i opprobriū sempitnū. **g** **Nisi dñs exercitiū. i. angelicaz virtutū:** vel iustoz bñ pugnatiū z carnē/ z mūdū/ z diabolu. **h** **Reliquisset nobis semē/ vbi dei:** **De q. j. xxvij. b.** **Qui** egredient⁹ a iacob: implebūt orbē semie. **Luc. vij. b.** **Semen** est sibi dei. **Quasi sodoma fuissem. i. oino extermin/ nati vt** murt a laude dei. **Vel effrontes. j. iij.** **Vel inhospita/ les. Sap. xix.** **Al** imiscōdes: **Diere. i.** **Vel libidinosi: Diere. y.** **Vel ociosi: Ezech. xvj.** **Et quasi gomorra similes essem⁹. i. aspi z icorrigibiles.** **Thren. iij. a.** **Dator** ē inqtas ppli mei pctō sodomorū. **Et Dich. vij. a.** **Qui** optim⁹ ē i eis qsi paliur⁹: z q rect⁹ ē qsi spina de sepe. **Diere. xxij. c.** **Facti** sūt mibi oēs sodomā: z hitatores ei⁹ vt gomorra. **Audite** pncipes sodomorū. i. plati murt: **m** **Verbū dñi/ qd di/ cere debetis alijs.** **Et** **g** **Percipite. i. pfecte capite: corde/ ore/ ope.** **p** **Legē dei vri pplus gomorre/ clerici icor/ rigibiles.** **r** **Quo mihi multitudinē victimaz vraz/ nō meaz/ que offēdit:** **v** **Dicit dñs/ q timēd⁹ ē.** **x** **Plē/ nus sū. i. nllō indigeo.** **Ps. Dñi** ē tra z plenitudo ei⁹. **Vel** **plen⁹ sum. i. tēdio affectus:** qz nō bñ offeritis. **y** **Holo/ causta arietū. i. penitentiā supborū.** **z** **Et adipē pin/ guinū. i. elemosynas z oiones diuitū auaroz.** **a** **Et sangui/ nē vituloz z agnoz z hircoz. i. labore z sudore luxuri/ osoz/ simulatoz/ fetētū pctōz/ nolui.** **Eccl. xxvij. c.** **Dona** iniquoz nō pbat altissim⁹: nec respicit in oblatiōes impioz.

Ps. 25.

Quis quēsiuit

pp̄ter mysterij significationē: pp̄ter offerentiū deuotionē: p̄pter idolatrie euitationē: pp̄ter veri sacrificij assuefactionē.

Al. + ueneritis

Hiere. 6. e.

Amos. 5. f.

Quiis quesit de manib' vestris polluris: c' hec/crisficia: d' Et ambularetis in atrijs meis: q. d. ego nō q' siui hec. Ergo/ e' h' offeratis vltra sacrificiū frustra. i. inuuliter: qz' i' Incesum/ vestrū/ abominatio ē mibi: qz' nō pura intentioe offerit mibi. Blo. Audiam hoc hebionite: q' post

Cum veniret ante conspectū meū: q's quesit de manibus vestris hęc vt ambularetis in atrijs meis: Nē offeratis vltra sacrificium frustra. Incesum abominatio est mibi. Medomeniam et sabbatum et festiuitates alias nō ferā. Iniqui sunt cetus vestri. Calendas vestras et solennitates vestras odiuit

christi passionē putant legē esse seruandā cū euāgelio: et aliter nō posse saluari. Audiat hoc et eoz' socij: qui israelitico tm̄ generi custodiendā decernūt. i. qui dicūt q' tm̄ cōuersi de iudeis debēt legalia cū euāgelio obseruare. h' Medomeniā. i. festū nouę lune: qd' celebrāt i' p̄ncipio mēsis. A neos qd' ē nouū et mene qd' ē luna. i' Et sabbatū/ qd' erat vniū de p̄cipuis festis: sic nō dñica ē. k' Et festiuitates alias: scz' encenia: Job. x. e. Et iubilem: Leuit. xxv. b. et cetera. l' Nō feram. i. nō sustinebo amplī. Quare: Quia/ m' Iniqui sunt cetus vestri: qz' nō sp̄iales offeritis hostias: sed carnales et carnali intentioe. Et ideo/ n' Calendas v'ias/ nō meas cui nō placent: o' Et solennitates vestras/ nō meas: qz' male vtimini: p' Odiuit aia mea. Anthropospathos ē: qz' nō habet animā de': sed nō loquit more: Et ponit aia p' volūrate. q. d. oino odiui. Silt' Prouer. vi. c. Set sūt q' odit dñs: et septimū detestat aia eius. q' Facta sūt mibi molestia/ oia supra dicta. r' Laboraui sustinēs. i. expectās cōuersionē vestrā. j. xliij. d. Nō me inuocasti iacob: nec laborasti in me israel: nec obtulisti mibi arietem holocausti tui et victimis tuis nō glificasti me: Terūtū seruire me fecisti i' peccatis tuis: p̄buisisti mibi laborē i' iniquitatib' tuis. Symmach' dixit: Defeci miseris. i. defeci a miseratioe. q. d. non potui vltra misereri. s' Et cū extēderitis/ ad celū/ man' vestras: qd' faciebāt/ ad litterā: q's imitātes moysen: qui orauit cōtra amalech eleuatis manib': Exo. xvij. c. t' Auertam oculos meos. i. respectū miscōie: v' A vobis/ iniquis. x' Et cū multiplicaueritis orationē nō exaudiat. i. ad effectū nō audiat. Et quare hoc: y' Adan' em̄ v'ie sanguine plene sūt. i. peccato. Un̄ in ps. Libera me de sanguinib' .i. peccatis. Et Osee. iij. a. Sanguis sanguinē te tigit. i. peccatū peccato additū ē. Vel/ Adan' v'ie sanguine p̄bax/ plene sunt: et tandē sanguine christi/ que postea occidistis. Un̄ Dath. xxij. d. Filij estis eoz' q' occiderūt p̄phetas: et nō implete mēsurā patz' v'ioz'. 3' Lauamini rē. Sexta ps in q' dat p̄pha iudeis consiliū vt peniteāt. Primo cauēdo a malo: deinde faciēdo bonū: Et ita poterūt eoz' oio/ nes exaudiri a dño. Igit' 3' Lauamini/ lauacro penitētię/ v' sanguine christi/ vel aq' baptisimi. a' Mūdi estote. i. post lotionē in mūdicia p̄seuerate: aliter em̄ nō valet lotio. Unde Eccl. xxxij. d. Qui baptizat a mortūo et itez' tangit mortuū qd' p̄dest lauatio ei': Sic hō q' ieiunat p' peccatis suis: et itez' rū eadē faciēs: qd' p̄ficit hūiliādo se: Orationē ei' q's exaudiet: De lauacro penitētię dicit Hiere. iij. d. Laua a malicia cor tuū hierlīm vt salua fias: vsq'quo morabunt i' te cogitationes noctię: Figurā autē hęc lotio in lege p' mare enēū: in quo sacerdotes i' introitu tabnaculi lauabāt pedes et man' .i. affectioes et opa: Exo. xxx. b. et. iij. Regl. vij. De secūdo lauacro d' Apoc. j. b. Qui dilexit nos et lauit nos a pctis nris in

Ps. 50.

sanguine suo. De tertio d' Zach. xij. a. In die illa erit fons patēs domui dauid et habitātib' i' hierlīm in ablutionē peccatoris et mēstruatę. b' Auferte malū/ opus: c' Cogitationū v'iaz/ a cogitationib' v'is. q. d. si malū cogitatis/ nō tm̄ ope p̄ficiatis. d' Ab oculis meis: non solū a cōspectu

anima mea: Facta sunt mibi molesta. Laboraui sustinēs. Et cū extēderitis man' v'ias/ auertā oculos meos a v'obis: et cū multiplicauerit orationē nō exaudiat. Adan' em̄ v'ie sanguine plene sūt. Lauamini/ mūdi estote: auferte malū cogitationū v'iaz/ ab oculis meis. Quiēscite agere puerse: discite bñface

hoim q' videt tm̄ ea q' parēt exteri: s' a mēsi q' video corda et renes: Hiere. xvij. b. Et in b' phibet consensū male cogitatiois. e' Qui/ escite agere puerse: discite bñfacere .i. declinate a malo: et facite bonū. In h' autē q' dicit/ q'escite/ innuit p̄pheta q' labor est in pctō p̄petratioe. Un̄ Hiere. ix. b. Et inique agerent laborauerūt. Sap. v. b. Ambulaui m' v'ias difficiles: las/

1. Regl. 16.

Hiere. 6. c.

j. 59. a.

De pe. dif. 5.

.c. lauamini

fati sum' i' v'ia iniquitatis. In h' autē q' dicit/ discite/ norat q' nō h' hō a natura sua vt bñfaciat: s' a doctrina et grā. In q' cōfundit supbia quozūdā: q' cōfisi de ingenio naturali nolunt discere a magistro. Cōtra q's d' j. xxvj. b. fm̄ aliā cōditionē: Omnis qui nō didicerit iusticiā sup terrā/ veritate nō faciet: vbi nos habem'. Dissereamur impio: et nō discet facere iusticiā. Discit aut iusticia opando iusticiā: sic aliq's discit citharicare citharicando: et natate natando. Un̄ Eccl. j. d. Fili cōcupiscens sapientiā obserua mādata: et de' p̄bebit illam tibi. Et de hoc cōcludit Hieronym' . Discenda est iusticia: et magistroz' terenda sunt limina. Unde Eccl. vj. d. Fili si videris sensatum euigila ad illū: et gradus ostioz' illius cōterat pes tu'. Unde eunuch' dixit philippo: Quōd possū intelligere: nisi q's docuerit me: Et rogauit eū vt ascenderet currū et doceret eū. Deinde specificat p̄pha q' bona vult eos facere/ dicēs:

Act. 8. f.

Querite iudiciū.

Quis quesit de manib' v'is hęc vt ambularetis i' atrijs meis: q. d. nō ego. Hiere. vj. e. Nō p̄cepti in die q' eduxi vos de tra egypti de p̄bo holocaustomatū et victi mar. e' Ne offeratis vltra sacrificiū frustra. i. inutile: qd' fit si i' pctō offerit. Hiere. vj. e. Holocaustomata v'ia nō sunt accepta: et victime v'ie nō placuerūt mibi. f' Incesū .i. oio v'ia: et g' Abominatio est mibi: qz' nō fit pura intentioe: nec i' cordis puritate: sine q' nlla placet oio. Hiere. vj. e. Et qd' mibi thus de saba offeritis: Amos. v. f. Non captā odorē cetū v'ioz': si obtulerit holocaustomata et munera nō suscipiā: et vota pinguiū v'ioz' nō respiciā. h' Medomeniā et sabbatū et festiuitates alias nō ferā. Malach. ij. a. Disp̄ga sup vultū v'is stercoz' solennitātū v'iaz. Amos. v. f. Odiui et p̄eci festiuitates v'ias. m' Iniqui sūt cet' v'is rē. Lū multiplicaueritis oronē nō exaudiat. Dath. vj. b. Orātes nolite multū loq' sic ethnici faciūt: putant em̄ q' in multiloquio suo exaudiant. Greg'. Veracit' orare ē amarus cōpūctiois gemit' nō cōposita p̄ba resonare. y' Adan' em̄ v'ie sanguine plene sūt. i. peccat'. Hiere. ij. g. In altis v'is inuēt' ē sanguis aiaz paup̄ez et innocētū. 3' Lauamini/ lauacro penitētię: a' Mūdi estote. i. i' mūdicia p̄seuerate. Hiere. iij. d. Laua a malicia cor tuū hierlīm vt salua fias: vsq'quo morabunt i' te cogitationes noctię. b' Auferte malū cogitationū v'iaz. Sap. j. a. Peruerse cogitationes sepant a deo. Prouer. xv. c. Abominatio dñi cogitationes male. c' Quiēscite agere puerse/ quertēdo ius nature/ ius legē diuine/ ius p̄missi/ ius off. cū. j. xxx. d. Si reuertami et q̄scatis salui eritis. f' Discite bñfacere. Nō dicit bñ loq': v' bñ disputare: v' bñ intelligere: licz' hęc oia bona sint: s' sine illo nulla sūt. Eccl. xxxij. g. Audiūt verba mea: et nō faciūt ea. ij. Tl' morh. ij. b. Sem p' discētes et nunq' ad sciētā p̄itatis pueniētes. Dath. xj. d. Discite a me qz' mittis sum et hūilis corde.

Dylice

Querite iudiciū.

Querite iudiciu. i. scientia r modu iudicadi vos r ali/ os: Sic salomo postulavit a dno scientia ad iudicandu pplm sibi commissu. iij. Reg. iij. b. et. ij. Paral. j. c. Vel Querite iudiciu a sapientib. i. consiliu qualis iudicetis discrete r sine precipitacione. Eccl. xxxij. d. Fili sine consilio nihil facias: r post factum no penitebis.

Job. xix. c. Causam qua nescieba diligenter inuestigabam.

Subuenite oppresso/ violente. Prover. xxiij. b. Erue eos qui ducunt ad morte: r q trahunt ad interitu liberare ne cesses.

Judicate pupillo. i. si causa ei iusta sit: ipsi i iudicio subuenite: alit no: qz precipit

re. Querite iudiciu subuenite oppresso/ iudicate pupillo/ defendite viduam: et venite r arguite me dicit dominus. Si fuerint peccata vestra vt coccinum/ quasi nix dealbabit: et si fuerint rubra sicut vermicul/ velut lana alba erunt. Si volueritis et au-

ferite malum cogitationu v. ap. i. caute ne mala cogitatio veniat in cor vestrum: vel si veniat non pueniat ad effectum. Dich. ij. a. Ue q cogitatis inutile r opamini malum i cubilib/ vestris: in luce matutina faciet illud. Quia aut tertio adiungit: Quiescite agere puerse: sapit illud euangelij Job. v. c. Ecce san/ factus es: iam noli peccare/ ne deter/ tibi aliqd cotingat. Recedens aut a malo faciat bonum: querat iudiciu: subueniat oppresso: pupillo et viduam defendat. Et si hec fecerit/ peccata q pus i modum coccini sanguinea erant/ dimittent. Et hoc est qd sequit: Si fuerint peccata vestra vt coccinum/ quasi nix dealbabit. i. cu hec feceritis vos qui eratis imundi r inflammati ad vitia: eritis frigidit r dealbati sicut nix. Un Ps. Aspice me dñe hyssopo r mundabor: lauabis me r sup niuem dealbabor. k. Et si fuerint rubra sic vermicul/ vnde fit purpura: i. Velut lana alba erit: de qua fit vestis omni colore tingibilis. Et tangit hic duo pncipia ex quib/ oritur omne peccatu. i. amor male accedens: et contra hoc dicit: Quasi nix dealbabit. Et timor male humilians: contra hoc dicit: Velut lana alba erit. De hoc dicit Daniel. vij. c. Antiquus dieru sedit: vestimentu eius candidu quasi nix: et capilli capitis eius qsi lana candida. Apoc. j. c. Caput ei/ et capilli erant candida qsi lana alba r tanq nix. Idem sunt vestimenta r capilli christi. i. vniuersi fideles: quib/ ornat velut caput capillis: r corp/ vestimeto. Un. j. xli. e. Tu ego dic dñs: qz omnib/ his velut ornameto vestieris. Parth. xvij. a. Resplendit facies eius sicut sol: r vestimenta ei/ facta sut alba sic nix. De his duob/

principijs pctoz dñ in Ps. Incensa igni r suffossa. Et die/ re. xxxvj. g. Projicet cadaver eius p die ad estu/ r ad gelu p nocte: quia tempore prosperitatis consuevit concupiscentia male inardescere: r tempore aduersitatis pusillanimitas nimis humiliari. m. Si volueritis r. Octava ps in qua ostedit remuneratione obedientium: et penas contemnentiu. Dicit ergo: Si volueritis/ bona dicta facere r a malo declinare: n. Et audieritis me: id est obedieritis mihi: o. Bona frige comedetis. i. bonis teporalib/ abundabit. Ad littera hoc pmittebat eis dñs vt saltem sic iudex auari inuitati bonis presentibus obedirent. Vel o. Bona terre viuentiu: comedetis: id est eternis gaudijs pfruemini. q. Et si nolueritis/ obedire mihi et facere que predixi. r. Et sic me/ mite r misericordie: s. Ad iracundiam puocaueritis: id est ad vindictam que videt esse hominib/ ex iracundia: t. Gladius babilonior/ vel romanor/. Vel gla-

dius/ dei. i. pestilentia/ mortalitas/ fames/ pena eterna: r de/ quid affligere potest: v. Deuorabit vos/ in presenti vel futuro. Deut. xxxij. f. Inebriabo sagittas meas sanguine: r gladius me/ deuorabit carnes. De hoc dicit Job. xxxvj. b. Si audierint r obseruauerit/ coplebunt dies suos i bono/ r annos suos in gloria: si autē no audierint/ trasibunt p gladiu: et consument i stulticia. Idiere. xliij. b. Si quiescetes manseritis i tra hac/ edificabo vos r no destrua plantabo r no euella: Si aut dixeritis vos: no habitabim/ in tra ista: nec audiem/ voce dñi dei nri/ dicentes: me/ quaqz: s. ad tra egypti pgem/ gladi/ que vos

formidat/ ibi coplebunt vos i tra egypti. Per h aut q dicit: Si volueritis r si nolueritis/ innuit q i voluntate nra e obedire deo/ vel no obedire. Unde Glo. Liberu arbitriu reseruat vt no ex p iudicio dei: sed ex singuloru meritis pnia vel penas sequi probeat. Et reuera ita fiet: Quia os dñi locutum est. i. verbu patris: de quo Cas. j. a. Osculet me osculo oris sui. Vel ppheta p que deus loquitur: de quo Idiere. xv. d. Si sepaueris pccosum a vili: qsi os meum eris. Prover. xij. c. Labiu veritatis firmu erit in ppetuu. Quomodo facta r. Mona ps in qua plangit: ppha ciuitate hierlm per scribar/ r pharisoz/ auaricia deprauata. Et referunt hec ad tempora esaię: sed specialit ad tpa christi: vt dicit Glo. qñ iudei penit/ recesserunt a deo/ barraba eligendo/ r filiu dei occidendo. Un admirans ppha ait: Quomodo facta est meretrix/ no ta corpe fornicado qz mente recedendo a deo: Ciuitas hierusalem. Hieronymia est. a. Fidelis/ olim: b. Plena iudicij/ veri. i. veris iudicib/ q nullis munerib/ corrupti poterat. c. Iusticia/ de malefactorib/ r de iudicioru executione: d. habitauit in ea/ tanq in domo: p. re: tempo/ re dauid r salomonis et ezechie regu iuda. e. Huc autē homicidę: qui pphetas et dominu pphetaru occiderunt. Est aut meretrix multiplex. i. concupiscentia. Prover. vj. b. Occurrit illi mulier ornata meretricio ad decipiendas animas. Item voluptas carnalis. Iudic. xvj. a. Sansoni id est ratio/ abijt in gaquam: et vidit ibi mulierem meretricem.

Multiplex meretrix

Querite iudiciu/ vt iuste iudicetis. Idiere. xxiij. a. Facite iudiciu r iusticia: r liberate vi oppressu de manu calumniatoris: r pupillu r vidua nolite corrumpere. Zach. vij. c. Iudiciu veru iudicate: misericordia r miserationes facite vnusquisqz cu fratre suo: et vidua r pupillu r aduenā r pauperē nolite calumari: r malū viri fratri suo no cogitet i corde suo. b. Subuenite oppresso/ violente: c. Judicate pupillo/ misericordie: d. Defendite vidua/ a violentia. i. ecclia: cur/ vir mortu/ e. e. Et venite/ cu hec feceritis: f. Et arguite me/ qsi ingrati si no remunerauero vos: g. Dicit dñs/ q no mentis. Sile Dalach. iij. c. Inferte omnē decimā i horreu meum: vt sit ci bus in domo mea: r pbate me sup b dicit dñs: si no apuero vob cataractas celi: r effudero vob bndictione vsqz ad abudantia. h. Si fuerit pctā via vt coccinum. i. magna r manifesta: i. Quasi nix dealbabit/ p gratia refrigeratē a malo. k. Et si fuerit rubra sic vermicul/ velut lana alba erit/ p gratia calefacientē ad bonu. Jobel. iij. d. Dabo sanguine eoz qz no mūdauerā r dñs comorabit i sio. m. Si voluerit/ declinare a malo r facere bonu: n. Et audierit. i. obedierit/ mādatis dñi. o. Bona frige viuentiu: comedet/ sine fine/ sine fastidio: reprobis elurientib/ .j. lxv. b. Ecce serui mei comedēt/ r vos esurietis. y. Quomodo facta ē meretrix ciuitas fidelis. i. ecclia vel religio: b. Plena iudicij. i. discretiois olim. c. Iusticia/ disciplinē/ d. habitauit in ea: nunc autē homicidę/ per odium. j. Job. iij. c. Qui odit fratrem suu homicida est. Vel homicidę: id est fraudulenti.

Distice

Percute manū tuā z allide pedem tuū: z dic/beu ad oēs ab/ominatiōes maloz dom⁹ israel. Deec. xj. c. Quomō dabo te ephraim: ptegā te isrl: quō dabo te: sic adama: ponā te vt se/boim. Cōuersū ē in me cor meū: parit in me cōrurbata ē pgnitudo mea. Thren. iij. d. Nō em̄ hūiliauit ex corde suo: z abie/cit filios hoim. a Et

conuertā manum meā: id est extēdā: b Ad te puniēdū: quā patiēdo diu plicataz tenuit. c Et exco/ quā ad purū scori am tuā. id est purga/ bo igne tribulationis omnes sordes vitioz tuoz. d Et aufe/ ram omne stannū tuū. i. hypocrisim: vt falsā doctrinā scribaz z pharisoz que verē silis ē: vt separo stan/ no simulatiōis z cōsumpta scoria falsitatis/ purum remaneat argentū diuine eruditōis: qd fieri nō pōt absqz igne charita/ tis vel tribulatiōis. Th Dalach. iij. a. Ipse quasi ignis cō/ flans: z quasi herba fullonū: z sedebit cōflans z emūdans ar/ gentū: z purgabit filios leui. e Et restitua iudices tu/ os vt fuerūt pus: tpe moysi z iosue. f Et cōsiliarios tuos/ q cōsilia dei accipiāt z p̄lo cōmunicēt: g Sic an/ tiquit⁹: Et factū ē h̄ nō solū post captiuitatē babilonicā:

qñ dedit corobabel z esdram z alios q vsqz ad aduentū dñi p̄lo p̄fuerūt: sed etiā post aduentū dñi dedit aplos et alios ecclesie doctores: q et recta cōsilia z iudicia vera p̄lo impen/ dunt. Diere. iij. e. Introducā vos in sion: z dabo vobis pa/ stozes fm̄ cor meū: z pascent vos scia z doctrina. b Post hec. i. illis restituitis: i Vocaberis ciuitas iusti. i. ve/ ri christi: ppli habitantis in te: k Urbs fidelis/ in christo credēs: z verax existēs. Zach. viij. a. Habitabo i medio hie/ rusalē: z vocabit̄ hierlm̄ ciuitas veritatis: z mons dñi exerci/ tuū. Diere. iij. f. In tpe illo vocabit̄ hierlm̄ solū dñi: z con/ gregabunt ad eā om̄s gentes in nomie dñi in hierlm̄. Et quō fiet vrb̄ subdit: quia/ l Sion in iudicio redimet̄. i. a peccatis: qz licz de⁹ misericordit̄ dimittat peccata: tñ hoc fa/ cit cū discretiōe/ pgnā aliqūā infligendo. Diere. x. d. Corripe me dñe: verūtamē i iudicio nō in furore tuo/ ne forte ad nih/ lū redigas me. o Et reducēt/ iudices z cōsiliarij/ p̄lā in iusticia: q̄ abducta fuerat p̄ iniusticiā. q Et cōteret/ dñs/ sceleratos. i. sceleratos. i. maiorib⁹ peccatis implicatos. s Et peccatores/ minores: simul/ in p̄senti p̄ romanos: vel in futuro p̄ demones. Vel/ r Sceleratos. i. peccātes in deū. s Et pctozes. i. peccātes in primū: t Et qui dereliquerūt dñm/ in sua malicia p̄manētes: v Cōsu/ ment/ hic vel i futuro. i. tanta erit eoz p̄na qz vellēt oīno cō/ sumi: et si possēt fieri p̄sumerent. Et merito: x Cōfundēt em̄/ p̄fusioe ignominiosa/ int⁹ et exteri⁹ erubescēdo. y Ab idolis q̄b⁹ sacrificauerūt. i. ppter pctm̄ idolatrie. Diere. vi. d. Cōfusi sūt qz abomiatiōne fecerūt: qñ poti⁹ p̄fusioe non sunt cōfusi: et erubescere nescierūt/ salubriter in p̄senti: et ideo erubescēt p̄fusibilis i futuro. Deec. x. b Cōfusio ephraim capiet/ et p̄fundet isrl in volūtate sua. z Et erubescetis sup hortis. i. sup lucis voluptuosis: a Quos elegera/ tis/ ad sacrificandū idolis: ubi: b Cū fuerit velut quercus. i. infructuosi: c Defluētib⁹ folijs. i. amissis bonis vestris. q. d. tūc erubescetis qñ ablati bonis vris remanebitis velut querc⁹ sine folijs. Alij itē p̄tes dicūt: quasi tere/ bint⁹. Et ne forte sparent se recuperaturos amissa/ subūgit: d Et velut hort⁹/ vel paradysus: alia s̄ra: absqz aqua. i. sicut hort⁹ carēs aq̄ p̄perua ariditate marcescit: ita vos sine recuperatiōe oīa amittetis. Et ne iterū crederēt qz possent se de/ fendere/ subdit: e Et erit fortitudo v̄ra/ tpe captiuita/ tis: f Et fauilla stupe/ que cito consumit̄. q. d. nō p̄te/

rit⁹ hostib⁹ resistere/ sicut stupa nō resistit igni. Symmach⁹ dicit: Erit fortitudo v̄ra sicut purgamentū stupe/ qd vile est z cito cōsumit̄. g Et op⁹ vestrū q̄si scintilla ignis q̄ statim vt parer desinit. q. d. om̄ia munimina fortitudi/ nis vel idolatrie v̄re nulli⁹ momēti erūt. h Et succēdet v̄trūqz sil. i. fortitu/ do z opus v̄m z ido/ la v̄ra et hierusalē. i

Et nō erit q̄ extin/ guat: ad litterā: vsqz hodie iudei legentes sacras s̄ras vt sc̄ptu/ ras sūt velut quercus vel terebintus/ fm̄ Symmachū: vel sic⁹ fm̄ euageliū/ Darth. xxi. b. in qua dñs po/ ma q̄ fuit z non inue/ nit: et ideo eterna ariditate dānavit. Ip̄s quoqz iudei folia ver/ borum. i. eloquētiā amiserūt: Hortus em̄ irriguus. i. scientia scripturaz/ vel paradysus diuersaz arborū recessit ab eis: qñ si/ ne s̄ra spūali/ nec etiā olera afferūt q̄ māducat infirm⁹: vt di/ cit Ro. xiiij. a. Unde Zach. xj. a. Ululate quere⁹ basan: qm̄ succisus est saltus munit⁹. Vox ululatus pastorū: qz vastata est magnificentia eozum.

Et cōuertā manū meā ad te purgādū z puniēdū. Dystice Et exco/ quā ad purū scoriā tuā z auferā omne stannū tuū. i. purgabo omne imūdiā tuā z simulatiōē q̄ p̄ stannū designat. Ecceh. xxiij. d. Versa ē oīs dom⁹ isrl i scoriā/ es/ stannū/ plūbū z fery. Scorā p̄ auariciā: es p̄ impatiē/ tiā: stannū p̄ simulatiōē: plūbū p̄ luxuriē inq̄natiōē: fery p̄ opp̄sitiōē. e Et restitua iudices tuos vt fuerūt pus z cōsiliarios tuos sic antiquit⁹. Post hec vocaberit ciuitas iusti. i. christi/ vrb̄ fidelis. Thema i synodo: l Sion. i. ecclesia q̄ videt nūc p̄ speculū i enigmatē: n Redi/ met̄/ a peccati debito/ sanguie christi: m In iudicio/ q̄ si/ li⁹ dei iudicat⁹ fuit. o Et reducēt eā p̄dicatores de regie dissimilitudinis/ p In iusticia: qz si misericors sit dñs nō tñ oīno dimittit op⁹ iusticie. Th Diere. iij. d. Sāct⁹ sū ego dic dñs: et non irascar in p̄petuū: verūtm̄ sc̄ito iniq̄tatē tuā: qz in dñm deū tuū p̄uaricata es. r Cōfundēt em̄ ab idolis quib⁹ sacrificauerūt: et erubescetis sup hortis q̄s elegeratis. Auariciā notat p̄ idola: luxuriā p̄ hortos. De his erubescēt z p̄fundēt marie clerici z claustrales i futuro. Ro. vi. d. Quē fructū habuistis i illis in q̄b⁹ nūc erubescit⁹: b Cū fueritis velut querc⁹ defluētib⁹ folijs: z ve/ lut hort⁹ absqz aq̄. Per quercū q̄ fert cibū porcorū signi/ ficant̄ p̄raui doctozes: qz folia defluūt: qz verba eoz p̄tēpt/ bilia sunt. ppter inhonestā vitā: qz vt ait Greg⁹: cū vita de/ sp̄icif/ restat vt et p̄dicatio p̄tēnat. Prop̄t qd dī Eccl. xxx/ viij. d. Aurū tuū z argentū tuū cōfla: et ori tuo facito ostia. Aurū z argentū cōflāt/ q̄ p̄dicatiōis s̄bo exēplū boni opis co/ pulāt: z sic pond⁹ et calorē suē p̄dicatiōi dāt. Per hortū s̄p̄ aqua significat ecclesia sine doctrina: q̄ olim fuit irrigua. Cū Cañ. iij. d. Fons hortoz pure⁹ aq̄z viuētū q̄ fluūt impetu de libano. e Et erit fortitudo v̄ra vt fauilla stupe: q̄ statim igne cōsumit̄. Eccl. xxi. b. Stupa collecta synagoga peccātiū: z p̄sumatio eoz flāma ignis. g Et op⁹ v̄m q̄si scintilla: et succēdent v̄trūqz/ z opus et opans. Eccl. xxvij. a. Cōteret cū delinquēte delictū. Itē Eccl. xiiij. c. De opus corruptibile i sine deficiet: z q̄ opat̄ illud ibit cū illo. i Et nō erit q̄ extinguat: qz i eternū ardebūt. Diere. xxi. d. Eruite vi opp̄sū de manu calūniātis: nō forte egrediat vt ignis indignatio mea z succēdat: z nō sit q̄ extinguat. Amos v. b. Querite dñm z viuite: ne forte cōburat vt ignis domus ioseph z deuorabit z non erit q̄ extinguat bethel. Allegorice aut̄ hec oīa possunt accipi de dogmatib⁹ p̄rauis: qz discipulī z magistri sunt parit perituri: z opus eoz cib⁹ ignis.

Verbū qd vidit

Al. paradysus

Dystice

Redi/ met̄/

In iudicio/

Defluētib⁹

Et nō erit q̄

Et erit fortitudo

Et fauilla stupe

Et iusticiā

Et sceleratos

Et p̄raui

Et p̄raui

Et p̄raui

Et p̄raui

Et p̄raui

Et p̄raui

Uerbum qd vidit esaias zc. **Expo. Ca. II.** Zermiata pma visione q quattuor cōtinet i vnuer/ so. f. beneficiorū dei cōmemorationē: ingratiitudinis populū exprobationē: suppliciorū cōminationē: promissionū cōsolationem: ponit auctoz secundā visionem de verbo incar/ nādo. Et cū pcedens

A ppheta dicta sit vi/ fio: hęc p sui euiden/ tia et expssione dicif verbū: qz de verbo ē.

Wichce. 4. 2.

Item in illa ppheta pcedit cōminatio ad/ uerforū cōsolationem pmissorū: in hac ecō/ uerso. In pcedenti quidē pmissif de excepcatione iudeozum/ et subiungit de vocatiōe gentiū: in hac autē pmo agit de vo/ catiōe gentiū: z postea de pēna iudeoz: tandē de cōiunctiōe vtriusqz ppli in vnā fidē z vnā ecclesiā: qd notat hic versicu/ lus: **Uerbu qd vidit esaias filius amos sup iudā z hierlm** q est hinc cedētis visiois z inuū hui: fm vnā ex/ positionē. Scdm aliā pō expositionē est titul^o hui^o visionis: q incipit sibi: **Et erit in nouissimis dieb^o**. Scdm aliā glo/ sam non est titulus: sed incipit hic visio: **Uerbu qd vidit esaias**. In pcedenti capitulo egit ppha de peccatis iuda et hierlm eos redarguendo: in hoc agit de aduētu christi: et de his q facta sunt in eo. Et cōgruus est ordo: qz p christi aduē/ tū omīssa sunt peccata. Distindit autē hoc capitulū in qrtuoz partes. In pma agit de aduētu christi z factis ei^o. In secū/ da enumerat ppli iudaici peccata ppter q destructi fuerunt: sibi: **Proiecasti em pplm tuū**. In tertia describit iudeoz destructio pueniēs ex peccatis eoz: hortās eos ad fugā siue ad refugiū: sibi: **Ingrederi i petrā zc**. In quarta ostēdit ppha q in die captiuitatis nō pderūt iudeis idola q colue/ rūt: sed potius impediēt ne fugere possint a facie inimicorū: sibi: **In die illa piciet hō oīa idola zc**. Dicit ergo: a

Uerbu qd vidit esaias. i. res digna pbo quā vidit esai/ as. i. intellexit spū pphete. b **Fili^o amos sup iudā z hierlm. i. de iuda z hierusalē: hoc est de sorte iude z de sorte beniamin: vel de duab^o tribub^o z de decē. Vel sic de pbo in/ carnato: a**

Uerbu qd vidit esaias fili^o amos. i. futu/ rū visibile intellexit: c **Sup iudā z hierlm. i. p iuda et hierlm: vel in iuda z hierlm. Non dicit: est vel fuit v^o erit: vt intelligat eternū: cetera pba audiunt z nō vident. De hoc autē dicit Baruch. iij. d. In terra visus est: z cum hominib^o cōuersatus est. Et de hoc subdit ppheta: d**

Et erit zc. Et exponit hoc iudei de suo messia / dicentes: q dominabit omnib^o regnis. Sed qz messias eorum iam venit. i. christus: ideo fabulis eorū ptermissis/ veritati littere insistamus. Et erit in nouissimis diebus. i. in vltima etate: de qua dicit apostol^o. j. Corinth. x. c. Nos sumus in quos fines seculorū deuenerūt. Et Gal. iij. a. Ubi venit plenitudo temporis: misit deus filium suum zc. De qua etiam dixit iacob filijs suis Ben. xlij. a. Cōgregamini vt annūciem que ventura sunt vo/ bis i diebus nouissimis. Et de qua etiā dicit. j. Joh. ij. c. Fi/ liū mei nouissima hora est. In qua etiā lapis excelsus de mō/ te sine manib^o creuit in montē magnū: vt dicit Dantel. ij. c. **Igit erit i his nouissimis dieb^o. Nō dicit noctib^o: pro/ pter lucē gratie et p dicationis: e**

Preparatus. i. a deo pdestinatus: Ro. j. a. f **Mons domus dñi. i. chris/ tū in quo fundata est domus domini. i. ecclesia. j. Corinth. iij. c. Fundamentū aliud nemo ponere pōt pter id qd positū est: qd est christus iesus. Et Barth. xvj. c. Et super hanc petrā edificabo ecclesiā meā. De quo monte dicit Ps. Mons dei mons pinguis in q bñplacitū est deo habitare in eo. g**

Ps. 67.

In vertice montis. i. excedens omīs sanctos sanctitate z gra/ tiaz omniū plenitudine: qz de eius plenitudine nos omnes accepim^o: Joh. j. b. b

Et eleuabit/ euidētia miraculoz: i **Sup colles. i. alios p dcatōres. Mons igit singularif chris/ tū: mōtes pō sūt angeli/ patriarche/ pphete/ apū/ mar/ tyres: z alij sancti qui miraculis effulserūt. Colles pō mino/**

res sancti: a mōtib^o lunē intelligētē accipietes. **Uñ Can. ij. b. Ecce iste venit saliens in montibus transiens colles. k** **Et fluēt ad eū oēs gentes. i. cito z habēde fidei de/ siderio/ veniēt ad eū incarnatū/ velociter/ leuiter/ abundāter: sine labore/ hūiliter/ pacifice. Qēs dic. i. plures. Accōmoda enim est distributio: z notat abundantiā/ nō vnūuersitatem. j. lx. a. Leua in circuitu ocu/ los tuos et vide: omīs isti cōgregati sunt/ ve/ nerūt tibi zc. l** **Et ibūt/ ad eū cū genti/ bus passib^o fidei: m**

Vertice montis: et eleuabit sup colles. Et fluēt ad eū oēs gentes: z ibunt ppli multi/ et dicent: Venite/ ascēdam^o ad mōtē dñi: z ad domū dei ia/

g b i k l m n o p q r

Populi multi. i. iudei multi. Nō dicit omīs: qz pauciores crediderūt de iudeis qz de gentib^o. n **Et dicēt/ ad inuicē: nō cōtenti ppria salute: sed hortātes se inuicē. o** **Venite: mēte: p** **Ascēdamus/ fidei dēplatiōe: q** **Ad montē dñi. i. ad christū: r** **Et ad domū dei iacob. i. ad eccle/ siā que est dom^o iacob. i. populi christiani p iacob significati.**

Et docebit nos adystice: d **Et erit in nouissimis diebus/ datus ad merendū. i. tpe gratie: e** **Preparat^o mons dom^o dñi. i. chris/ tū ad refugiū captiuoz: g** **In vertice montis. i. excel/ sior angelis z pphis atqz apū. Uñ. j. xxxij. b. Ipse sup du/ ces stabit. b** **Et eleuabit sup colles. i. sup sanctos mi/ nores: vt vix etiā modicū ab eis cōtingi in ptemplatiōe pos/ sit. Dauid^o sanctis incēbit dñs: z in eis vel cū eis iudit: et sup minores trāsit/ quos vmbra ptectionis sue defendit. Uñ Cantl. ij. b. Iste venit saliens in mōtib^o trāsiliens colles. De his mōtib^o z collibus z vertice eorū. i. chris/ to/ dic moyses Deut. xxxij. b. in benedictiōe ioseph: De vertice antiquozū montis: z de pomis collisū eternoz: z de frugibus terre: et de plenitudine ei^o bñdictio illi^o / q apparuit i rubo/ ventat sup ca/ put ioseph. k** **Et fluēt ad eū oēs gentes: z ibunt passib^o fidei/ z bonoz operū: ppli multi. j. lx. a. Inundatio cameloz opiet te. i. abundātia diuitū venientū ad fidē. Mo/ tan^o autē septē in verbo fluēdi: q cōpetūt pgnitētib^o fugiētib^o ad christū. Primū est imper^o feruoris: qz cū festinatiōe z im/ petu debent oīa obstacula dirūpere z ad deū properare: qz nescit tarda molimina spūs sancti grā: vt dicit Glo. super illud Act. ij. a. Factus est repente de cęlo sonus. Et Ezech. j. c. Ubi erat imper^o spūs/ illuc gradiebant. Et in Ps. Flumis imper^o letificat ciuitatē dei. Secūdū est descēsus hūilitatis. Flumia em ad loca hūilia. i. ad valles fluūt: z p solā hūilitatē ad deū veniūt: z soli hūiles ad deū fluūt. Luc. xlij. c. Qui se humiliat exaltabit/ vsqz ad deū. Apoc. xlij. a. Vñ sequunt agnū quocūqz ierit. Tertius est abundātia q notat in verbo fluēdi: debēt em pgnitētes ad deū reuertētes bonis abūda/ re opib^o z toto corde/ z tota aīa ad deū cōverti. Jobel. ij. c. Cōuertimini ad me in toto corde vestro zc. Quartū est desi/ deriū. Debet em cor pgnitētis quodā fluxu liquecere i desi/ derio dei. Uñ Cantl. v. b. Bia mea liquefacta est: vt dilectus locus^o est. Quintū z sextū sūt pmanētia z pfectus. Sicut em fluui^o alueum nō mutat/ sed in eo semp fluūt: sic pgnitētes in sua pgnitētia pmanētes/ debēt semp de bono i meli^o pfcere. Hinc ē qd Sap. vij. c. dicit: Stabillis simul z mobilis. Sta/ bilis qd ē spūs: qz fac nos in bono pfeuerare: Mobilis hō: qz fac nos pfeuerādo pfcere. Septimū ē assiduitas: flumia em fluūt assidue: z pgnitētes debēt assidue fluere elemosynaz largitiōe: lachrymaz effusiōe: cordis deuotiōe. Seqt. n** **Et dicēt: Venite ascēdam^o ad montē dñi. i. celestē hieru/ salē: r** **Et ad domū dei iacob. i. ad religionē. Ad mon/ tē dñi trib^o gradib^o ascēdit. Prim^o ē pfeuerās pgnitētia: se/ cū^o ē pfecta miscōia: terti^o ē vita solitaria. Et hos tres gra/ dus mōstrauit nobis dñs. Nā pmo ascendit in crucē: de qua postea nō descēdit. Secūdo ascēdit i mōtē oliueti: vñ postea nō descēdit. Tertio ascēdit i cęlū/ subtractus oculis hūanis. Ad domū dei iacob sūt trib^o gradib^o ascēdit. Prim^o ē abte/ citō mūdi: secūdo obliuio suoz: terti^o depositio sui. Sic etiā**

* debet vnūscqz

Distice

Septē notā in vbo fluc

Ps. 45.

Trib^o grad^o ascēdit ad m tem domini

Et docebit nos: ch: m: p se r p aplos: cu fuerim i do/ mo iacob. **Et ambulabim** i semitis ei. i. artio/ rib: p silijs r superogatioib. Ecce dñs docet largas vias mi/ sericordie: sed tu ambula p artiores semitas pgnititq. **Diere.**

Et ambulabim i semitis ei: qz de sion exiit lex: r verbu dñi de hierlm. **Et iudicabit gentes:** r arguet pplōs mul/ tos. **Et cōstabūt gladios su/ os i vomeres/ r lāceās suas** in falces. **Non leuabit gens** p contra gentē gladiū: nec ex/ ercebuntur vltra ad plium.

Dom iacob venite rambu/ lem i lumine dei nri. **Pro/**

Et arguet i crepado r corrigedo: k **Do/ pulos mltos.** i. iudeos: vel om̄s incredulos sup infidelitate coz. **Et iudeo:** cōstabūt rā iudei q̄ gētilis: credētes r nō credētes. **m** **Gladios suos i vomeres:** ad arandū frā. **n** **Et lāceās suas i falces:** ad secandū prata. q. d. tanta erit par tūc q̄ nō indigebūt gladijs aut lāceis/ aut ceteris bel/ licis instrumentis. **o** **Non leuabit gens** ptra gentē gla/ diū/ ad pugnādū s̄ seinuicē. **p** **Nec exercebūt vltra ad plū/ sic p̄os.** Et si qdē postea plia fuerit n̄ tñ tā grauita vt añ. **Euīdēs signū** ponit efalas de aduētū christi: Mā añ christi na/ tiuitatē tāta fuit discordia vsq̄ ad vigesimū octauū annū octa/ uiant cēsaris: s̄ q̄ dñs nat̄ eē p̄hibet: vt nō eēt trāsit̄ de pu/ cta in pulciā: s̄ nato dño cessauerūt bella p̄ duodeci annos.

Uñ r ei natiuitate cantauerūt angeli: s̄ hā i excelsis deo: r in fra par hoīb: **Luc.** ij. b. et agriculturę exercitate fuerunt: **Uñ** fuit necessariū vt gladij i aratra p̄starent. **Uñ** **Dich.** ij. a. fere idē d̄: **Erūt** i nouissimo diep mōs dñi p̄par in vertice mōtiū/ r s̄blimis sup colles: r fluēt ad eū gētili: r p̄parabūt ppli multi/ r dicēt: **Venite** ascēdam̄ ad montē dñi: r ad domū dei iacob: r docebit nos de vijs suis: r ibim̄ i semit̄ ei: qz de si/ on egrediet lex: r verbū dñi de hierlm: et iudicabit inf̄ p̄los multos: r corripiet gētes fortes vsq̄ i longinquū. **Et cōcidēt gladios suos i vomeres:** r hastas suas in ligones. **Mō** sumet gens aduers̄ gentē gladiū: r nō discēt vltra belligerare rē. **S** videf esse fallū h: qz tpe antichristi erit maxia p̄secutio aduer/ sus christianos: r tribulatio q̄lis nō fuit a tpe noe: vt dicit dñs **Darth.** xxiij. b. **Solutio.** Verū ē: s̄ regna oia habebūt pacē int̄ se: sic fuit tpe octauanti cēsaris qñ nat̄ ē dñs. **q** **Dom** iacob. **Uox** est p̄phę post vocatiōē gentiū r ostēsiōē chri/ sti i inuitatis pplm suū q̄ ē de iacob ad fidē christi suscipiēdā. **Uñ** dicit: **Dom** iacob. i. oēs iudei. **r** **Venite** mecū passi/ bus fidei. **s** **Et abulem** de h̄tute i h̄tute. **r** **In lumie** dei nri. i. i fide vel doctrina christi: q̄ dicit: **Ego** sū lux mūdi: **Job.** vij. b. **P̄s.** In lumie tuo videbim̄ lumē. **v** **Proie/ cisti** eim̄ rē. **Secūda** ps capituli: in q̄ enumerat peccata ppli iudai: p̄pter quę p̄nciēdus erat a dño. **Vidēs** aut̄ in spiri/ tu duriciā cordis eozum r incorrigibilitatē/ subito conuertēs **oculū** mentis ad dñm

Alter ab illo loco: **v** **Proiecasti** eim̄ p̄ l̄m tuū. **Expo/ nit** s̄m quādā

Debet vnusq̄sq̄ altū iuitare ad bonū: iuxta illud **Exo.** xxxvj. **Corina** cortinā trahit. **Et Apoc.** xxi. d. **Qui** audit dicat ve/ ni. **Deut.** xxxij. c. **Vocabūt** p̄los ad montē: ibi imolabūt vi/ crimas iusticie. **Diere.** xxxi. a. **Surgite** r ascēdam̄ in sion ad dñm deū nrm. **Zach.** viij. d. **Vadāt** h̄ratores vn̄ ad alterū dicētes: **Eam** r dep̄cemur faciē dñi: r q̄ram̄ dñm exercitū: **vadā** r ego r veniet ppli mlti. **Gen.** xxxv. a. **Vādām** r mu/

tate vestimētaria: r surgite ascendam̄ i bethel. i. in ecclesiā. **Contra** illos q̄ in cameris r i cellis dicūt horas canonicas: qz in ecclesijs b̄dicend̄ ē dñs. **P̄s.** In ecclesijs b̄dicite dño. **Et** ibi iuenit dñs. **Dee.** xij. b. **Fleuit** r rogauit eū: r i bethel in/ uenit eū. **a** **Et docebit nos vias suas r ābulabim** i semitis ei: qz de sion rē. **Ecce** ordo p̄dicatiōis. **Primo** debet docere. **Secūdo** ambulare: nō solū vias p̄ceptoz/ s̄ etiā se/ mitas cōsilioz. **Tertio** p̄dicare. **Prover.** v. c. **Bibe** aquā de cisterna tua: r fluēta pu/ tei tui: veruent fōtes tui foras: r i plateis aq̄s tuas diuide. **Uabeto** eas sol̄/ nō ap/ petēdo laudes hoim de p̄dicatiōe tua. **i** **Et stabūt gladios suos rē.** **Per** gladios itell̄unt s̄ba elimata r subtilia: p̄ vomerē s̄ba grossa r edificatiā. **Gladiū** ē p̄stare i vomerē: ē cōuertere polita s̄ba in edificatiōē. **Sangar** em̄ plures occidit vomerē q̄ aloth gladio: **Judic.** iij. a. et **d.** **De** h̄ dic̄ apl̄s. **i.** **Cor.** ij. c. **Sermo** me⁹ et p̄dicatio mea non i p̄suasibilit̄ h̄uang sapię s̄bis: s̄ in ostēsiōe spūs r virtutis: vt fides via nō sit in sapia hoim: sed i h̄tute

Contra dicētes horas canoni/ cas in cameris **P̄s.** 67.

dei. **Gladi** aiaz a corpe sepat: vomer s̄o frā facit fructificare. **Et** si q̄s gladiū loco vomer̄ ad p̄sandū frā poneret/ stari frā geret r sulcū tenuē r inutile faceret. **Sic** p̄dicatio s̄tilis inuti/ lis iuenit. **Et** multi hodie vomeres i gladios cōstāt: qz sacra doctrinam nimis subtiliāt: r verbis p̄hoz adornāt. **Quibus** d̄ **Job.** iij. b. **Ironice:** **Ascēdāt** oēs viri bellatores: cōcidite aratra viā i gladios: r ligones vios i lāceas. **o** **Non leua/ bit** gens ptra gentē gladiū nec exercebūt vltra ad plū. **Prop̄hia** ē de destructiōe litū r causaz aduocatoz et legisaz: q̄ nō q̄rūt nisi litres r bella. **Uñ** **P̄s.** **Disipa** gentes q̄ bella volūt. **Et** alibi. **Tota** die p̄stituebāt plia. **Aliqu** tñ cel/ sabūt litres: qz destruent legisaz/ abutētes: q̄ p̄t pacē fa/ cre fuerūt: r ipsi p̄ eas faciūt litres r bella. **P̄s.** **Auferens** bella vsq̄ ad finē t̄g: arcū p̄teret r p̄ringet arma. i. leges: r scuta. i. decreta p̄buret igni. **Dich.** iij. b. **Nō** discēt vltra belligerare r sedebit vir sub̄ vineā suā: r s̄r̄ sicū suā: r nō erit q̄ extreat.

P̄s. 67. **P̄s.** 139. **P̄s.** 45.

Del. **P̄s.** **Dñs** potens in plio. **Angeli.** **Apoc.** xij. b. **Dich.** iij. b. **Uenit** ei⁹ p̄/ **Uiri** iusti. **P̄s.** **B̄dicatus** (liabant cū dracoē. **P̄s.** 143. **dñs** de⁹ me⁹ q̄ docet man⁹ meas ad plū. **Animi.** **Ro.** vij. d. **Videō** altam legē i mēbris meis repugnātē legi mēt̄ meę. **Gal.** v. c. **Ea/ ro** p̄cupiscit aduersus spm̄: r sp̄rit⁹ aduersus **Eccle.** **Eph.** vij. b. **Nō** est nob̄ (carnē. **colluctatio** aduersus carnē r sanguinē rē. **P̄dicatoz:** qui nō scuto v̄ gladio sed lingua pugnāt. **Judic.** v. a. **Moua** bella elegit dñs: r portas hostiū ipse subuertit. **Temptatoz.** **Judic.** iij. a. **De** sūt gētes q̄s dñs dereliquit: vt erudiret i eis isrl̄/ r oēs q̄ nō nouerāt bella chananzoz: vt postea discerēt filij eoz certare cū hostib⁹ r habere p̄suetu/ **Judgoz.** **Can.** j. b. **Filij** (dine pliad̄. **Hereticorū.** j. (m̄fis meę pugnauerūt i me. **Cor.** xv. d. **Si** s̄m hoim ad bestias pugnaul **Tyrānorū.** (ephesi: qd̄ m̄bt p̄dest: **Judic.** xj. a. **In** dieb⁹ illis pugnabāt filij am/ **Aduocatoz.** **Dich.** ij. c. (mō s̄ filios isrl̄. **Ppl̄s** me⁹. i. clerici i aduersariū cōsurrexit: desup tunicā palliū sustulisti: r eos q̄ trans/ bāt simplicit̄ cōuertisti in bellū. **Carnis.** **Gal.** v. c. **Ea**ro p̄cupiscit aduersus spm̄. **P̄s.** **Si** exurgat aduersū me p̄lium: in **Diaboli.** **Apoc.** xij. b. **Draco** (Ego spabo. **pugnabat** r angeli eius/ r non valuerūt. **q** **Domus** ia/ **cob** venite r ambulem̄ in lumie dei nostri. **Job.** xij. **f.** **Dum** lucē habetis credite in lucē. **v** **Proiecasti** eim̄ **populū** tuū **domū** iacob. i. claustra r religionē: q̄ sūt in **lucra** cōtra vitia

P̄s. 25. **P̄s.** 143. **P̄s.** 26.

Bo/ num

Et plū

Da lum

Oculi mentis ad dñm/ait: a **Proiecisti em. q. d. id horã**
 di fuerunt iudei: z hortatus ium eos: quia duri et ceci sunt.
 a **Proiecisti populum tuum/ specialiter. f. domum**
 iacob/ quodam: cui deberet esse similes. Et merito piecisti:
 c **Quia repleti sunt/ iniquitate z idolis. d. Et olim/ in**
 egypto: vel in terra pmissiois repositib⁹ iudicu. Osee. viij. a.
 Protecit isrl' bonu zc. fecerunt sibi idola vt interiret: protecit⁹
 est vitulus tuus samaria. e **Et augures habuerunt/ iu-**
 det: q a garritu autu futura psagiunt: quos phibuit dñs/ Le/
 uit. xix. f. Non augu
 rabimini: nec obser/
 uabitis somnia. Et. j.
 No declinetis ad ma
 gos/ nec ab hariolis
 aliqd sciscitemi. Itē
 xx. a. Anima q declina
 uerit ad magos z har
 olos et fornicata fue
 rit cum eis/ ponam fa
 ciem meã contra eam
 z interficiã illam. Idē
 phibet Deut. xviij. b.

Et philistini/ vel vt palestini / alia littera: qui huc
 supstitioni maxime deseruunt. **Et pueris alienis/ a cul**
 tu det. i. pueris gentilib⁹ quos emebat ad abutendū. b **Ad**
 hserunt/ libidinoze. Hoc em vitio tam greci q latini diu la
 borauerunt: Et heu adhuc hodie multi laborant. Vñ Jobel.
 iij. a. Posuerunt pueru in pñtulo. Tamē Glo. exponit de
 romans: qui abusi sunt pueris iudeorum. Unde fm Glo. sic
 debet exponi littera: **Et pueris alienis/ a deo ppter**
 peccati enormitatē: b **Adhserunt/ romani victores suã**
 eis libidinē exercentes. **Repleta est terra: nō animi cu**
 piditas: k **Auro z argento: ad litterã. l. Et nō est**
 finis thesaurorū ei⁹. i. cupiditatē thesaurorū. Mā auar⁹ nō
 implebit pecunia: Eccl. v. c. Et suggillat ad litterã hic auar
 ricia romanoz z iudeoz: vt dicit Hiero⁹. Grece em z latine
 testant hystorie: nihil vtraz gente auartus esse. Et etiã inter
 idola auaricia cōdemnat: Eph. v. b. Col. iij. a. **Et reple**
 ta est fra ei⁹. i. iudea: n **Equis/ victorū vt iudeoz. o. Et**
 innumerabiles qdrige ei⁹. i. multe. Et hoc est q̄ pceptū
 dñi/ Deut. xvij. d. Nō multiplicabit sibi equos: nec reducet
 populū in egyptū equitatus numero subleuat⁹. Equi em vt
 dicit Damo/ dati sunt ad iuuandū/ non ad supbiendū: vñ et
 iumenta dicunt: z ideo multitudo propter supbiu phibet.
 p **Et repleta est terra eius idolis: quia nimiam abun**
 dantiã sequit idolatria. q **Opus manuū suaz adora**
 uerunt. i. statuas: quod fecerunt digiti eoz. In hoc no
 tat diligentia factorū siue artificū: qz subtiliorib⁹ opib⁹ facien
 dis solēt artifices digitof apponere. **Et icurauit se hō**
 a dignitate sua ad adorandū lignū vel lapidē. **Et humili**
 atus ē vt/ q videbat esse virtuosus. vñ **Et dimittas**
 eis: qz tanta petã cōmiserunt. Et b die ppha nō pgnã oprãdo:
 sed voluntate suã diuine iusticie cōformando. Vel p̄dictiue v
Nō dimittas eis. i. nō dimittes eis: qz ipgnitētes fuerūt.
 Septuaginta dicūt: **Nō q̄ dimittā eis/ i psona dñi.**

Aliter

nū fm quãdã Glo. de romans z chaldeis hoc mō: a **Pro**
 iecisti/ o dñe dicit ppha: b **Populum tuū. f. domū iacob/**
 de fra pmissiois: nec tñ remāit fra vacua. c **Et repleti**
 sūt vt olim. i. fra repleta ē vt pus/ romans vt chaldeis loco
 iudeoz. Et rāgī duplex hystoria. De vna dñ. iij. Regl. xvij.
 d. q captiuat decē tribub⁹ rex assyriozū adduxit de babilōe
 et alijs ciuitatib⁹ hoies q̄s posuit i samaria p filijs isrl'. Alla
 legit i Ecclēstia hystoria: q̄lit romani vēdit iudeis z dispis
 p vniuersã frã possederūt z habitauerūt iudeã: z i tēplo i q̄ fuit
 quōdã religio dñi/ ibi statua hadriani z idolu iouis positu fuit.
 De q̄ Matth. xxij. b. Cū viderit abominationē desolatio
 nis: quē dicta est a danielē ppheta: Daniel. ix. g. stantē in lo
 co sancto: qui legit intelligat. e **Et augures habuerunt/**
 chaldet vel romani habitates in iudeã: f **Et philistini:**
 qui maxime in augurjs factēdis iunglauerūt. **Et pue**
 ris alienis. i. pueris iudeozū: b **Adhserunt/ libidinoze**

chaldet vel romani. i **Repleta est terra auro z argē**
 to: et non est finis thesaurorū eius. Detonymia est:
 Terra p habitantib⁹ pont. m **Et repleta est terra ei⁹:**
 id est iudea/ equis. o **Et innumerabiles qdrige ei⁹. i.**
 multe nimis. Sed sic loquit: quia non est dignū numero: qd
 contra deū est. p **Et repleta est terra idolis/ quē ro**
 mani coluerūt vel chaldet: r **Et fecerunt digiti eozū:**
 id est qd ipsi fecerūt cum magna diligentia. vñ **Et nō ergo**
 dimittas eis. Glo. Hiero. Non maledicit efatas sed bene
 dicit: quia impcat eis
 qd iustu est: omne aut
 iustu bonū ē. Sed de
 romanis meli⁹ intelli
 git/ ne ppheta contra
 populū suū videat im
 precari. r **Ingre**
 dere zc. Tertia pars
 i qua describit destru
 ctio siue pena iudeoz
 quā meruerūt p pec
 cata prius enumera
 ta. Et pmo exhortas

Et repleta ē fra ei⁹ idol: op⁹
 manuū suaz adorauerūt/ qd
 fecerūt digiti eoz. Et incur
 uauit se hō z humiliat⁹ ē vt.
 r **Nō q̄ dimittas eis. Ingrede**
 re i petrã z abscondere i fossa
 humo a facie timoris domi
 ni: et a glōria maiestatis ei⁹.

Et repleta est terra ei⁹:
 id est iudea/ equis. o
 Et innumerabiles qdrige ei⁹. i.
 multe nimis. Sed sic loquit: quia non est dignū numero: qd
 contra deū est. p
 Et repleta est terra idolis/ quē ro
 mani coluerūt vel chaldet: r
 Et fecerunt digiti eozū:
 id est qd ipsi fecerūt cum magna diligentia. vñ
 Et nō ergo
 dimittas eis. Glo. Hiero. Non maledicit efatas sed bene
 dicit: quia impcat eis
 qd iustu est: omne aut
 iustu bonū ē. Sed de
 romanis meli⁹ intelli
 git/ ne ppheta contra
 populū suū videat im
 precari. r **Ingre**
 dere zc. Tertia pars
 i qua describit destru
 ctio siue pena iudeoz
 quā meruerūt p pec
 cata prius enumera
 ta. Et pmo exhortas

eos ad fugam dicit: r **Ingrede**
 re i petrã. i. in cauer
 nis petrarū. s **Et abscondere i fossa humo. i. in spelū**
 cis z in cauernis terrē. b **A facie timoris dñi. i. a facie**
 romanzū vel babilonozū: p quos se dñs mōstrauit timen
 dum z glorificandū. Vel p̄dictiue: r **Ingrede**
 re i petrã. i. latebris in cauernis petrarū: s **Et**
 abscondere. i. absconderis: a **In fossa. i. in spelūcis:**
 b **A facie timoris dñi. i. p timore babilonozū vel roma**
 noz: quos timēdos faciet tibi dominus. c **Et a gloria**
 maiestatis eius. i. a p̄sentia exercitus chaldeozū vel ro
 manozū: p quos deus apparuit gloriosus z magnus: qui po
 tenter se vindicauit de peccatozib⁹. De hoc Hiero. xlvij. e.
 dñ ptra moab. Relinqte ciuitates z habitate in petra habita
 tores moab: z estote q̄si colūba nidificās i sūmo ore foramis.

Oculi sublimis

* lucta cōtra vitia suplantāda: c **Quia repleti sūt**
 vt olim. i. quia i vetustate antique cōsuetudinis pmanserūt
 z nunq̄ ad nouitatem gratie puenerūt. Unde in vulgo dicit:
 Tales sūt in hoc anno/ quales fuerūt i p̄terito. e **Et augu**
 res habuerūt vt philistini. i. garritu z vaniloquiū sectari
 sunt vt seculares. **Et pueris alienis adhserunt. i. fa**
 tellitibus demonū: qui habēt pueros suos/ sicut christus: qui
 dicit. j. vij. d. Ecce ego z pueri mei quos dedit mihi domin⁹.
 Malach. ij. c. Habuerūt filiã dei alieni. i. auaricia filiam dia
 boli. i **Repleta ē fra/ ecclesie vel religiois: k Auro z**
 argento/ materiali: ad litterã. l **Et tamē non est finis**
 thesaurorū eius: qz crescente pecunia crescit auaricia: mo
 re ignis: qui crescit crescitibus lignis. Baruch. iij. b. Argen
 tum thesaurigant z aurū in quo cōfidunt homines: z nō est fi
 nis acquisitiois eoz. m **Et repleta ē fra ei⁹ equis: et**
 innumerabiles quadrigē ei⁹ ad litterã. Et quid inde se
 quat adiungit: p **Et repleta ē fra ei⁹ idolis. i. pctis/**
 vel platis: q̄ specie sine p̄tate platiois tenēt. Zach. xj. d. O
 pastor z idolu. Sap. xij. b. Adinuerio idolorū corruptio vite
 ē. Itē Sap. xv. a. Umbra picturę labor sine fructu: effigies
 sculpta p varios colores: cui aspect⁹ dat insensato p̄cupiscētiã.
 r **Ingrede**
 re i petrã. i. cōfuge ad christū: De q̄ dicitur. j.
 Corinth. x. a. Petra aut erat christ⁹. Et in Ps. Petra refu
 giū herinacis. i. p̄nitētib⁹. **Et abscondere/ p iugē memo**
 riã: a **In fossa humo. i. i carne christi in cruce fossa. Vñ**
 Ps. Foderūt man⁹ meas z pedes meos. Et Exo. xxxij. d. **Ps. 103.**
 Pona te in foramine petre z p̄tegā dextera mea. Eam. ij. **Ps. 21.**
 d. Veni colūba mea in foraminib⁹ petre. i. in vulnerib⁹ chri
 sti: z in cauerna maceris. i. i plaga lateris. Hiero. xlvij. e. Re
 linqte ciuitates z habitate i petra habitatores moab: z estote
 q̄si colūba nidificās i sūmo ore foramis. b **A facie timor**
 dñi: z a glia maiestatis ei⁹. i. ab ira iudicij: ad qd timēd⁹ ve
 niet: cū potestare magna z maiestate: Matth. xxij. c. Hiero.
 xv. c. A facie man⁹ tuę sol⁹ sedebã: qm cōminatioē repleti m e.

* Oculi sublimis homis

Oculi sublimis hois. i. supbia potentis que maxime in oculis notat. b. Humiliati sunt romani vel chaldeis vastantibus iudeam. i. humiliabunt. Et incuruabit altitudo viroz. i. nobilitas generis: qz neqz diuitie/ neqz nobilitas saluauit quenqz: sed vna omnibus captiuitas superuenit: Sic fiet in die iudicij.

Uñ Sap. vi. b. Non subtrahet psonam cuiusqz deus qui est dnus: tor omnium: nec verebitur magnitudines cuiusqz: qm pusillu z magnu ipse fecit.

Exaltabit autem solus dnus. i. excelsus z potens apparebit malis humiliatis. In die illa: quia per romanos vel chaldeos se vindicabit de iudeis. Quia diues dnus exercituum: id est angelicaru vir-

Oculi sublimis hois humiliati sunt: et incuruabit altitudo viroz. Exaltabit autem solus dnus in die illa: qz dies dnus exercituum super omnem supbū z excelsū: et sup oem arrogantē: et humiliabit et super omnes cedros libani sublimes z erectas: et super omnes quercus basan: et super omnes montes excelsos: et sup oēs colles eleuatos:

Sup omnē supbū / cōprimendū z humiliandū. Et sup omnē arrogantē. Supbū dicitur se reputat sup alios: Arrogantē: qui ascribit sibi qd nō habet. Vel supbū z arrogantē specialit̄ intelligit: vt dicit Glo. sacerdotes z scribas z phariseos: q p romanos cū alijs captiuati fuerūt. Et humiliabit / omis supbus z arrogans: qz supbis resistit dnus: Jaco. iij. b. Et q se exaltat humiliabit: Luc. xviij. c. Et sup oēs cedros libani sublimes z erectas: veniet dies dnus. i. sup omēs supbos: sublimes nobilitate: et erectos supbia. De qbus dicit Ps.

Ps. 118. Vox dnus pfringētis cedros. Et sup oēs quercus basan. i. sup oēs luxuriosos: q porcis. i. demomb' fructu ferūt. Basan regio ē arabie: cui rex og impauit: vbi magne quere sūt. Et sup oēs montes excelsos. i. sup oēs superbiores. Et sup oēs colles eleuatos. i. min' superbos. Et sup omnē turrim excelsam: et sup oem murū munitū. Ad literā: Aduentiū romani z turres et muri ciuitatū iudee fundit' sunt euerfi: non a tito z vespasiano: sed ab elio hadriano. Nā titus referuauit turres qsdā i signū victorie sue: fasselū / hippicū z mariamne: vt apparet qz fuit magnificū simile eis euertere. Et sup omnes naues tharsis. i. cuiuslibet maris. Gen. i. a. Cōgregatio nes aquarū appellauit maria: vt dicit Haimo. Ad litteram: tanta fuit vindicta dnus p romanos: vt non solū habitatores terre iudee: sed etiā maritimi captiuū ducerent. Uñ Joseph' dicit: Aduentiū romani q in portib' erant cōpzebēfi sūt et naues eoz succēse. Et nota q tharsis qnqz syru est: et tunc est nomē regiois vel ciuitatis. Qnqz hebraicū: et tūc est nomē cōmune maris. i. cuiuslibet pgregatiois aquarū: vt hlc.

Et sup omne qd visu pulchrū est. i. templū qd valde pulchrū erat: et sup hōines z iuuenes pulcherrimos. Uñ Ps. Iuuenes eoz comedit ignis: et virgines eozū nō sūt la mētatē. q. d. occidit omē qd visu pulchrū erat i tabernaculis filie sion. Et incuruabit ois sublimitas hominū. i. potētia z nobilitas iudeoz humū sapientiū. Chrysofomus. Quid pdest ei quem mores sordidat generatio clara: Aut qd nocet generatio vilis illi que mores adornat: Et ita surū de terra nascit' sed tū nō est terra: et aurum eligif: terra autē pntif. Et ita meli' est vt in te glorient parētes: qz vt tu glorient in parētib'. Jō dicit dnus Matt. iij. b. Nolite dicere ptes habem' abraā. Et humiliabit altitudo viroz: q se reputabāt altos z potētes. Et eleuabit dnus solus i die illa: cū dederit inimicos suos in captiuitatem. Et idola penit' terent. Glo. Hoc factū est i captiuitate chaldeoz: qn iudeoz idola cōminuta sūt: et metalla eozū redacta i massam z asportata i babiloniā: In vltima enī captiuitate nō legunt iudei idola coluisse. Sed sup illud

Idere. xij. a. Et tūlū lumbare: dicit Glo. In captiuitatem: z significat q ppha in typum dnus populum liberat: sed nihil omni' postea peccat: et deos alienos sequit: ad extremū in dei filiū manū mittit: Ergo iudei i vltima captiuitate coluerūt idola. Sol. Terū est q iudei post reditum de babilonia

idola coluerūt: sed tēpore machabeoz oino destructa fuit idolatria i iudeis: Unde manifestū est q in romana captiuitate que vltima dicitur nō coluerūt iudei idola. Vel dicit Glo. vocat deos alienos: pncipes z potētes: quoz auxilio vtebant iudei: qui etiam dñi vocāt iuxta illud: Prim' in orbe deos fecit timor. Vel dicit q i vltima captiuitate nō legunt iudei i canone biblie idola coluisse.

Et introibūt / hoies cū idolis. In spelūcas petrarū. Glo. hoc ad vtrūqz. i. ad vtrancqz captiuitatē: vel ad idola et hoies referē. Et i voragine terre. i. in bial' q sūt. ppter siccitatē: vel in pcpitūis terre hiantis vbi latita bāt. A facie formidis dnus. i. imisse a dnus p romanos

vel chaldeos. Et a glia

Oculi sublimis hois humiliati sūt. i. humilia bunt i iudicio. Ps. Oculos supboz humiliab. Et incuruabit altitudo viroz. i. pncipes z potentes. i. v. d. Descēdēt fortes ei' z sublimes z gl'osi ad eum: z incuruabit hō z humiliabit vir: z oculi sublimiū depment: et exaltabit dnus i iudicio: et deus scis scificabit i iusticia. Dies dnus exercituum sup oem supbū: z sup oem arrogantē. Specialit' fit cōminatio iudicij p supbos. Uñ Dalach. vlt. a. Ecce dies veniet succēsa qsi camul' et erūt omēs supbi et oēs faciētes impietatē vt stipula z inflāmabit eos. Sopb. j. d. Vox diei dnus amara sup ciuitates munitas z sup angulos excelsos. Et sup oēs cedros libani sublimes et erectas. i. sup oēs supbos. Et sup oēs quercus basan. i. sup oēs luxuriosos. Est aut cedrus multiplex. i. deitas christi. iij. Regl. iij. d. Disputauit salomon sup lignis a cedro q est i libano vsqz ad hyfopū q egredit de pariete. i. vsqz ad humanitatē christi. Jte brā hgo. Eccl. xxij. b. Quasi cedr' exaltata sūt i libano. Jte angel'. Eccl. xxxj. c. Cedri nō fuerūt altiores eo. Jte pteplatu'. j. xij. c. Dabo in solitudinē cedrū. Jte apparētia sanctitat'. Eccl. xvij. a. Adla grandis tulit medullā cedri. Jte vir nobilis. Amos. ij. c. Ego ex terminauit amorreū cuius altitudo cedroz altitudo: et foris ipse qsi quercus. Jtem vir pfect'. iij. Regl. vi. Opauit domū salomon tabulis cedrinis. i. vris scis. Jte supb'. Ps. Ps. 118. Vox dnus pfringētis cedros. Jte malus pnceps. Ps. Uidi Ps. 36. impiū superexaltatū z eleuatū sicut cedros libani. Jte p'lar'. Zach. xj. a. Alula abies: qz cecidit cedrus. Jte crux dnus: in q quatuor ligna fuerūt: q significāt quatuor p'tates. i. cypressus / palma / cedr' / oliua. Uñ h' sus. In cruce palma / simul cypressus / cedrus / oliua. Datqz pedē cedrus / trūcū cypressus / oliua Dat tituli tabulā / brachia palma duo. Et sup oēs colles eleuatos. i. sup supbos z ambitiosos eleuatos i dignitatib'. Idere. iij. f. Uidi mōtes z ecce mouebāt: z oēs colles p'turbati sūt. Mat. j. b. Dōres cōmoti sūt ab eo: et colles desolati sūt. Eccl. xvj. c. Cōmouebūt mōtes sil' z colles z fūda mēta terre. Et sup naues tharsis. i. sup auaros z curiosos. Et sup oē qd visu pulchrū ē z c. Ecce i hac ferie tāgit elatas oia desiderabilia mūdi: pp' q peccant hoies. Per cedros sublimes / significat nobilitas generis: per quere' basan / delitē corpis: per montes excelsos / dignitas scclit' p colles eleuatos / ambitio honoz: per turrim excelsam / potētiē

B

Dylice Ps. 17.

Cedrus multiplex

Ps. 118. Ps. 36.

b. fortitudo: p murū

vel chaldeos. **A** Et a gloria maiestati eius. i. a gloria et glorificatione maiestatis eius: qui p[ro]p[ri]us quasi impotens p[re]munebat. **B** Cui surrexerit. i. surrexerit se monstrauerit: q[ui] videbat dormire p[ro]p[ri]us. **C** Percutere terram p[ro] romanos vel chaldeos. **H**ic dicit B[ea]t[us]. **V**ed[er]e: Edificauit salom[on] rex i[er]osolym[is] astaroth idolum sidonior[um]. **I**ij.

Regl. xj. b. vbi ni fal
lor palam ostenditur q[ui]
salomon nunq[ui] p[ro]fecte
penituit: q[ui] idola que
edificauerat no[n] dele
uit. **I**dem dicit B[ea]t[us]. su
per illud. **I**ij. Regl.
xxij. c. Excelsa q[ui] no[n]
abstulit. **A**mb. in li
bro q[ui] inscribit de apo
logia dauid. **E**t **I**dem
ro. sup. **E**cceh. **I**ij. c.
ibi: Ostende domui is
rael templu[m]: dicit[ur] p[ro]p[ri]us. **E**go aut[em] nemine iudico: s[ed] credo
si penituit salu[us] est. **D** In die illa etc. Quarta po: in q[ui]
ostendit p[ro]p[ri]a q[ui] t[em]p[or]e captiuitat[is] non solu[m] no[n] p[er]derit iudeis ido
la sed pot[er]it nocerit: q[ui] impediit eos fugere volentes ne pos
sint fugere: v[er]o p[ro]p[ri]e ea fugientes. **E**t dicit: **I**n die illa
captiuitat[is] babilonis: **E**t p[ro]iiciet ho[m]i[n]e[m] i. iudeus/hum[an]u[m]
sapiens. **I**dola argenti sui et simulacra auri sui: q[ui] de
auro et argento suo: **I**fecerat sibi: in q[ui] p[ro]fidebat: et q[ui] li
beret retineret cu[m] essent p[ro]fida. **K** Et adoraret talpas:
id est idola no[n] videtia sicut talpe. **L** Et vesp[er]tiones. i. ido
la q[ui] no[n] vident v[er]o vesp[er]tiones q[ui] luce fugiunt: **N**o[n] eni[m] est cre
dendu[m] q[ui] fecerint idola his aialib[us] similia. **M** Et ingre
die[m] fissuras vel scissuras petraru[m] et i[n] cauernas sa
rox a facie formidinis d[omi]ni. i. imisse a d[omi]no: vel a p[re]sentia
chaldeor[um] vel romanor[um]: p[ro] quos ostendit d[omi]n[us] formidandus.
N Et a gloria maiestati eius. i. a gloria magnitudine eius.
O Cui surrexerit p[er]cutere terra[m]: p[ro] romanos v[er]o chaldeos.
Quiescite q[ui] ab homine cui[us] sp[irit]us i[n] narib[us] eius. i. a chri
sto q[ui] spirat et v[er]o v[er]o alij ho[m]i[n]es. q[ui] d. nolite dicere pur[us] ho[m]i[n]es:
Quia excelsus. i. super ho[m]i[n]em: **R**eputat[ur] e[ss]e ipse
a deo p[ro]p[ri]e ab angelis/ab oib[us] scis. **U**n[de] **P**s. Excelsus super
o[mn]es g[e]tes d[omi]n[us] etc. **V**eb[er]u[m] t[ame]n no[n] excelsus s[ed] excelsu[m] significat:
q[ui] chris[t]u[s] ipsa altitudo e[st] no[n] t[ame]n modo alt[us]. **U**n[de] sic: **Q**ui
scite ab ho[m]i[n]e. i. a blasphemia ho[m]i[n]is. **C**ui[us] sp[irit]us i[n] na
rib[us] eius. i. q[ui] futura ab eterno p[ro]uidit. **H**o[m]i[n]e eni[m] naris p[ro]u
sio designat. **U**n[de] **B**lo. **B**regl. sup. **J**ob. xxxix. c. **G**loria nari
um eius terror. **S**p[irit]us igit[ur] chris[t]i i[n] narib[us] eius esse d[icitur]: v[er]o p[ro]
scietia eius designat: q[ui] quecu[m]q[ue] se scire i[n] natura humanita
tis innotuit: h[ec] sola veritate p[ro]sciuit: excelsus inferiorib[us] ven
tura desup[er] p[ro]sciuit: q[ui] de celestib[us] ad ima venit.
fortitudo: per muru[m] munitu[m] sapia secularis: per naues thar
sis/pal[ati]s diuitie: per pulch[er]u[m] visu[m] corp[or]is pulchritudo. **D**i
es aut[em] d[omi]n[us] veniet super eos: qui ista appetunt supra modum.
In die illa. i. mortis vel iudicij. **E**t p[ro]iiciet ho[m]i[n]e[m] i. p[ro]iiciet
p[ro]iiciet cognoscat. **I**dola. i. falsa dogmata. **A**rgenti
sui. i. eloquentie van[us]. **E**t simulacra auri sui. i. facti
ones sapie sue. **S**ic q[ui] venit ad theologia[m] debet p[ro]ficere idola
argenti sui: et simulacra auri sui. i. eloquentia[m] et sapiam mudi: v[er]
recipiat sapiam dei. **I**. Cor. **I**ij. d. **S**i q[ui]s videt i[n]t[er] vos sapiens
esse i[n] h[uius] seculo/stult[us] fiat v[er]o sit sapiens. **M**ec[um] eni[m] helise[us] infu
dit oleu[m] nisi i[n] vasa vacua. **J**ob. **X**ij. d. d[icitur] de behemoth: **S**ter
net sibi aur[um] quasi lutu[m]. i. sapiam hui[us] mudi. **S**en. **I**ij. b. dicit:
Aux euilath. i. dolenti[us] optimu[m] e[st]. **D**e q[ui] d[icitur] **A**po[stol]o. **I**ij. d. **S**ua
deo tibi emere a me aur[um] ignitu[m]. **Q**ue fecerat sibi v[er]o
adoraret talpas et vesp[er]tiones. **P**er talpas q[ui] no[n] vi
dent z terra comedu[n]t z i[n] terra laborat[ur] significantur auari q[ui]
de terra sola loquunt[ur]. **J**ob. **I**ij. d. **Q**ui de terra e[st] de terra lo
quit[ur]. **J**. xxxix. a. **D**e humo audiet eloqui[us] tuum. **P**er vesp[er]
tiones q[ui] luce odiu[n]t: significant[ur] hypocrite: q[ui] videri i[n] lumine
nolunt: q[ui] q[ui] male agit odit lucem: **J**ob. **I**ij. c. **L**euit. **X**j. c. **A**pu

7. 51. d.
Et. 70ia
Bl. scissuras
Luc. 23. e.

Ps. 112.

Mystice

pam et vesp[er]tione[m] et o[mn]e q[ui] de volucrib[us] gradit[ur] sup[er] quattuor
pedes erit abominabile. i. claustralis libent[er] equas. **V**esp[er]tilio
alas habet v[er]o auis: et pedes v[er]o animal: et nunc graditur cum
bestijs/nunc cu[m] auib[us] volat: sic hypocrita nunc p[ro]p[ri]e pluriu[m] spe
cie induit/nunc boni actus scitatem assumit. **M** Et ingredie
tur fissuras petra
ru[m] et i[n] cauernas
saxor[um]. i. p[ro]fiderabunt
exempla sc[ri]pt[ur]e v[er]o eos
imitent: q[ui] significant[ur]
p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]e p[ro]fide im
mobilitate. **U**nde. **J**.
xxxij. c. **D**umimeta
saxor[um] sublimitas eius.
Et **J**ob. xxxix. d. d[icitur] d
aqla: **I**n arduis po
nit nidu[m] suu[m]: et i[n] p[ro]p[ri]e
tis petraru[m] silicib[us] co
morat[ur]. **P** **Q**ui
scite q[ui] ab ho[m]i[n]e cui[us] sp[irit]us i[n] narib[us] eius. i. q[ui] discernit odore[m]
celestiu[m] a fetore sterco[rum]. i. p[ro]p[ri]u[m]. **H**o[m]i[n]e mortuus no[n] habet sp[iritu]
ritu[m] i[n] narib[us]. i. g[ra]m ista discernedi. **L**ant. **V**ij. b. **N**alus tu
sicut turr[is] libani q[ui] respicit p[ro]p[ri]e damascu[m]. **Q**uia excelsus
reputat[ur] e[ss]e ipse/cora[m] deo: licet vills mudo habeat.

Et ingredie tur fissuras petra
ru[m] et in cauernas
saxor[um]. i. p[ro]fiderabunt
exempla sc[ri]pt[ur]e v[er]o eos
imitent: q[ui] significant[ur]
p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]e p[ro]fide im
mobilitate. **U**nde. **J**.
xxxij. c. **D**umimeta
saxor[um] sublimitas eius.
Et **J**ob. xxxix. d. d[icitur] d
aqla: **I**n arduis po
nit nidu[m] suu[m]: et i[n] p[ro]p[ri]e
tis petraru[m] silicib[us] co
morat[ur]. **P** **Q**ui
scite q[ui] ab ho[m]i[n]e cui[us] sp[irit]us i[n] narib[us] eius. i. q[ui] discernit odore[m]
celestiu[m] a fetore sterco[rum]. i. p[ro]p[ri]u[m]. **H**o[m]i[n]e mortuus no[n] habet sp[iritu]
ritu[m] i[n] narib[us]. i. g[ra]m ista discernedi. **L**ant. **V**ij. b. **N**alus tu
sicut turr[is] libani q[ui] respicit p[ro]p[ri]e damascu[m]. **Q**uia excelsus
reputat[ur] e[ss]e ipse/cora[m] deo: licet vills mudo habeat.

Et ingredie tur fissuras petra
ru[m] et in cauernas
saxor[um]. i. p[ro]fiderabunt
exempla sc[ri]pt[ur]e v[er]o eos
imitent: q[ui] significant[ur]
p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]e p[ro]fide im
mobilitate. **U**nde. **J**.
xxxij. c. **D**umimeta
saxor[um] sublimitas eius.
Et **J**ob. xxxix. d. d[icitur] d
aqla: **I**n arduis po
nit nidu[m] suu[m]: et i[n] p[ro]p[ri]e
tis petraru[m] silicib[us] co
morat[ur]. **P** **Q**ui
scite q[ui] ab ho[m]i[n]e cui[us] sp[irit]us i[n] narib[us] eius. i. q[ui] discernit odore[m]
celestiu[m] a fetore sterco[rum]. i. p[ro]p[ri]u[m]. **H**o[m]i[n]e mortuus no[n] habet sp[iritu]
ritu[m] i[n] narib[us]. i. g[ra]m ista discernedi. **L**ant. **V**ij. b. **N**alus tu
sicut turr[is] libani q[ui] respicit p[ro]p[ri]e damascu[m]. **Q**uia excelsus
reputat[ur] e[ss]e ipse/cora[m] deo: licet vills mudo habeat.

Et ingredie tur fissuras petra
ru[m] et in cauernas
saxor[um]. i. p[ro]fiderabunt
exempla sc[ri]pt[ur]e v[er]o eos
imitent: q[ui] significant[ur]
p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]e p[ro]fide im
mobilitate. **U**nde. **J**.
xxxij. c. **D**umimeta
saxor[um] sublimitas eius.
Et **J**ob. xxxix. d. d[icitur] d
aqla: **I**n arduis po
nit nidu[m] suu[m]: et i[n] p[ro]p[ri]e
tis petraru[m] silicib[us] co
morat[ur]. **P** **Q**ui
scite q[ui] ab ho[m]i[n]e cui[us] sp[irit]us i[n] narib[us] eius. i. q[ui] discernit odore[m]
celestiu[m] a fetore sterco[rum]. i. p[ro]p[ri]u[m]. **H**o[m]i[n]e mortuus no[n] habet sp[iritu]
ritu[m] i[n] narib[us]. i. g[ra]m ista discernedi. **L**ant. **V**ij. b. **N**alus tu
sicut turr[is] libani q[ui] respicit p[ro]p[ri]e damascu[m]. **Q**uia excelsus
reputat[ur] e[ss]e ipse/cora[m] deo: licet vills mudo habeat.

Et ingredie tur fissuras petra
ru[m] et in cauernas
saxor[um]. i. p[ro]fiderabunt
exempla sc[ri]pt[ur]e v[er]o eos
imitent: q[ui] significant[ur]
p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]e p[ro]fide im
mobilitate. **U**nde. **J**.
xxxij. c. **D**umimeta
saxor[um] sublimitas eius.
Et **J**ob. xxxix. d. d[icitur] d
aqla: **I**n arduis po
nit nidu[m] suu[m]: et i[n] p[ro]p[ri]e
tis petraru[m] silicib[us] co
morat[ur]. **P** **Q**ui
scite q[ui] ab ho[m]i[n]e cui[us] sp[irit]us i[n] narib[us] eius. i. q[ui] discernit odore[m]
celestiu[m] a fetore sterco[rum]. i. p[ro]p[ri]u[m]. **H**o[m]i[n]e mortuus no[n] habet sp[iritu]
ritu[m] i[n] narib[us]. i. g[ra]m ista discernedi. **L**ant. **V**ij. b. **N**alus tu
sicut turr[is] libani q[ui] respicit p[ro]p[ri]e damascu[m]. **Q**uia excelsus
reputat[ur] e[ss]e ipse/cora[m] deo: licet vills mudo habeat.

Et ingredie tur fissuras petra
ru[m] et in cauernas
saxor[um]. i. p[ro]fiderabunt
exempla sc[ri]pt[ur]e v[er]o eos
imitent: q[ui] significant[ur]
p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]e p[ro]fide im
mobilitate. **U**nde. **J**.
xxxij. c. **D**umimeta
saxor[um] sublimitas eius.
Et **J**ob. xxxix. d. d[icitur] d
aqla: **I**n arduis po
nit nidu[m] suu[m]: et i[n] p[ro]p[ri]e
tis petraru[m] silicib[us] co
morat[ur]. **P** **Q**ui
scite q[ui] ab ho[m]i[n]e cui[us] sp[irit]us i[n] narib[us] eius. i. q[ui] discernit odore[m]
celestiu[m] a fetore sterco[rum]. i. p[ro]p[ri]u[m]. **H**o[m]i[n]e mortuus no[n] habet sp[iritu]
ritu[m] i[n] narib[us]. i. g[ra]m ista discernedi. **L**ant. **V**ij. b. **N**alus tu
sicut turr[is] libani q[ui] respicit p[ro]p[ri]e damascu[m]. **Q**uia excelsus
reputat[ur] e[ss]e ipse/cora[m] deo: licet vills mudo habeat.

A

Ps. 103.

diu cohererit filios suos: facti sunt eis earum in p[er]titione filie
 sion. i. in obsidione hierusalē: que dicit filia sion q[ui]a defende-
 bat ab arce sion. **Et forte et virum bellatorē:** vt nemo
 possit resistere hostib[us] visibilib[us] et inuisibilib[us] q[ui] vsq[ue] hodie
 sequit[ur]: nec est etiā apud iudeos q[ui] sciat prudētē legē defende-
 re: et p[ro] eius defensio-
 ne sapienter pugnare:
 Dodo enī oēs stulti
 sunt meritis suis exi-
 gentib[us]: q[ui] antiq[ui]t[er] fue-
 rūt s[ap]iēti et sapientes.
Et iudicem: q[ui]a
 post captiuitatē roma-
 nā habuerunt iudices

a robur aq[ue] et forte et virum bel-
 latorē et iudicē et p[ro]ph[et]am et
 h[er]iolū et senē: p[ri]ncipē sup[er]
 q[ui]nq[ua]ginta et honorabilē vul-
 tu et cōsiliariū et sapientē

romanos: et etiā ante christi passionē habuerūt q[ui]nq[ue] quoz
 p[ri]mus fuit componi scōs mare terti[us] anni rufus q[ui]t[er] va-
 leri[us] gracch[us] q[ui]nt[us] porci[us] pilat[us]. **Et p[ro]ph[et]as.** **U[bi] p[er] s[ap]iētiā**
 nō ē p[ro]ph[et]a et nos nō cognosceret ampli[us]. **Et h[er]iolū:** qui
 aliquid vere h[er]iolaf: vt balaam: Numeri. xxiij. Et vt diuini
 q[ui]nq[ue] vrbium philistinor[um]: quoz p[er] silio arca d[omi]ni remissa est. j.
 Regl. vi. q. d. elias: et veros p[ro]ph[et]as et falsos auferet
 d[omi]n[us] a iudeis. **Et senē:** tam etate q[ui] morib[us]: que septua-
 ginta trāstulerūt p[re]sbyterū. i. sapiētē: Mā in antiq[ui]s est sapi-
 entia: Job. xij. b. Et gloria senū canicies: Juxta illud Sap.
 liij. b. Lani sunt senus hoīs. Et Prouer. xvj. d. Corona di-
 gnitas senect[utis]. Jte. xx. d. Dignitas senū canicies. Ecclj. xxv.
 a. Corona senū i m[ul]ta perit[ur]. Sol[us] etiā abraā p[ro]ph[et]a. i. senex
 appellat[ur] est: Gen. xxv. a. q[ui] t[ri]s pauciorib[us] ānis vixit q[ui] multi
 q[ui] fuerūt ab adam vsq[ue] ad ipsū. Roboam q[ui] regnū pdidit: q[ui]
 p[ro]ph[et]eros audire noluit. iij. Regl. xij. b. **Principē sup[er]**
q[ui]nq[ua]ginta: a p[ar]te totū. i. oēm p[ri]ncipē tā decanos q[ui] q[ui]nq[ue]
 narios q[ui] centuriones q[ui] chiliarchos abstulit eis d[omi]n[us]. Vel
Principē sup[er] q[ui]nq[ua]ginta. i. sacerdotē q[ui] p[er]cā dimittit:
 Nam q[ui]nq[ua]genari[us] numer[us] est remissiois. U[bi] et q[ui]nq[ue]simus
 psalm[us] ponit: Disserere mei de[us]. Et ann[us] q[ui]nq[ua]genari[us] iubile
 us erat. i. remissionis: Leuit. xxv. b. **Et honorabi-**
lem vultu. i. visu et habitu: q[ui] sola reuerētia vult[us] honorari
 solet: vt senex et sacerdos. U[bi] Leuit. xix. f. Coram cano ca-
 pite assurge: et honora vultū senis. **Cōsiliariū:** q[ui] dabat
 p[ro]silia: vt ipso ablato oīa incōsulte p[re]cipit[ur]. **Et sapien-**
tē de architect[ur]a. i. p[ri]ncipē artificū: sicut fuit belesael: Exo.
 xxxv. d. **Et prudētē eloquiū mystici.** i. doctorē qui
 prudēt[er] sciebat exponere eloquiū mysticū. Theodotion trā-
 tulit: incantatorē: Septuaginta: auditorē. i. examinatorē
 q[ui] tunc erat necessari[us]. i. sacerdotē cui[us] erat audire et discerne-
 re quo spū p[ro]ph[et]a nou[us] loqueret[ur]. Si q[ui]dē statutū erat i lege: vt
 si q[ui]s p[ro]ph[et]a nou[us] surgeret in ipso adduceret ad sacerdotem
 q[ui] examinet eū quo spū loqueret[ur]: Deut. xvij. Et hūc vo-
 cant septuaginta auditorē. i. examinatorē. Et hūc etiā cū alijs
 abstulit d[omi]n[us] iudeis. Ecclj. vij. g. Lex peribit a sacerdote: et
 p[ro]siliū a sapiētib[us]. Similis pestis legis facta a nabuchodonō
 lo. iij. Regl. xxiij. c. Trāstulit vniuersos p[ri]ncipes et oēs for-
 tes exercit[us] et oēm artificē et inclusorem: nihilq[ue] relictū est ex-
 ceptis paup[er]ib[us] terre. **Et dabo pueros:** non etate t[ri]m
 sed morib[us] et sensu. **Principes eoz:** q[ui]lis fuit robo-
 am: qui securus est cōsiliū iuuenū. iij. Regl. xij. b. et t[ri]m erat
 q[ui]draginta q[ui]nq[ue] annoz cum regnare cepit: vt legis. iij. Regl.
 xiiij. f. Vel q[ui]dragintaunius: vt legis. ij. Paral. xij. d. Salo-
 mon aut[em] duodecim annoz erat: nec t[ri]m iuuenis est dictus: q[ui]
 sapiens. Daniel q[ui] ante iudiciū puer: sed post iudiciū p[re]s-
 byter et senex dictus est: quia sapiens. Unde est q[ui] ap[er]t[us] epl[us]
 scopum eligi iuberet nō neophytum. j. Timoth. iij. b. **Et**
effeminati. i. lasciu[us] fluxi[us] imbecilles: molles: et deliriosi:
 vel visu feminariū abuterēs. U[bi] septuaginta trāstulit: illu-
 sores: q[ui]les fuerūt illi q[ui] vxorē leuite illuserūt: Judic. xix. f.
Onabunt eis: vt tyrāni. U[bi] Ecclj. x. c. U[bi] terre cui[us]
 rex puer ē. Et cū sup[er]ius loqueret[ur] p[ro]ph[et]a in p[er]sona sua: hic loq[ui-
 tur in p[er]sona d[omi]ni p[ro] maiori auctoritate et certitudine: vt
 magis timerent iudei. **Et corruet populus:** pueris
 regnantibus: quia vbi non est gubernator: corruet populus:

III. scopini
III. scopini
p. 73.

p. 50.

Dyffice

p. 88.

Al. fracti

Prouerb. xj. b. q[ui] vir ad virum: id est vir cōtra virum.
 Unusq[ui]sq[ue] ad p[ri]mū suū.
 bo ei: non sitiet in eternū. Illis ig[itu]r auferet robur panis et
 aquę: qui sacre scripturę documētū non p[er]uertit in aīę nutri-
 mentū. Et de talib[us] dicit Aggei. j. b. Comeditis et nō estis
 saturati: bibistis et nō
 estis inebriati: operui-
 stis vos et nō estis ca-
 lefacti. Iudet etiā ad
 huc habent panem et
 aquas: sed sine fortitu-
 dine et sine robore: Le-
 gum[us] enī scripturas et
 non intelligit: tenent
 mēbranas: sed ch[ri]stū ibi scriptū non vident. Lacte alun[us] vt
 paruuli: nō solido cibo: q[ui]a fortitudinē p[er]derūt. Infirmi sunt
 et olera comedūt: sicut dicit Roma. xiiij. a. Ecclj. iij. d. Eō
 terā baculū panis hierusalē: et comedēt panem in pondere et
 in sollicitudine: et aquā in mēsurā et i angustia bibēt. Leuit.
 xxvj. d. Trademini hostiū manib[us] postq[ui] p[er]gero baculum
 panis v[est]ri: ita vt decē mulieres in vno c[li]bano coquant pa-
 nes: et reddāt eos ad pondus: et comedetis et nō saturabimini.
 a **Et forte et virum bellatorē.** i. p[re]latū et doctorem
 qui debet fortiter p[re]lari p[re]lia d[omi]ni: impugnādo vitia i sub-
 ditis: et eos p[ro] tyrannos et hereticos ac demones defendē-
 do. Cui[us] fortitudo describit[ur]. j. Timoth. iij. a. Et Tit. j. b.
 Oportet episcopū irreprensibilē esse: vnius vxoris virū: so-
 briū: ornatū: prudentē: pudicū: hospitalē: doctorem. **Et**
iudicem: sui p[ro]p[ri]us p[ri]mo: et postea alior[um]: Juxta illud Ps.
 Justicia et iudiciū p[re]paratio sedis tue. j. Cor. xi. g. Si nos
 metip[s]os diiudicem[us] etc. **Et p[ro]ph[et]am.** i. p[re]dicatōrē: q[ui]
 mala futura malis p[re]nūciat. Sed multi sūt pseudo p[ro]ph[et]ę: q[ui]
 p[ro]phetant bonū vbi non est. U[bi] Diere. xxiij. d. Nolite audi-
 re verba p[ro]phetarū qui p[ro]phetāt et decipiūt vos: visionē cor-
 dis sui loquunt[ur]: et nō de ore d[omi]ni. Jte Thren. ij. e. Prophe-
 tę tui viderūt tibi falsa et stulta: nō aperiebant iniquitatē tuam
 vt te ad penitentiā puocarēt: p[ro]viderūt autē tibi assūptiones
 falsas. **Et h[er]iolū:** q[ui] sibi p[ro]videt i futurū. **Et se-**
nem: p[ro]ph[et]erū seniozem: non tā etate q[ui] morib[us]. **Prin-**
cipem super q[ui]nq[ua]ginta. i. sacerdotem vel penitentiarū
 q[ui] est minister absolūtionis et remissionis. Episcopus enī si ha-
 bet vnū penitentiarū: habet decē legistas et officiales. Legi-
 tur. iij. Regl. j. c. q[ui] duo q[ui]nq[ua]genarij combusti sunt et terti[us]
 euasit. Primus q[ui]nq[ua]genari[us] est sacerdos sciens et nō faciens:
 Secundus est sciens: s[ed] nō docens. Terti[us] est faciens et docēs:
 Et iste sol[us] euadit a cōmuni cōbustioe: q[ui]a vita simul et doctri-
 na requiritur in sacerdote: et maxime i episcopo: vnde et duo
 cornua habet in mitra. **Et honorabilē vultu:** id est
 viros religiosos qui solo habit[us] intuitu honorant[ur]. **Et**
consiliariū et sapiētē de architectis: id est iellū: ch[ri]s-
 tū: qui fuit angelus consiliū: et fabri fili[us] appellat[us]: Darrh.
 xij. g. Qui fundamentū posuit vt sapiens architect[us]: P[ro]-
 uerb. xj. b. Ubi non est gubernator populus corruet: sal[us] au-
 tem vbi multa consilia. **Et prudentē eloquiū my-**
stici: id est doctorem vel auditorē. Primus q[ui]dem beatus ē
 quia sapit: secundus qui sapientem audit. Hi tam non sunt in
 ecclesia: id est qui vere doceat vel audiat sapientia. U[bi] Ecclj
 xxi. c. Os prudentis querit in ecclesia: et verba illius cogita-
 bunt in cordib[us] suis. ij. Timoth. vlt. a. Erit ip[s]s cū sanā do-
 ctrinā non sustinebit: sed ad sua desideria coaceruabunt sibi
 m[ul]tos p[er]uientes aurib[us]. **Et dabo pueros:** sensu et
 morib[us]. **Principes eoz.** i. p[re]latos ecclesie. Ecclj. x.
 c. U[bi] tibi terra cuius rex puer est etc. Osee. xij. c. Dabo ti-
 bi regem in furore meo. **Et effeminati d[omi]nabuntur**
 eis. i. molles et in mores femineos formati. Osee. iij. c. Eū
 meretricib[us] p[ro]stabat: et cū effemiat[us] sacrificabāt. Blo. i. sa-
 cerdotib[us] cybelis m[ul]tis deoz. Prouer. xvij. b. U[bi] effemiat[us]
 toz esuriēt. **Et corruet p[ro]p[ri]us i p[er]tinā i infernū:** p[ro]p[ri]e dese-
 ctū doctrine. Prouer. xj. b. Ubi nō est gubernator: corruet po-
 pulus etc. j. v. d. Duct[us] ē p[ro]p[ri]us me[us] in captiuitatē eo q[ui] nō ha-
 buit scientiā. Prouerb.

b 2

Et dico vobis quod vos qui secuti estis me etc. a. **Uos enim**. Vox dñi vlt pphie i psona dñi cōminat se venturū ad iudiciū pncipalitē scribas et pharisęos q̄ p̄lm spoliant. q. d. Cito veniā p̄tra vos o scribę et pharisęi ad iudiciū. a. **Uos enim depasti estis vineā meā**. i. domū isrl: violent decimas et p̄mitias extingendo: dicit glo. **Wier** ro. Et q̄ videt q̄ oēs violent extigētes decimas sint exactores.

Et affligitis et cōfunditis

Rūfio. Scribę et pharisęi erāt d̄ simeon: solis aut̄ leuit̄ debebāt decime: et iō exactores vocant̄ et raptores extigētes qd̄ nō erat suū. **En sequit̄ b. Et rapina paup̄is** censu vel spū: q̄ nō poterat solvere nec se defendere. **c. In domo viā est**. Amos. iij. c. Mesuerūt facere reerū dicit dñs: thesauricātes iniquitatem et rapinā in edib⁹ suis. **Wiere. xij. c.** Pastores multi demoliti sūt vineā meā: p̄culcauerūt p̄tē meā. Et **Wiere. ij. g.** In alio tuis inuē. e sanguis aiarū pauperū. Una ala plati est portētia ad defendēdū subditos: altera est opulētia ad succurrēdū. At ipsi p̄ p̄mā oppmūt: p̄ scdām supbiūt et luxuriant. **P̄tētia si q̄dē si subditi egēt: nō solū remittere sibi iura debita tenēt: s̄ etiā necessaria puidere.** **Propt̄ b̄ enī dicit̄ ē ter petro:** Da s̄ce agnos meos. i. pasce s̄bo: pasce exēplo: pasce tpali subsidio. **d. Quare atterit̄ vlt̄ affligit̄ o p̄ncipes: et p̄p̄ulū meū**. i. mibi seruētē: durs̄ exactiōib⁹: **e. Et facies pauperū**. i. orphanorū et viduarū: **g. Cōmolit̄**. i. fame attenuat̄ / auferēdo sua: **Dichę. ij. a.** Comedit̄ carnē populi mei: et pellē desup̄ excoziauerūt: et ossa eorū p̄t̄fererūt et cōciderūt sicut i lebere. **Septuagita dicit̄ pro cōmolitis: p̄fundit̄. Et dicit̄ h̄ Wiero.** **Wri q̄s p̄ncipes cū paupes delinquēt̄es publice arguāt et p̄fūdāt: diuitib⁹ peiora peccātib⁹ nec nutū faciūt.** In q̄rū domib⁹ rapina pauperū ē: oū ecclie opes sibi thesauricāt: et i delictis abutūt: que ad sustentationē pauperū danē sibi refuāt vlt̄ p̄p̄nq̄s distribuūt: et aliorū iopiā suas vlt̄ suoz diuitias faciūt. **Ecce s̄m Wiero.** vir ecclastic⁹ nec retinere aliqd̄ pōt̄ d̄ p̄mōnio crucifixi p̄ter necessaria: nec parētib⁹ dare nisi vt̄ ceteri paup̄ib⁹: qd̄ si fac̄ rapina pauperū in domo sua ē. **En sup̄ illō Dar. xxvij. c.** Dedit̄ pecuniā militib⁹ / dicit̄ glo. **Wiero.** Qui reb⁹ ecclie abutūt i alijs reb⁹ qd̄ suā expleāt: voluntatē: s̄fies s̄ scribarū et pharisęorū et sacerdotū redimētū mēdaciū et emētū sāguinē saluator̄. **Dicit̄ dñs exercitū.** i. āgelicaz stutū: que timere debet̄: qz h̄z p̄rē qñ voluerit vidicare. **Et dixit̄ dñs de.** Verba sūt p̄phete arguētis mulieres de sup̄fluis ornamentis: q̄ ex petulantia faciebāt: q̄ ab hostib⁹ diripiēda minā. **Et meritū: qz p̄t̄ illa h̄bēda: viri bona paup̄ū dir. p̄lebāt.** **Phar.** Et metaphorice aut̄ p̄ istas mulieres: ciuitates itelligunt̄ et oppida iudeę pulchra et bñ munita: q̄ destruēda p̄dixit̄ p̄ha. **Et nihilomin⁹ s̄ mulieres loq̄t̄ esaias.** **Et b̄ ē: Et dixit̄ dñs de: q̄ oia scit̄ et pōt̄.** **Pro eo q̄ eleuate sūt i sup̄biā.** **Filię sion**. i. minores ciuitates et vici et oppida: q̄ in libro Josue. xv. filię noianē. **Uel: Filię sion**. i. vxores scribarū et pharisęorū et ceterę mulieres ob q̄rū delicias et luxū viri earū paupes extingebāt. **Et abulauerūt** / de vico i vicū: **n̄ extēto collo:** n̄ ē notat̄ sup̄ b̄ia. **Job. xv. c.** Cucurrit aduersus deū extēto collo. **Et nutib⁹ oculoꝝ ibāt:** cū cūspiciēdo iuuenes p̄ platęas: qd̄ signū ē lasciuę et luxurię. **Ecch. vj. c.** Cōtruit̄ cor eorū fornicās: et oculos eorū fornicātes. **Hyeme. xv. d.** Loq̄re filijs isrl: et dices ad eos: vt̄ faciāt sibi simbras p̄ q̄r̄ tuoz āgulos pallioꝝ ponēt̄es i eis vitas hiacynthinas: q̄s cū viderit̄ recordent̄ oim̄ mādatorū dñi: nec sequāt̄ cogitationē suā: et oculos per res varias fornicātes. **Eccl. xxvj. b.** Fornicatio mulier̄ in excellētia oculoꝝ et in palpebris illius agnosceť. **ij. Def. ij. c.** Oculos habētes plenos adulteriū: et ineffabilis delicti pellicen: es aias instabiles. **p̄. Et plaudebant manib⁹ ludendo.** **q. Et ambulabāt pedibus suis:** tripudiādo et impingēdo: vt̄ etiā in cessu suo vidētes al-

licerēt ad p̄ctm. **r. Et cōposito gradu.** i. ornate rapina pauperum: **s. Incedebant.** **Prover. vj. b.** Vir inutilis gradif ore puerlo: annuit oculis: terit pede: digito loquitur. **Propter hoc ergo: Decaluabit dominus: cui non pōt̄ d̄dici.** **v. Vertice filiarū sion:** vt̄ p̄ornatu sit ignominia caluitij. **Turpe ē enī mulierē h̄re caluitiū.** **En. j. Cor. xj. a.** Si turpe ē mulierī tonderi vel decaluari: veler caput suum. **Et dñs crinē earū nudabit.** **Wiere. xl. vij. f.** De caput caluitiū: et ois barba rafa erit: i cūct̄ manib⁹ colligatio: et sup̄ omne dorlū ciliū. In p̄ no

ibāt et plaudebāt et abulabant pedib⁹ suis et cōposito gradu icēdebāt: decaluabit dominus verticez filiarū sion: et dñs crinem earum nudabit. In die illa auferet dominus ornamentum calciametoz et lunulas et torques

taf amissio oim̄ desiderabilū: i scdo aspitas penaz: in tertio impotētia bñ opandi. **Amos. vij. c.** Inducā sup̄ oē dorsum vīm saccū: et sup̄ oē caput vīm caluitiū. **Dichę. j. d.** Decaluare et tōdere sup̄ filios delictiarū tuarū: dilata caluitiū tuū sicut aq̄la. **Ita d̄ clerico q̄ puā coronā h̄z.** **En. j. xxvij. a.** De coronę sup̄bie. **Alia s̄ h̄z: Et dñs crinē eorū denudabit p̄ p̄gnā inflicta a chaldeis: vel romanis: vel i die iudicij reuelabit: qñ dñs illuminabit abscondita tenebrarū: et manifestabit p̄silia cordiū.** **Cor. iij. a.** **Et Dar. x. c.** Nihil optū qd̄ nō reuelatur etc. **In die illa: romanę vel babylonicę desolatiōis.** **Auferet dñs ornamentū calciametoz: que erāt picturata.** **Et p̄grue incipit ab ornatu pedū: vt̄ cōmodi r̄hdeat ei qd̄ sup̄ dixerat: Ambulauerūt extēto collo.** **Qui enī sic ambulat nō respicit ad pedes suos: et iō sepe offendēs pedib⁹ multa calciamēta terit.** **Et lunulas: expositio ē. i. calciamēta lunulis picturata vel fenestrata: vel ē nomē ornamentū facti ad modū lunę cornicatę qd̄ deferebāt mulieres i capite.** **Et torq̄s. i. ornamenta colli vsq̄ ad pect⁹ depēden-**

B

Job. 21. d.

Distice

ad rep̄mēdā sup̄biā p̄sup̄toꝝ. **En Leuit. j. d.** iussū est vt̄ sacerdos vesiculā gutturis auis imolat̄ et plumas p̄iceret p̄re altare ad oriētalē plagā. **Per altare itelligit̄ mēs hūana: p̄ plagā oriētalē dies iudicij: p̄ vesiculā gutturis accipit̄ sup̄biā d̄ doctrina: p̄ plumas vanitas laudis et bona p̄uersatiōe nara.** **Ad oriētalē igit̄ plagā altari vesicula et pluma p̄icif: cū sup̄biā et vanitas p̄ considerationē iudicij in mente reit̄gnat.** **a. Uos enim depasti estis vineā meā et rapina pauperū i domo viā ē.** **Woc d̄z plati rapacib⁹ et auarū: q̄ nō curātes aias / bursas euacuāt subditoz: et p̄ diligūt bursā vnā q̄ mil le aias.** **De qd̄ d̄z Deo. v. a.** Audite b̄ sacerdotes: qz vob̄ iudiciū ē: qñ laque⁹ facti est̄ speculationi. **Prover. xxi. a.** Rap̄ ne iptoꝝ detrahēt eoz: qz noluerūt facere iudiciū. **d. Quare atterit̄ p̄lm̄ meū / o p̄ncipes.** **e. Et facies pauperū cōmolit̄ / o plati.** **P̄ncipes p̄lm̄ dei atterūt: s̄ plati facies eorū cōmolit̄: qz qd̄ p̄ncipes p̄ violentiā nō accipiūt: plati per calūniā rapiūt.** **Amos. vij. a.** Vidue hoc qui p̄teritis paup̄em: et deficere facitis egenos terrę. **P̄ncipes sunt qñ leones: qui vi rapiūt: sed p̄lati sūt quasi leonum catuli qui dētib⁹ deterrēt.** **Job. j. b.** **Bens ascēdet sup̄ terrā meā foris et innumerabilis: dentes ei⁹ vt̄ dēt̄es leonis: et molares ei⁹ vt̄ catuli leonis.** **En die illa: q̄ iam ē.** **Auferet dñs a iuda et hierlm̄. i. a laicis et clericis: a secularib⁹ et claustralib⁹.** **a. Ornamenta calciametoz. i. exēpla sc̄toꝝ: q̄ in solitudi ne nō s̄t attrita: Deut. xxx. a.** **Quib⁹ calciari iubent̄ q̄ comes t̄uri sūt carnes agni: Ero. xij. b.** **Quib⁹ et calciat̄ p̄dicatores: Eph. vij. c.** **Calciat̄ pedes in p̄pationē euāgelij pacis.** **En Cant. vij. a.** **De pulchri sūt gressus tui i calciamēt̄ filia p̄ncipis.** **Tūc pulchri sūt gressus doctoris: qñ qd̄ docet s̄bo mōstrat exēplo.** **b. Et lunulas. i. bona naturalia: q̄ nō a se s̄ a sole iusticię lumē habēt.** **Luna q̄nto p̄pinq̄oz ē sol: tāto minor apparet: et mēs hūana quāto p̄pinq̄oz ē deo: tāto minor ē suo iudicio.** **Eccl. xlij. a.** **Lunare qd̄ minuit̄ in p̄sumatione mēt̄is s̄m nomē ei⁹ est crescēs mirabilē in p̄sumatiōe.** **Et torques: qd̄ ē ornamentū colli. i. bonā doctrinā et fortē.** **Job xxx. c.** **Quid p̄bebis**

Et monilia. Glo. i. q̄libet ornēta. Hoc enim erat antiq̄ nomē generale muliebriū ornāmētōꝝ sic dicta: q̄ oīa ornāmēta mulierū adinuēta sūt ad aliqd̄ monēdū. Verbigra. Ornāmētū capiti monet verecūdiā: ornāmētū pectori casti moniā: et sic d̄ alijs. Nūc aut̄ monile restriḡt ad ornāmētū pectori: q̄d firmaculū appellat̄: q̄ monet castitatē. **Et armillas:** ornāmēta brachioꝝ: ab armo sic dicta: vel armis scōm̄. **Et aureas:** ornāmēta aurium. **Et gemas i fronte pēdētes:** q̄ dabāt egregijs mulierib̄ ad decorē capitis: sic i fronte egrū depēdet aliqd̄ tale ad decorē. **Et mutatoria:** diuersa vestimentōꝝ genera. **Et palliola:** q̄bus humeri tegūt̄ et pectus. **Et lintheamia:** lectoꝝ: vel camillas nimis delicatas et tenues. **Et acus aureas vel argēteas ad tenēdū pep̄lū.** **Et specula:** ad vidēdū facies. **Et syndones:** subtilia velamina: q̄ circa collū et sup̄ caput portāt̄ nobiles mulieres. **Et vittas:** pepla. **Et theristra:** i. vestes muliebres tenuissimas et viliū putas: estati idoneas: et inde noīat̄: theros enī estas d̄. **Et erit p̄ suauo odore vnguetōꝝ.** **Et fetor:** sudorū vel stercoꝝ. **Et p̄ sona aurea vel argētea vel serica:** **Et funicul⁹:** restium. **Et p̄ crispanti crine caluitium:** deturpatio. **Et p̄ fascia pectorali:** q̄ vbera castigant ne eruberēt: **Et ciliū:** vel lace. Ad istam hęc oīa ornāmēta diripiēda a chaldeis vel romanis p̄dixit esaias. Vel metaphozice p̄ mulieres intelligit ciuitates et oppida: et munitiones earum intelligit ornāmēta: que penitus amiserūt iudei. **Pulcherrimi q̄z viri tui:** o hierlū: et iuuenes fortes et nobiles: **Et gladio romanoꝝ vel chaldeoꝝ:** **Et cadēt occisi.** **Et fortes tui:** bellatores et defēsores tui. **In p̄lio:** cadent. **Hiere. xi. d.** **Iuuenes morient̄ in gladio.** **2imos. iij. c.** **Percussū i gladio iuuenes vios vsq̄ ad captiuitatē egrū vios.** **Et merēbit̄ exteri:** **Et atq̄ lugebūt̄ interius.** **Porte ei⁹:** i. sacerdotēs et iudices et p̄ncipes q̄ sedebāt i portis ad iudiciā decernēda: s̄m̄ p̄ceptū moysi: **Deut. xvj. d.** **Et desolata:** vrb̄s penit⁹ euerſa: et plēbs electa: **In terra sedebit.** **Hiere. xliij. a.** **Luxit iudea et porte eius corruerūt.**

Et mōnilia et armillas et mitras et discrimialia et perichelidas et murenulas et olfactoriola et i aures et anulos et gemas i fronte pēdētes et mutatoria et palliola et lintheamia et acus et spēcta et syndones et vittas et theristra. Et erit p̄ suauo odore fetor et p̄ sona funicul⁹ et p̄ crispanti crine caluitium et pro fascia pectorali ciliū. Pulcherrimi q̄z viri tui gladio cadent et fortes tui in p̄lio. Et merēbunt atq̄ lugebunt porte ei⁹ et desolata i terra sedebit.

Et mōnilia et armillas et mitras et discrimialia et perichelidas et murenulas et olfactoriola et i aures et anulos et gemas i fronte pēdētes et mutatoria et palliola et lintheamia et acus et spēcta et syndones et vittas et theristra. Et erit p̄ suauo odore fetor et p̄ sona funicul⁹ et p̄ crispanti crine caluitium et pro fascia pectorali ciliū. Pulcherrimi q̄z viri tui gladio cadent et fortes tui in p̄lio. Et merēbunt atq̄ lugebunt porte ei⁹ et desolata i terra sedebit.

Et mōnilia et armillas et mitras et discrimialia et perichelidas et murenulas et olfactoriola et i aures et anulos et gemas i fronte pēdētes et mutatoria et palliola et lintheamia et acus et spēcta et syndones et vittas et theristra. Et erit p̄ suauo odore fetor et p̄ sona funicul⁹ et p̄ crispanti crine caluitium et pro fascia pectorali ciliū. Pulcherrimi q̄z viri tui gladio cadent et fortes tui in p̄lio. Et merēbunt atq̄ lugebunt porte ei⁹ et desolata i terra sedebit.

Et mōnilia et armillas et mitras et discrimialia et perichelidas et murenulas et olfactoriola et i aures et anulos et gemas i fronte pēdētes et mutatoria et palliola et lintheamia et acus et spēcta et syndones et vittas et theristra. Et erit p̄ suauo odore fetor et p̄ sona funicul⁹ et p̄ crispanti crine caluitium et pro fascia pectorali ciliū. Pulcherrimi q̄z viri tui gladio cadent et fortes tui in p̄lio. Et merēbunt atq̄ lugebunt porte ei⁹ et desolata i terra sedebit.

Et mōnilia et armillas et mitras et discrimialia et perichelidas et murenulas et olfactoriola et i aures et anulos et gemas i fronte pēdētes et mutatoria et palliola et lintheamia et acus et spēcta et syndones et vittas et theristra. Et erit p̄ suauo odore fetor et p̄ sona funicul⁹ et p̄ crispanti crine caluitium et pro fascia pectorali ciliū. Pulcherrimi q̄z viri tui gladio cadent et fortes tui in p̄lio. Et merēbunt atq̄ lugebunt porte ei⁹ et desolata i terra sedebit.

Ro. 12. d.

b 4 Dicit g. Ita cadēt

Dicit g: Ita cadent gladio pulcherrimi viri tui o iuda z hie/ rusalem: et sedebit ciuitas in terra desolata. a Et appre/ bendent. i. firmiter ad se captent. b Septem mulieres viru vnu: q remaserit a captiuitate. d In die illa post captiuitate babilonica cu incuruata fuerit altitudo virosu: e Dicetes illi: f

A Danem nrm comedem z vestimentis nostris opiemur: tmmodo inuocet nome tuu sup nos vt dicam vxoies tue. **B** Aufer opprobriu nrm. i. opprobrium sterilitatis: alta lra. q. d. nihil reqrim? a te: nec vltu/ nec vestimtu tuu nisi q au/ feras a nob opprobriu sterilitat. k In die illa zc. Scda pars d fide chisti disse minada p orbe p destructione hierusalē factam p romanos. Al agit ad lraz de reliquijs q redierut de captiuitate babilonica in iudea. In die illa: p egressu d babilonia. **E**rit germē dñi. i. pauci q redierut de captiuitate babilonica: ex quibus qñ ex semine multiplicati sūt iudgi sub esdra z nee/ mia et corobabel. m In magnificētia. Hoc fuit tpe ma chabeoz: qz tunc fuerut tante potentie ac nobilitat q etiam romani voluerut hie fedus cum eis z amicitia. n Et gloria: propt victorias hostiu quas frequēt faciebat: z mira/ cula que p eos faciebat dñs. o Et fruct terre subli/ mis. i. gen? iudgoz erit sublime post reditu de babilonia. p Et exultatio his q saluati fuerint de israel. i. q redierit d captiuitate. q Et erit ois q relict fuerit i sion et residuus i hierusalē. i. q non fuerit ductus in captiui/ tate vel redierit: t Sanct? vocabit? respectu aliaz gen/ tiu ppter cultu vnius dei. v Omnis q scriptus est in vita i hierusalē. i. ois cui? generatio z vite pcessio scrip/ ta est in annalib? iudgoz: fm qd legitur. j. Esdrē. ij. d. de qui/ busda qui vsurpabat sibi officiu sacerdotu: et no potuerit in/ venire genealogia sua: et ideo electi sūt a sacerdote. y Si abluerit zc. Tertia pars: in q agit de ablutione baptisimi: vel de correctioe iudgoz ad lraz p captiuitate babilonicam. Correcti eni z emedati redierut de babilonia. Quia igit sim/ pliciter dixerat: Exultatio erit his q saluati fuerint de israel: ad dit pditione: si correcti fuerint prius z flagellati a dño. Et h est: Si abluerit dñs/aq tribulatiois. z Sordes. i. vi/ tia z pctā. a Filiaru sion. i. ciuitatum iude. Vel iudgos vocat filias sion propter mollicie animi et carnalitate eozu. b Et sanguine. i. pctm vel homicidia. c Hierusalem lauerit de medio eius in spiritu iudicij et spiritu ardoris. i. labore

Dystice **A** Et apphedet septē mulieres. i. septē dona spūscī: vel vniuersitas strutu: vel vniuersitas tribulationu. **Q**uirum vnum. i. chistu. De quo Zach. vi. c. dicitur: Ecce vir oriens nome eius. Et Ps. No est qui faciat bonu non est vsq ad vnum. ij. Cor. xj. a. Respondi vos vni viro virginem castam exhibere chisto. d In die illa. i. in die conceptionis sue: quia nullu alium inuenerut in quo quiesce/ rent. Unde Job. j. e. Sup quem videris spiritū descenden/ te z manete ipe ē q baptizat i spūscō. In oib? alijs hospitū tribulatiois: sed in chisto solo mansione get. Fuit eni spūs i pphet? z i alijs iust?: s qz hoies erāt: et tō pctores: i eis fuit sñ mās. Quiescit eni spūscūs i bonis opib?. **U**. j. xxvij. c. Hec reqes mea: reficite lassū. Laborat aut i nris pctis. j. xlij. d. Seruire ne fecisti i pctis tuis: pbuisti mihi labore i int qratib? tuis. **E**ph. iij. g. Nolite stritare spūscm i q signati est. e Dicetes: panē nrm comedem? i. voluntatem pñs faciemus: q est panis spūscī sicut z chisti. Job. iij. e. De? ab? vt faciā voluntate pñs mei. g Et vestimentis nris opiemur. i. bonis opib? vel fmdē pdicatiois: q singu lē barū mulierū ornant? ch veract alijs pdicant. h In/ modo iuocet nome tuu sup nos. i. sup chistianos nros q nra gaudēt i habitatioe: vt a te chisto dicantur chistiani. i Aufer opprobriu nrm: ne ampli? fetore vitioz expul so a cordib? hoim: sepe cogam mutare hospitū. q. d. sepe su/ scipiūt nos hoies z sepe abijciūt p pctā mortalia: vt molestāt p ventalia: qd est face re molestā pumeliam spūscō. **A**lter. d In die illa. i. in tpe qre q illuxit mūdo sol iusticie: a **A**pphē dēt septē mulieres virū vnu. i. septē ec/ desie qb? scpsit iohā/ nes i apocalypsi: p qñ significant oēs ecclie. **C**hirū vnu. i. chri stū vera fide: in quē p pdicationē aploz fir/ mit crediderūt. e Dicetes: panē nrm comedem? i. corpe z sanguie chisti reficemur: q est panis viu? q de celo descēdit: Job. vj. e. g Et vestimēt nris opiemur. i. ornāmēt? strutu induemur. h **T**mmodo iuocet nome tuu sup nos. i. vt oēs dicamur noie tuo. i. vocemur iesus. i. saluati. i. vt oēs pceptam? rē tui nois. i. salutē. **A**ufer op probriu nrm: qd patimur a iudgis tanqz sine deo z sine le ge viuētes. Iudgi eni añ aduētū chisti reputabāt gētilēs qñ canes imūdos. Et h opprobriu petūt sibi auferri: qd reuera ablatū ē cū chistu apphēdēt p fidē. **U**n Ep. ij. d. Jā nō est hospites z aduēg sed estis ciues scōz et domestici dei. Dicunt aut dona mulieres: ppter fecūditatē ppter pteratē/ ppter sollicitudinē ppter mollicie. i. qz fecūditū et piū z sollicitū z mollē. i. mīte faciūt animū cui insūt. Vel sic: **I**n die il/ la. i. i die resurrectionis. a **A**pphēdēt septē mulieres. i. septē dotes glie. **C**hirū vnu. i. chistu: vel quēlibet in vnitare fidei pmanētē. Vel sic: d **I**n die illa: notabili. i. i die resurrectionis generat. a **A**pphēdēt. i. vniit z inamis/ sibiliter prendēt. b **S**eptē mulieres. i. vniuerse aie fide/ les. c **C**hirū vnu. i. chistu dñm: pfecta visio pfecta dile/ ctione pfecta securitate. e **D**icetes: non tam voce q re. f **P**anē nrm comedem? i. chisto duce pfruem. g **E**t vestimēt nris opiemur. i. corpi? nris glificat. i. corpoz dorib? induemur. h **T**mmodo iuocet nome tuu sup nos: vt a iesu. i. a saluatore saluati: a deo dñi: a pze filij i pñū dicamur: qd qñtle petim?: **D**at. vj. b. Scificet nome tuu: panē nrm qñdianū da nob hodie. **A**ufer opprobriu nrm/mortalitatē z corruptibilitatē qd pctō pñm. k **I**n die illa. i. generalis resurrectionis. **E**rit germē dñi. i. marie filij: De q **E**ceh. xxiiij. g. Suscitabo eis germē iustū noiatū. m **I**n magnificētia z gloria: qz veniet ad iudiz ciū cū strute magna z maiestate: **D**at. xxiiij. c. o **E**t fru ctus terre idē est qd germē dñi. i. marie filij: o **S**ubli/ mis/ad dexterā pñs collocat sup oēs hoies z angelos. **P**s. De fructu vētris tui ponā sup sedē tuaz. p **E**t exultatio erit his q saluati fuerint d isrl. i. oib? q i eū crediderūt fi/ nalit z pfecte: alijs aut pfusio z tristitia. j. lxx. c. Serui mei lē tabunt: z vos pfudemī: serui mei laudabūt p exultatioe cor/ dis: z vos clamabit? p dolore cordis. q **E**t erit ois q re/ licit? fuerit. i. abiect? a nō credēb?. r **I**n sion. i. i ecclia. s **E**t residuus i hierlm. i. i ecclia dñi pteplāte/ z pacē vi fide pfrunte. t **S**ctūs vocabit? post mortē ad lram: vt scūs iohānes scūs petr?. v **D**is q script? ē in vita. i. i libro vite p pdestinationē. x **I**n hier? i. i celesti patria. **L**uc. x. c. Gaudete qz noia vīa lēpta sūt i celo. De b libro dz **E**ro. xxij. g. et **E**ccj. xxiiij. c. **D**hil. iij. a. **A**pod. xx. d. **S**i abluerit dñs/aq baptisimi vel lachrymaz. z **S**ordes. i. vitia vel pctā. a **F**iliaru sion. i. aiarum q sūt ecclie filie. b **E**t sanguine. i. pctm. c **H**ierim. i. iudgoz/ scribar z ppharisoz: q pphas z dñm ppharū occiderūt. d **A**uerit p pñiam. **U**n. s. j. e. **L**auami mūdi estote. e **D**e medio ei. i. d corde: vt nō solū nō faciat: sed etiā nō cogitet vt affe/ **act peccatū.**

P. 5. 13. et. 52.

P. 5. 131.

ardor. i. labore captiuitat' babilonice iusto iudicio dei fecit. **Et creauit dñs. i. creabit: d. Sup oem locū mōtis sion / r vbi iuocat' est.** i. sup oem iudeā vbi dñs iuocat' ē. **f. Nubē p diem / ad refrigeriū nimij calorīs. g. Et fumū r splendorē ignis flāmātis i nocte / ad illuminādū tenebras nocti.** Tangit illud quod habetis Exo. xiiij. de nube r igne in ducatu iudeoz reuertentiū de egypto. q. d. sicut p nubē pterit iudeos ab egyptijs r duxit p desertū: ita pterget eos qui redierint de babilonica captiuitate. **i. Sup omnē enī gloriā ptectio / q. ptegit iudeos post reditū. i. gloriōsi or erit illa ptectio q. pteget machabeos q. illa q. ptegit iudeos in exitu de egypto. Et ostendit quōd. k. Et. i. qz. Tabernaculū erit i ymbraculū diei ab estu / calorīs vel psecutiōis. o. Et i securitatē r i absconsiōnē a turbine aeris vel imperu psecutiōis. p. Et a pluuiā: id est a timozi psecutione.**

In spū iudiciij. i. discretiōis q. dat in baptis / mo q. fideles ab infidelib' discernunt. b. Et spū ardoris. i. feruēt' charitat' q. sanguinē suū fudit: r pcrā nostra tulit. Luc. xij. f. Ignē veni mittere i terrā rē. v. i. a. In spū iudiciij. i. pnia sibi iniūcta iudicio sacerdot' q. iudicat p spū sctū. b. Et spū ardoris. i. tribulatiōe r pstritiōe cordis r cōpassiōe corpis q. purgāt electi. Th. Eccl. i. xxvij. a. Vasa figuli pbat formā. Dat. iij. c. Ego vos baptico in aqua in penitentiā: ipse vos baptigabit in spū scto r in igne. Ipe enī ē quasi ignis confians et quasi herba fullonum: Malach. iij. a. c. Et creauit dñs. i. creabit dñs tūc qñ hęc fiēt: d. Sup oem locū mōtis sion. i. in omi ecclia: q. mons est in pteplatiōe r eminētia vitę. e. Et vbi iuocat' ē: a fidelib' adiutor in tribulatiōe: p silian' in dubitatione / cōsolator in desolatione. f. Nubē p diē. i. obūbratiōe spūs in pspertis / ne eleuet p elationē. g. Et fumū / cōpunctiōis: vnde emanāt guttē la ch: ymarū. h. Et splendorē ignis flāmātis in nocte. i. p solatiōe illuminatē in aduersitate / ne deijctat p desperatiōnē aut pusillanimitatē. Nubē igit' creat dñs p diē / dū refrigēriū pstat suis in pspertate: fumū in nocte / dū compunctiōnē excitat in aduersitate. Th. Ps. Per diem sol non vret te: neq. luna p noctē. Sic filijs israel exētib' de egypto factū ē in figura. Th. Exo. xij. d. Dñs aut' pcedebat eos ad ostendē dū viam p diē in colūna nubis: et p noctē in colūna ignis: vt dux esset itineris vtroq. tpe: nunq. defuit colūna nubis p diē nec colūna ignis p noctē corā ppo. Est aut' nubes multiplex. Caro christi. j. xix. a. Ecce ascēdet dñs sup nubē leuē rē. Ps. Qui ponit nubē ascēsu tuū rē. Itē scptura. Ps. Tenebrosa aq. in nubib' aeris. Itē grā. Matth. xvij. a. Adhuc eo loquē te: ecce nubes lucida obumbravit eos. Item p dicator. j. v. b. Dādabo nubib' meis ne pluant sup eā imbrēm. Itē supb'. Prouerb. xxv. c. Nubes r ventus r pluuie nō sequētes: vtr' glōsios et pmissa nō cōplens. Itē hypocrita. Judē. d. Nubes sine aq. que a vent' circūferit. Item pcrā. Th. zēn. iij. e. Opposuiti nubē ne trāsiret ozo. Itē p bū detractiōis. Eccl. i. b. Qui p sderat nubes nunq. metet. i. Sup oem enī gloriā: ecclie / ptectio / christi. i. mag' gloriat' ecclia in ptectione christi q. in aliq. alio. k. Et tabernaculū dei. i. ecclia. m. Et iurū in ymbraculū diei. i. sub ptectiōe dei. n. Ab estu / auaricie. o. Et i securitatē r absconsiōnē a turbine / supbie q. pacem ecclie turbat. p. Et a pluuiā / carnalis pcupiscētie q. vigore spūs emollit. De his trib' dicit' Matth. vij. d. Descēdit pluuiā r venerūt flumīa et flauerūt venti rē. Vel p estū intelligit' psecutio hoīs: p turbine suggestio demonis: p pluuiā tēptatio carnis. Et ab his oib' ptegit dñs. Th. Eccl. xxxiiij. c. Ocl' dñi sup timētes eū: ptector potētē: firmamētū frut' / r tegimē ardoris / ymbraculū meridiani: de pcatio offēsiōis r adiutoriu casus / exaltās aias r illuminās oculos / dans sanitatē et vitā et bñdictionē.

Et. maloz

Hylice *

Ps. 110.

Nubes multiplex
Ps. 103.
Ps. 17.

Antabo dilecto rē. Quintū. Exposit. Ca. V
capitulū ē: in cui' pncipio pmitit se ppha cantatur canticū a qdā patruale suo inuentū. i. a christo qui de eadē tribu fuit de qua Esaias. i. de regia / licet in linea obliq. Iste patruelis. i. cōsanguinē esaię de vinea sua. i. synagoga carnē cōposuit: qd patet p b: q. ea q. hīc dicit' de vinea dicit' christ' Matth. xxi. d. in parabola vineę sub eadē metaphora. Et sicut h. qd faciendū sit agricolis querit ppha: ita et ibi christ' et est sententia respōsionis / q. malos male perdet: et vineā suā locabit alijs agricolis. Et notādum q. carnē istud pphie carmē lugubre siue carmen elegiacū dī. Est enī canticū exultatiōis: qd pphie dī canticū: Et ē canticū mērois: qd improprie dī canticū: qd dauid pmo iuenit q. fuit patruelis esaię: et cātavit in morte saul r ionathę. ij. Reg. i. d. r docuit filios isrl': r adhuc cantat' i ecclia: Montes gelboe rē. Christ' etiā illd cātavit: qñ vidēs ciuitatē fleuit sup illā dicens: Quia si cognisses r tu: Luc. xix. f. Itē notādū q. h. nomē patruelis nō dicit' h. patruelitātē pphie: vt ita dicā: s. pphiatē. Dauid enī vel christus nō fuit fil' patruis esaię: s. remor' p sanguinē. Diuidit aut' h. capitulū i decē ptes. Primo arguit ppha iudeos iūctat' r i iusticię p metaphora vineę ptaue: q. bñ culta nō solū bonos fruct' nō facit: qd pel' ē / malos: r iō cōminat' eis vastitatē / ostēdēdo qñt' expēsis eos coluerit dñs: et tñ stētes pmāserūt. Secūdo redarguit eos d. cupiditate domoz r ampliatiōe possessionū: ibi: **Ue q. pūgūt domū rē. Tertio redarguit eos de ebriōsitate: ibi: Ue q. p surgitis mane. Quarto minaf eis pēnā multiplicē et captiuitatē ppter negligētiā vel cōtēptū legis: ibi: Propterea duct' est captiu' ppls me': qz nō habuit sciētiā. Quinto redarguit eos d. ptnacia mala: ibi: Ue q. trahit' iniquitatē rē. Sexto redarguit eos de pueritate iudiciij: ibi: Ue q. dicit' malū bonū rē. Septimo redarguit eos de arrogātia: ibi: Ue q. sapiētes estis in oculis vris rē. Octauo redarguit eos de iactātia male fortitudinis q. ē ad inebriādū: ibi: Ue q. potētes estis ad bendū rē. id ē esse vos iactat'. Nono redarguit eos de pueritate iusticie ppter munera: ibi: Qui iustificatis impiū p munerib' rē. Decimo r vltimo cōcludit eos perpetuo arduos: r mltā alia supplicia passuros ppter p dicitas iniquitates: ibi: Propt' hoc sic deuorat stipulā rē. Cōpans q. ppha synagoga vineę electę et bñ cultę ppter mltā bñficia sibi ipēsa dicit: **Antabo dilecto meo. i. ppo iudaico quē ego diligo: si forte moueat' r respiscat a malicia sua: Uel deo pzi q. me diligit: et quē ego diligo: sic dī. Cant. vij. d. Ego dilecto meo r ad me cōuersio ei'. Et loq. sic vulgarit' dicit' soler: Si oīs nō vult' audire / saltē ego cātabo crucif' rē: i. esaias dicit' iudeis: vult' me nō vult' audire / ego cātabo dilecto meo. i. deo pzi. Et canticū. i. carnē lugubre. i. Patruel' mei. i. cōsanguinē mei. i. christi v' dauid: q. d. eodē genere fuit d. q. ego: q. illd canticū adiuenit. Canticū dico factū / De vinea sua: v' datur: v. Vineę suę. i. ad vtilitatē vineę suę si ipsa veller. i. synagoge. Th. j. codē. b. Vineā enī dñi sabaorb dom' isrl' ē.****

Tabernaculū erit i ymbraculū diei ab estu / calorīs vel psecutiōis. o. Et i securitatē r i absconsiōnē a turbine aeris vel imperu psecutiōis. p. Et a pluuiā: id est a timozi psecutione.

Antabo dilecto meo. i. ppo iudaico quē ego diligo: si forte moueat' r respiscat a malicia sua: Uel deo pzi q. me diligit: et quē ego diligo: sic dī. Cant. vij. d. Ego dilecto meo r ad me cōuersio ei'. Et loq. sic vulgarit' dicit' soler: Si oīs nō vult' audire / saltē ego cātabo crucif' rē: i. esaias dicit' iudeis: vult' me nō vult' audire / ego cātabo dilecto meo. i. deo pzi. Et canticū. i. carnē lugubre. i. Patruel' mei. i. cōsanguinē mei. i. christi v' dauid: q. d. eodē genere fuit d. q. ego: q. illd canticū adiuenit. Canticū dico factū / De vinea sua: v' datur: v. Vineę suę. i. ad vtilitatē vineę suę si ipsa veller. i. synagoge. Th. j. codē. b. Vineā enī dñi sabaorb dom' isrl' ē.

Cantabo rē. Scdm Blosas explanationē metaphore suę / faz plant' r pleni' pseqmur. Dicit' q. ppha ex psona sua: Cātabo / alte r aperte dicēdo: r Dilecto meo. i. ppo iudaico. Et canticū patruelis mei. i. qd cōposuit patruelis me'. i. christ' / qd patet i parabola vineę / Dat. xxi. d. Et nota: vit' illd eē lugubre cū vidēs ciuitatē fleuit sup illā dicens: Quia si cognisses r tu: Luc. xix. f. Uel illd cōposuit: qz mēt' pphę inspirauit. Canticū dico factū vel cōpositū a dilecto meo: v. Vineę lug. i. d. vinea sua: v' ad pfectū vineę suę. i. synagoge.

Moraliter q. Antabo dilecto meo canticū rē. dicit' doctor vel p dicator q. libet. i. euāgelii christi ad honore eius: et ecclie suę vtilitatē: corde / ore / p cordit' p dicator. * Vineā facta ē dilecto

A

Et. toc vi / nea sua

Scdm Blo.

Moraliter

* a Quid est qd ultra sup'dicta: b Deui facere vinee mee mee. i. synagoge: et no feci: q. d. si qd min' feci vinee mee dicite: c An q expectauit bñ coledo. d Ut faceret vuas qñi bñ culta. e Et fecit labruscas: qñi in culta: q. d. nunqd b feci vltra qñ debui: qz eam tamdiu susti-

B

rogatio ista ironice. Simile. ij. Cor. xij. d. Quid eni min' habui stis ceteris ecclesijs: nisi q ego ipse no gnaui vos: donate mihi hac iuriam. Et Dich. vj. a. Popule me' qd feci tibi: aut qd mole stul fui tibi: Responde mihi: quia eduxi te de terra egypti et de domo seruitutis liberaui te: et misi ante faciem

a Quid est qd vltra debui facere vinee mee z non feci ei: b An q expectauit vt faceret vuas et fecit labruscas. Et nunc istendam vobis quid ego faciam vinee mee: c Auseram sepem ei' et erit in direptionem: d iuriam maceriam eius et erit in conculcationem: et ponam eam desertam: Mo-

tuam moysen et aaron z maria. f Et nunc qñi quiquidē ex q no vult dare sniaz: ego dabo. Et b est: Et nunc. i. post tor et tanta bñficia mea: g Ostendā vobis: obmutescētibus: h Quid ego ipse z no ali': cui nemo resistere pot: Job. ix. b. et Roma. ix. d. i. faciam vinee mee. i. synagoge. Ecce k Auserā sepem ei'. i. fortia castra ei': qñ terra custodiebat: vel auxilia angeloz ad lram. Un in euāgelio naqareozū dicit q p annū ante obsidionē romanoz audite sūt in aere voces angeloz dicentū: migrem' ab his sedib'. l Et erit i direptionē genitib'. i. babilonijs z romanis: q in oem regionē dispersit eos. Ita minat eis: vt q deū p bñficia nō sentierunt sentiant p supplicia. Vel iō minat pgnā: vt puerant ad penitentiā: vt dicit Hiero'. m Diruā macerā eius: et erit i conculcationē babilonijs z romanis. Id est qd. s. sed repetitio pfirmatio est: sicut dicit ioseph pharaoni: Gen. xij. d. Qd vidisti scdo: ad eandē rem pñes somnū firmatū ē iudiciū: eo q fiat fimo dei z veloc' impleat. o Et ponā eā desertā. Un dicit Barth. xij. d. Relinquet vob dom' vā desertā. p Non putabit falce verbi dei. Et alludit metaphoz: qz falce putant vinee. q. d. in tanta miseria erit q nullus corripit eā refecādo supflua. i. vitia z pctā. q Et non fodiet. i. admonitōe timoris: aut cōminatōe pgnarū nō humiliabit: vt de corde auariciam z cetera pctā reijciat. r Et ascēdet sup eā vepres z spine. i. opiet z oppri met multitudie pctō z maior z minor. Vepres eni maiora: spine minora pctā sūt. s Et nubib'. i. pphetis et p'dica toib': q terrā ecclesie pluu' doctrinis: coruscant miraculis: tonā minis. t Mandabo ne pluāt sup eam vineā: v Imbrē doctrine. q. d. auseram eis pphas et p'dicatores: nec habebūt q eos doceat. Et b impletū est post ascensionem dñi: qñ nec pphas habuerūt iudei: z aplos repulerūt. De q bus dicit. i. l. b. Qui sūt isti q vt nubes volant. Eccl. xj. a. Si repletę fuerint nubes imbrē sup terrā effundēt. Hoc signifi carū fuit. iij. Reg. xvij. a. qñ helias trib' annis z mētib' sex clausit cglū ne plueret. De hac cōminatōe dicit Leuit. xxvj. c. Ponā vobis cglū ferreū: z terrā cneā. Deut. xxvij. c. Erat cglū sup caput tuū creum: z terra sub tē te ferrea. Hiero. iij. b. Prohibite sunt stille pluuiaz: et serotinus imber non fuit. Eccl. iij. g. Lingua tuā adherere faciā palato tuo z erit mutus. Amos. iij. b. Ego phibui a vobis imbrē cū adhuc eēt tres mētes vsqz ad messem. Aggel. j. c. Propē b phibiti sūt sup vos cglū ne darēt rozē: z terra phibita ē ne daret germen suum. Deinde exponit ppha metaphozā: dicens: x Vineā eni dñi exercitūū. i. angelicarū virtutū: y Dom' israel est. i. decē trib': q post diuisionē regni sibi b nomē retinuerūt p maiozitatē. z Et viri iuda. i. duę trib': a Delectabile germen ei'. i. dei. Et dicunt duę trib' delectabile germen ei: qz sepat' alijs tribub' postea pullulauerūt z numero et merito z religione vt germen. Vel cōpatioe decē tribuū que vitulos coluēt i dan et i bethel: vt dicit alia Interl. ex q vi-

det q duę trib' meliores erāt: vel min' male q decē. Sed b Hiero. iij. d. Iustificauit aiām suā auersatrix isrl' compatio ne puaricatricē iuda. Item Eccl. xvj. f. Samaria dimidiū pctōz tuoz nō peccauit: sed vicisti eas scelerib' tuis: i iustifficasti sorozes tuas i oib' abominatiōib' tuis. Et loquit' ppheta

q putabitur et non fodietur: r ascendent super eam vepres et spine: et nubibus manda bo ne pluant super eam imbrē. Vineā enim domi niter exercitūū dñi israel ē: z viri iuda delectabile germen eius. Expectauit vt faceret iudiciū: et ecce iniqtas: et iusticiam: et ecce clamor.

duab' tribub'. Sol. Distingueda sunt tpa et nulla erit p'ietas. Tpe esaię duę tribus meliores erāt q decē vel minus male: qz et si idola coluisse legāt: tñ semp habuerūt se: cū viros religiosos et sacerdotes z leuitas. Tpe ho hieremię et ezechielis qñ iā capitiuāt erāt decē trib': nec tñ pph' b se correxe rūt duę trib' peiores

erāt. Al' certe iō dicit iuda delectabile germen ei: qz ex eo christ' nat' ē. Un Hiero. xxij. a. Suscitabo dauid germen iustū z c. Septuaginta iter ptes vbi nos habem' delectabile germen dicit' nouella plantatio dilectissima: vt dicit Hiero'. Et alia editio hz nomē delectabile. Sequ' adhuc i psona dñi: b Expectauit vt faceret iudiciū: iustū d seipsa z d alijs: Et b ē qd i in metaphora dixerat: Vuas. d Et ecce iniqtas: z b ē qd dixerat: Et feci labruscas. e Et iusticia Expectauit vt faceret. i. vt christū suscipet qd iustū erat. f Et ecce clamor: dicitū: Tolle tolle: crucige eū: Job. xij. c. Vel clamorē p iusticia fecerit: vt dicit Hiero': qz christū iust' fecerit: cui' sanguis ad dñz clamat p eol. Un Gen. iij. b. Uox sanguis fris tui abel clamat ad me. Et Job. xvj. d. Terra ne opiat sanguinē meū: neqz iueniat i te locū latēdi clamor me'.

* a Quid est qd vltra debui facere vinee mee z no feci: b iudiciū. Plātauit eā pbo p'dicatiōis: rigauit eā sanguie pal stōis: sepiuit eā custodia angeloz: parillauit eā exēplis scōz: stercozauit eā multitudie bñficioz: purauit eā falce flagelloz. Hiero. ij. a. Quid iuenerit i me p'et vñ iniqtas: qz elogauerit a me: Dich. vj. a. Popule me' qd feci tibi z c. f Et nunc ostendā vob qd ego faciam vinee mee. i. ecclesie: vel aię tā i grate. k Auserā sepem ei'. i. disciplinā meā: vel angeloz custodia: qd sat iam videt impletū. l Et erit i direptionē: demōib' hereticū z tyrānis: qz pmi aiāz: scōi fide: tertij subaz diripiūt. Eccl. xxxvj. d. Ubi nō est sepes diripiet possessio. m Diruā macerā ei'. i. sepem hūilitat' z patiētię. n Et erit i conculcationē: p'dicti hostib'. Ps. Et qd deus destruxit macerā ei'. Job. xxx. b. Quasi rupto muro z apta tanua irruerit sup me. p Nō putabit. i. n corripiet cū peccauerit. Id est ira magna dei. Eccl. xvj. e. Auseret cel' me' a te z qescā: nec irascar ampli' eō q nō fuerit recordatā: dierū adolecētē tuę. Osee. iij. c. Nō visitabo sup filias vras cum fuerit fornicatę: z sup spōsas vras cū adulterauerit: qñ ipse cū meretricib' puerfabāt. q Et nō fodiet. i. nō hūiliabit. r Et ascēdet sup eā vepres z spine. i. oppmet multitudie z magnitudie pctōz. j. xxxij. c. Sup humū ppli mei spine z vepres ascēdet. Osee. x. b. Lappa z tribul' ascendet sup aras eoz. s Et nubib' mādabo ne pluāt sup eā imbrē: doctrine: de q Job. xxxvij. c. Quis dedit vebemētis: mo imbrē cursū: z viam sonātis tonitruū vt plueret sup terrā: x Vineā dñi sabaoth dom' isrl' est: z viri iuda delectabile germen ei'. Dom' isrl' sūt laici oculis fidei deū videres. Viri iuda: sūt clerici deū corde: oze: ope virilit' p'stiteres. Osee. iij. d. Si fornicat' tu isrl' n delinqt saltē iuda. S; heu iā ē epuerso. Hiero. iij. d. Iustificauit aiāz suā auersatrix isrl' cōpatioe puaricatricē iuda. b Expectauit: dās: replū patiētię: c Ut faceret iudiciū: non pctm. d Et ecce iniqtas: Eccl. vij. c. Pctōz eo q cētes fac malū z p patiētiā sustētāt: ego cognoui q erit bonū timētib' deū. Roma. ij. a. Ignoras qz benignitas dei ad pñiam te adducit: Eccl. xv. d. Memini mādauit de' imple agere: z nemi dedit spaciū peccādi. Sequ' Et qui piungitis. Scōa

Al. sabaoth

Al. t'vir

Doralter

Ps. 79.

Secunda pars a. **Ue q̄ uisigitis rē.** Scda pars capituli: in q̄ post teant/ cu vinee inuehit in vinea: primo redarguens auaricia speciali ter in iudeis: r generalit in oib. Un glo. Hiero. Hoc spe/ clalif ad iudeos: q̄ auarissimi sūt: generalit ad omēs auaros: qui aliozū necessitatem suam faciūt voluptatem. Hoc etiam referē ad clericos q̄ su doze pauperū ornant eqs phaleris. Quib⁹ dictū est. s. iij. c. Ra/ pina pauperū in do/ mo vestra est. Dicit etiā p̄tra eos q̄ nuntunt dignitates: vel domos religiosas: vel ecclēsi/ as: vel p̄bedas. Dicit g: a. **Ue t̄pale et et/ nū:** b. **Qui uisigitis domū ad do/ mū:** ad lram. **Et agrū agro copu/ latis/ auare r inluste ampliādo possessioē.** **Ue q̄ ad termi/ nū loci.** i. q̄ diu locū ē. Un Symmach⁹ r Theodorion dicit: Donec nō sit loc⁹. Et septuaginta: Ut auferat̄ p̄ximo locū. Etā supra mare si possent ēdificaret: qz etiā deficiēte terra nō implet auaricia. Osee. v. c. Facti sūt p̄ncipes iuda q̄si assumētes terminū. q. d. terra terminū habet: sed auaricia nō habet. e. **Un q̄ d habitabit solū i medio terre:** omib⁹ alijs exclusis: q. d. nunq̄d p̄t̄ vos solos tāta terra creata ē: Ecclē. iij. c. **Ue soli. f. In aurib⁹ meis sūt hec rē.** Duculqz fuerūt s̄ba dñi a p̄ncipio cāntici: modo resumit. p̄ba verbū dicens: **In aurib⁹ meis sūt hec s̄ba:** g. **Dñi exercitū.** i. q̄ loq/ tur et locut⁹ est dñs exercitū: h̄c. i. s̄ba: h. **Un dom⁹ multe deferte fuerint/ post captiuitatē.** **Grades et pulchre/ ad delectationē oculoꝝ constructe.** **Et absqz habitatoꝝ.** Apōstolis ē. q. d. nō req̄scet̄ tra mea donec ista fiant. Un Soph. j. c. **Edificabūt domos r non habitabūt i eis r plātabūt vineas r nō bibēt uinū earū.** Amos. iij. d. **Percutia domū hyemalē cum domo estiuā.** Luc. xij. a. quibusdā dicentib⁹ de tēplo q̄ bonis lapidib⁹ r donis orna/ tū esset: dixit iesus: **Hec q̄ uidetis: ueniet dies in q̄bus non relinquet lapis sup lapidē qui non destruat.** **Decē enī iugera vinearū faciēt lagūculā vnā: et nō plus.** Alij dicūt bathū vnū. Et est bathus mensura eiusdem quāritatis cui⁹ eph: Ecclē. xlv. d. s. decima pars choꝝ: s̄ differt: quia ephī ē mēsurā aridoꝝ: r bathus liq̄doꝝ. Un Isus Day. Est bath⁹ i liq̄dis: in siccis choꝝ r ephī. **Et triginta mo/ dij semēt̄ faciēt modios tres:** v. eph/ alia lra. q. d. in/ uanū multiplicat̄ agros r vineas: qz tanta sterilitas ueniet uobis: r de ecclē iugerb⁹ nō habeat nisi quātū haberi solet de vno: et semētis q̄ solet multiplicari in tra bñ culta minuet̄ intantū: vt de choro non recipiatur nisi ephī. i. de triginta modijs tres. Chorus enī triginta modios habet/ ephī tres. Un ephī decima ps ē choꝝ. Iugerū s̄o dr tantū spaciū fr̄e quātū p̄t vnū iugū boum arare vna die: et inde iugera per iuga distinguūt. Un alta ēditio habet. p. decē iugera: decē iu/ ga. **Habet aut iugerū centū viginti pedes in longitudie.** Si milē cōminationē habem⁹ Aggei. j. b. **Semiat̄ multū r in/ tulistis parū.** Et Dichy. vj. d. **Tu semiabis r non metes:** tu calcabis oliuā/ r non uingeris oleo: r vindemiabis/ r uinū nō bibes. Amos. v. c. **Domos q̄dro lapidē ēdificabit̄ r non habitabit̄ i eis: vineas amatissimas plātabit̄/ r nō bibet̄ vī nū earū.** Aggei. ij. c. **Tū accederet̄ ad acerū viginti modio/ rū r ferēt decē: r intraret̄ ad torcular vt exp̄meret̄ qnq̄gita lagenas r fiebāt viginti.** Deut. xxvij. d. **Semētē multā lact/ es in terrā: r modicū p̄gregabis.** **Ue q̄ rē.** Tertia pars vbi arguit eos de ebrietate/ vel poti⁹ de ebriositate: dicens: **Ue/ multiplex/ gternū et t̄pale.** **Qui p̄surgit̄. i. corde**

C **Ue q̄ uisigitis rē.** Scda pars capituli: in q̄ post teant/ cu vinee inuehit in vinea: primo redarguens auaricia speciali ter in iudeis: r generalit in oib. Un glo. Hiero. Hoc spe/ clalif ad iudeos: q̄ auarissimi sūt: generalit ad omēs auaros: qui aliozū necessitatem suam faciūt voluptatem. Hoc etiam referē ad clericos q̄ su doze pauperū ornant eqs phaleris. Quib⁹ dictū est. s. iij. c. Ra/ pina pauperū in do/ mo vestra est. Dicit etiā p̄tra eos q̄ nuntunt dignitates: vel domos religiosas: vel ecclēsi/ as: vel p̄bedas. Dicit g: a. **Ue t̄pale et et/ nū:** b. **Qui uisigitis domū ad do/ mū:** ad lram. **Et agrū agro copu/ latis/ auare r inluste ampliādo possessioē.** **Ue q̄ ad termi/ nū loci.** i. q̄ diu locū ē. Un Symmach⁹ r Theodorion dicit: Donec nō sit loc⁹. Et septuaginta: Ut auferat̄ p̄ximo locū. Etā supra mare si possent ēdificaret: qz etiā deficiēte terra nō implet auaricia. Osee. v. c. Facti sūt p̄ncipes iuda q̄si assumētes terminū. q. d. terra terminū habet: sed auaricia nō habet. e. **Un q̄ d habitabit solū i medio terre:** omib⁹ alijs exclusis: q. d. nunq̄d p̄t̄ vos solos tāta terra creata ē: Ecclē. iij. c. **Ue soli. f. In aurib⁹ meis sūt hec rē.** Duculqz fuerūt s̄ba dñi a p̄ncipio cāntici: modo resumit. p̄ba verbū dicens: **In aurib⁹ meis sūt hec s̄ba:** g. **Dñi exercitū.** i. q̄ loq/ tur et locut⁹ est dñs exercitū: h̄c. i. s̄ba: h. **Un dom⁹ multe deferte fuerint/ post captiuitatē.** **Grades et pulchre/ ad delectationē oculoꝝ constructe.** **Et absqz habitatoꝝ.** Apōstolis ē. q. d. nō req̄scet̄ tra mea donec ista fiant. Un Soph. j. c. **Edificabūt domos r non habitabūt i eis r plātabūt vineas r nō bibēt uinū earū.** Amos. iij. d. **Percutia domū hyemalē cum domo estiuā.** Luc. xij. a. quibusdā dicentib⁹ de tēplo q̄ bonis lapidib⁹ r donis orna/ tū esset: dixit iesus: **Hec q̄ uidetis: ueniet dies in q̄bus non relinquet lapis sup lapidē qui non destruat.** **Decē enī iugera vinearū faciēt lagūculā vnā: et nō plus.** Alij dicūt bathū vnū. Et est bathus mensura eiusdem quāritatis cui⁹ eph: Ecclē. xlv. d. s. decima pars choꝝ: s̄ differt: quia ephī ē mēsurā aridoꝝ: r bathus liq̄doꝝ. Un Isus Day. Est bath⁹ i liq̄dis: in siccis choꝝ r ephī. **Et triginta mo/ dij semēt̄ faciēt modios tres:** v. eph/ alia lra. q. d. in/ uanū multiplicat̄ agros r vineas: qz tanta sterilitas ueniet uobis: r de ecclē iugerb⁹ nō habeat nisi quātū haberi solet de vno: et semētis q̄ solet multiplicari in tra bñ culta minuet̄ intantū: vt de choro non recipiatur nisi ephī. i. de triginta modijs tres. Chorus enī triginta modios habet/ ephī tres. Un ephī decima ps ē choꝝ. Iugerū s̄o dr tantū spaciū fr̄e quātū p̄t vnū iugū boum arare vna die: et inde iugera per iuga distinguūt. Un alta ēditio habet. p. decē iugera: decē iu/ ga. **Habet aut iugerū centū viginti pedes in longitudie.** Si milē cōminationē habem⁹ Aggei. j. b. **Semiat̄ multū r in/ tulistis parū.** Et Dichy. vj. d. **Tu semiabis r non metes:** tu calcabis oliuā/ r non uingeris oleo: r vindemiabis/ r uinū nō bibes. Amos. v. c. **Domos q̄dro lapidē ēdificabit̄ r non habitabit̄ i eis: vineas amatissimas plātabit̄/ r nō bibet̄ vī nū earū.** Aggei. ij. c. **Tū accederet̄ ad acerū viginti modio/ rū r ferēt decē: r intraret̄ ad torcular vt exp̄meret̄ qnq̄gita lagenas r fiebāt viginti.** Deut. xxvij. d. **Semētē multā lact/ es in terrā: r modicū p̄gregabis.** **Ue q̄ rē.** Tertia pars vbi arguit eos de ebrietate/ vel poti⁹ de ebriositate: dicens: **Ue/ multiplex/ gternū et t̄pale.** **Qui p̄surgit̄. i. corde**

et corpe surgit̄. p. **Abanē/ t̄pis vel etat̄.** q. **Ad ebrie/ tatē sectādā. i. multiplicādā.** r. **Et potandū vsqz ad vesperā/ t̄mpis vel etatis.** s. **Et uino/ numio repleti.** r. **Et iuet̄/ ad oia vitia. q. d. captiuitas uobis iminet: r vos luxurię vacat̄.** Elegant̄ aut̄ h̄ sequit̄ post̄ p̄dicta: qz ex affluē/ tia opū sequit̄ laxatio renum mediāte gula. **Prover. xx. a. Luxu/ riosa res ē uinū. Eph. v. d. Nolite inebriari uino in q̄ est luxuria.** Hiero. **Mis platis hęc dicūt: q̄ de mane bibūt vsqz ad vespas: q̄ delitijs occupati ex creatur̄ nō intelligūt creatorē: nec p̄siderāt opa ei⁹.** Ecclē. x. c. **Ue tibi fra cur̄ rex puer ē: et cur̄ p̄ncipes mane comedūt.** Leuit. x. b. **Uinū et oē q̄d iebria/ re p̄t nō biber̄ q̄ in/ trabit̄ i tabnaculū. v**

ebrietatē sectandam et potā dū vsqz ad vesperā vt uinō estuct. Cithara r tyra r tympanū r tibia r uinū in cōui/ uijs v̄is: et op⁹ dñi nō respi/ citis: nec opa manū ei⁹ p̄si/ deratis. **Propterea duct⁹ ē captiuus populus meus: quia non habuit scientiam: et nobiles eius interiorerūt sa/ me: et multitudo eius siti ex/ aruit.** **Propterea dilata/ uit infernus animam suam:**

Cithara r tyra r tympanū r tibia r uinū i iuuujs v̄is: i augmētū luxurię oim sensuū: nā i music̄ instrumēt̄ audit⁹: i uino ceteri q̄tuor delectat̄. Uinū enī aspez r frigi/ dū ē ad tactū: dulce ad gustū: odoriferū ad olfactū: albū vel rubeū ad visum. **Prover. xxiij. d. Ne intuearis uinū q̄n fla/ uescit: cū splēduerit in vitro color ei⁹: ingredit̄ em̄ blāde: s̄ in nouissimo mordebit vt coluber.** **Et opus dñi nō re/ spicitis. i. decē tribuū captiuitatē: vel uoliplos q̄re creati si/ tis: vel q̄d dñs factur⁹ sit uobis p̄uidere negligitis.** **Ue opa manū ei⁹ p̄sideratis. i. uinū r ceteras creaturas q̄ ad vsum hois datē sūt nō ad luxū: ad necessitatē nō ad volu/ ptatē.** Ecclē. xxxj. d. **Uinū in iocūditate creatū est nō in ebrie/ tate.** **Ue opa manū ei⁹ nō p̄sideratis. i. paupes q̄s dñs fecit non respicitis: vel fixuras clauoꝝ in manib⁹ eius.** Amos. vj. a. **Ue q̄ opulenti estis in sion: r p̄siditis in monte samarie: Qui dormit̄ in lectis eburneis: r lasciuit̄ in stratis v̄is: Qui comedit̄ agnū de grege: r vitulos de medio armē/ ti: q̄ canitis ad vocē psalterij/ bibētes uinū i phialis: r opti/ mo vnguēto delibuti: r nihil pariebant sup p̄ritiōe ioseph. i. chisti.** **Propterea rē.** Quarta ps: vbi p̄t̄ p̄ctā enu/ merata minat̄ eis. p̄ba captiuitatē: et p̄pter negligentā legē dei dicens: **Propterea duct⁹ est captiu⁹ p̄pls me⁹. i. p̄e ē vt ducat̄.** Et exponit̄ h̄ d̄ duplici captiuitate iudeoꝝ. i. materiali facta a romanis r spūali facta a diabolo. Et vtrāqz rāgit̄ Interl. Et q̄d de iudeis h̄ dr: totū intelligit̄ et de his q̄ secl̄ delitijs occupat̄. Et s̄dit̄ q̄: a. **Quia nō habuit. i. h̄ie noluit/ vel p̄tēpsit: b. Sciētā/ futuri iudicij: vel p̄en/ tis stat⁹: vel filij dei/ dicit Hiero. Wiere. viij. d. Cōfusi sunt sapiētes p̄teriti r capti sūt: verbū enī dñi p̄ceperūt: r sapia nulla ē in eis.** Osee. iij. b. **Cōtuit̄ p̄pls me⁹: eo q̄ nō habuit scientiā.** Sap. xij. a. **Uani sūt oēs hoies: in q̄b⁹ nō subest scia dei.** **Et nobiles ei⁹ itererūt fame: materiali/ vt verbi dei: qz nō in solo pane uiuit hō: s̄ in oī s̄bo q̄d p̄cedit de ore dei: Deut. viij. a. **Watt̄. iij. a. Et multitudo ei⁹ siti exaruit/ realit̄: vt siti doctrīe spūalis.** De q̄ Ps. Sup aquā refectiois educauit me. Amos. viij. d. **Distra famē in trā: nō famē panis/ neqz sitim aq̄: s̄ auditi d̄i s̄bū dei.** Ecclē. xiiij. d. **Immittā i eā famē et iterficiā de ea hoies r lumētū. i. clericū r lacū.** Greg⁹ sup Job. j. **Mobiles nō siti s̄ fame iterijse as/ serit̄. p̄ba: qz plati eoꝝ dū toros se exteriori itelligēt̄ de/ rant q̄d de intimis discutiēdo māducarēt nō habebāt: Vul/ titudo vero siti exaruit: quia dū vulg⁹ vltē suę studiū deserit̄ tam nec fluēta historię exq̄rit. e. Propterea: qz nobiles interiorerūt fame: et multitudo exaruit siti: quia p̄pls non habu/ it scientiā: s̄ dilatauit infernus. i. diabolus. g. **Ani/ mā suā. i. affectū deuozādū.** Non enī habet aiām diabolus: sed s̄m humanam****

fidorus dicit iugerū cōstat longitudine cc. xl. pedū: la/ titudine. c. ff.

Tertia pars

B 11. q. 5. c. ve q̄ dicitis

Quarta pars

Ps. 12.

Greg⁹ ll. 1. moral. ca. 21.

cio. a. Et corā vobismetipsis prudētes in corā deo. Cōtra illud Prouer. iij. a. Nō sis sapiēs i oculis tuis apud te metipsū. Itē Prouer. xxvj. b. Vidisti boiem sapiētē sibi videri: magis illo spē habebit insipēs. Itē Ro. xij. d. Noli te prudētes eē apud vosmetipsos. Differt autē sapiētia a pru dētia: vt dicē Hiero:

Octava pars

Al. inflamma

qz sapiētia ē diuinarū hūanarūqz rez cogntio: prudētia nō hūa naz tm / fm stoicos: q sic sapiētia z prudētia describunt. **U**te q potētes estē zc. Octaua ps in qua arguunt iudei de iactan tia puerse fortitudinis ad potandū: vt mystice ad peccādū. Vinū em qdlibet vitū est q scribe z pharisai eoz inebriabāt pplm facientes eū barrabā potulare z iesū crucifigi:

a estis in oculis vestris: et cō rā vobismetipsis prudētes. **U**te qui potentes estis ad bi bendum vinū: et viri fortes ad miscēndā ebrietatē. Qui iustificatis impiū p muneribus: et iusticiā iusti auferitis ab eo. **P**ropter hoc sicut deuorat stipulā lingua ignis: z calor flāmē exurit: sic radix eozū quasi fauilla erit: et germen eozū vt puluis ascēdet:

De q vino dī Prouer. iij. c. Comedūt panē ipterat: z vinū i/ qtarē bibūt. Amos. ij. c. Vinū damnatoz bibebāt i domo dei sui. Abacuc. ij. c. Ue q potū dat amico suo miscēs fel suū z i ebriās vt videat nuditatē ei. Leuit. x. b. dixit dñs ad aarō: Vinū z oē qd iebriare pōt nō bibet: tu z filij tui qñ i trabis i tabernaculū testimoniū ne moriamini. Numeri. vij. a. Vir siue mlier cū fecerit vorū vt scificent: z se voluerit psecrare dño: vino z oi qd iebriare pōt / abstinebūt. Prouer. vlt. a. Noli regib' o lamuel: noli regib' dare vinū. Et dicē Hiero' causā: Me obtulicant sapiāz me q plus pfit cetis vitūz z ira pēcipue inebriati nocēt sēdit' suis. Dicē q: **U**te / rpalē z cōmū vob oib': **Q**ui potētes estis. i. vos eē iactat: **U**te ad bi bēdū vinū / matiale vt spūale: qd dī a Hiero. vinū dracoīs. **U**te viri fortes. i. q iactat' vos viros fortes eē: **U**te ad mi scēndā ebrietatē. i. ad miscēda diuersa vina i vtre: vt i cali ce vsqz ad ebrietatē. Quidā em vinū vino tēpant loco aq. Ab dias. j. f. Bibēt oēs gētes iugit: z bibēt z absozbebūt: z erūt qñ nō sint. i. ebrij. Hester. j. b. Vinū pēcipuū z abūdans po nebat: nec erat q nolētes cogere ad bibēdū. Ecce sextū vq qd cōminat' ē efatas iudeis. Prīmū ē auaricie: secūdū luxu rie: tertiu supbie. Cōtra illa tria. j. Job. ij. c. Omne qd est in mūdo / aut ē cōcupiscētia carnis / aut cōcupiscētia oculoꝝ / aut supbia vitē. Quartū ē malicie cōtra spm sanctū. Quitū est p sumptē sapiētie z filii. Sextū est misere potētē cōtra patrē. Sequit': **U**te iustificastis zc. Nonā ps in q arguūt iudei de pueriōe iusticie ppter munera. Et est h' spealiter z malos z cupidos aduocatos: q nō causāz merita: s; munera pensānt. De quib' dicit. j. x. a. Ue q condūt leges iniquas z scribētes iniusticiā scripserūt vt opprimerēt i iudicio paupē rē: z vim facerēt causē hūilitū ppli mei: vt essent pda viduaz z pupilloꝝ: qd facietis i die vltiōis: Prouer. xvij. d. Munera de sinu impi' accipit: vt puerat semitas iudicij. Deut. xxvij. d. Bledict' q puertit iudiciū adueng' pupilli z viduę. Itē i eodē: Bledict' q accipit munera vt pcurat animā sanguis innocētis: Et dicit ois pplus / amē. Dicam' igif cū ppheta: **U**te vobis / **U**te iustificastis impiū / quē iusticiā siue iustā causā hie dicitis: h' **U**te pro munerib' / etiā modicis. Uñ Ecceh. xij. d. Uolabāt me ad pplm meū ppter pugillū hordei z fragmē panis: vt interficerēt aīas q nō moriuntur.

Nonā pars

Decima pars

Ute iusticiā iusti. i. illud qd iuste adiudicaret ei: **U**te au fertis ab eo / iudiciū puertendo: vel iniustā causā fouēdo. **U**te propter hoc zc. Ultima ps in qua infert ppha iu dēos z oēs eis cōsimiles arifuros ppetuo ppter p'dictas ini quitates: z ppter cōtemptū legis: z blasphemā chzisti. De qb' subdit: **U**te propter hoc. i. ppter p'dictas iniqitates z dicē das: **U**te sicut deuorat stipulam lingua ignis: et calor flāmē exurit: nec ex toto cōsumit: **U**te sic radix

eozū quasi fauilla erit: z germen eozū vt puluis as cēdet: qui in ascensu euāescit. q. d. et patres et filij eozum penitus destruent. In hoc autē q dicit / deuorat: notat pēgē acerbitas. In hoc q dicit / exurit: notat pēgē ppetuitas. In hoc q dicit / radix z germen: notat puniendoz vniuersitas: vel

Ute abiecerūt enim legem dñi exercituum: et eloquiū san cti israel blasphemauerunt. **U**te deo iratus est furor dñi in populū suū: et extendit ma nū suā sup eum / et percussit eum. **U**te cōturbati sunt mon tes: et facta sunt morticina eozum quasi stercus in me dio platearum. In his om nib' nō est auersus furor ei: sed adhuc man' ei' extenta.

peccatorum diuersi / tas: **U**te p radicē pec cata cordis: p germen peccata operis acci piunt. De hoc dicit Salach. iij. a. Erūt omēs supbi z omēs faci entes impietatē stipu la: et inflammabit eos dies veniēs dicit dñs exercituum: qñ n derelin quet eis radicē z ger mē. **U**te. j. c. Conui usū parit potantiū cō sumet qñ stipula ari ditate plena. Job. xxj. c. Erūt sicut paleę añ facie venti: et sicut fa uilla quā turbo dispergit. Itē Job. xv. d. Ignis deuorabit ta bernacula eozū q libenter munera accipiūt. Et merito ita pu nient. **U**te abiecerūt em legē dñi exercituum. i. legem nouā: p **U**te eloquiū sancti isrl. i. legē vel chzisti san ctificatē isrl: **U**te blasphemauerūt / dicētes: Samari tan' es tu: z demoniū habes: Job. vij. f. Et mltā talia: De hoc dī Hiero. vij. c. Ecce verbū dñi factū ē eis i opprobriū: et nō suscipiunt illud. Et. j. par. e. Verba mea nō audierunt et legē meā psecerūt. Zach. vij. c. Voluerūt attendere zc: et eoz suū posuerūt vt adamantē ne audirēt legē z verba qñ mi sit dñs exercituum in spū suo sancto p manū pphetarū priorū: nō tm p os. **U**te deo. i. ppter peccata principū dicit Hiero ronym' / qui abiecerunt legem euāgelij: et blasphemauerūt sancum dñi sermonē / vt ipsū dñm: **U**te iratus est furor dñi i populo suo / vel in pplm suū: fm Hieronymū z Day. .i. dñs puocat' ē ad vindicandū se de populo suo. Noie em furoris dei / nō passio vt pturbatio intelligit / q oino aliena est a deo: s; grauis vindicta. Uñ Ps. Dñe ne furore tuo arguas me. Et Hiero. x. d. Corripe me dñe veritatē i iudicio. i. in pēna p'senti: et nō in furore tuo. i. in gehenna. **U**te exten dit manū suā sup eum / grauitē percussit. **U**te factū ē / qñ misit babilonios z romanos. Extensio em man' longinqui tatē hostiū veniētū designat. Sile Soph. ij. c. Extēdet ma nū suā sup aqilonē z pdet assur. **U**te percussit eū / p baby lonios z romanos: **U**te cōturbati sūt mōtes. i. malo res p magnitudine maloz. Interlū. dicit / hypbolice. Ergo ppheta excessit hic veritatē: ergo locutus est falsum. Solu tio. In auctozib' z poetis accipit hypbole p excessu verita tis: sed in sacra scriptura sumitur p excessu opinionis hoim. Et est sensus: simplicit' null' crederet q h' posset accidere. Si mile Maum. j. b. Dentes cōmoti sunt ab eo: z colles deso lati sunt. Hiero. iij. f. Uidi mōtes: z ecce cōmouebant: z om nes colles cōturbati sunt. **U**te facta sunt morticina eozum quasi stercus in medio platearū / prostrata a romanis. Et dicit futura quasi p'terita ppherali certitudine. Et nota duo p hoc q dicit / quasi stercus. i. quia corpora eozum remanebunt inhumata z incondita: et ideo fetentia. De hoc dicit Hiero. vij. a. Non sepeliēt / in sterquiliniū sup fa ciē terrę erunt. Itē Hiero. ix. f. Cader morticanū homis qñ stercus super faciē regionis. Item Hiero. xvi. a. Dorient z non plangēt: z non sepeliēt: in sterquiliniū super faciē terrę erūt. Soph. j. d. Effundet sanguis eoz sicut hum' / z corpo ra eozum sicut stercoza. **U**te in his omnib' nō est auer sus furor eius. i. domini: qz ipsi non sunt auersi a malicia sua. **U**te sed adhuc man' eius extenta / quasi adhuc percussura. q. d. nō sufficit dño destructio iudeoz a babilonijs et romanis facta: sed ampli' puniet eos. Sic patet hodie: qz adhuc sūt i subiectiōe

Ar. tpplo fu

7.9.c. et. 10.

Ps. 6. et. 57.

adhuc sunt in subiectioe z i uilitate maxima: z in fine eterna/ liter cruciabunt. Exo. ij. g. **Et** tēdā manū meā z pcutiā egyptū in cūctis mirabilib⁹ meis. **a** **Et** quia eloquiū dñi blasphemauerunt: eleuabit signū uocatonis: quo cōgregabit romanos ptra iudeos: **b** **In** nauōib⁹ pcul. i. in regione romanozū. **Mō** em de babilonijs pōt intelligi: qz babilonia nō ita remora est a iudea. **Uñ** cū aduentū babiloniōzū minatur dñs/ alijs uerbis solet uti. **c** **Et** sibilabit ad eū. i. ad romanū exercitū cōgregandū. **d** **De** finib⁹ terre. i. inspirabit ei ut ueniat p iudeos. **e** **Et** hē signū uocatonis. Sed si dñs inspirauit romanis ut uenirēt: ergo aduent⁹ eozū fuit a deo: q̄ fuit mortale peccatū: ergo mala actio fuit a deo: qd̄ cōcedūt multi/ s̄ aliq̄ negant. **Et** fm illos dicendū: qd̄ dñs nō inspirauit romanis ut uenirēt: s̄ inspirauit eis tantā maliciā esse iudeoz/ q̄ digni essent amittere terrā suam/ et q̄ dñs pcecerat eos: et ipsi morti sunt ad impugnandū eos/ nō amore iusticię: sed p̄pria cupiditate. **Uel** dicit inspirasse ut uenirēt: qz eo p̄mittēte uenerūt/ z mīstrī uilitōis fuerūt: **S** cōm quē modū dicit de⁹ indurasse p̄pharaonē. **e** **Et** ecce festin⁹ uelocit⁹ ueniet/ roman⁹ exercitus p̄ p̄to signo: nō sua s̄ dei tract⁹ potētia: q̄ iudeos q̄s solebat p̄tegere/ deseruerat: et i hoc cōfidebat/ z nō i sua potētia. **Abacuk. i. c.** **Uolabūt** q̄si aquila festinās ad comedendū. **z** hēn. iij. d. **Uelociores** fuerūt p̄secutores n̄rī aq̄lis celi. **Non** est deficiēs neq̄ laborās/ aliq̄s: **g** **In** eo/ exercitū: licz uia lōgissimā uenirēt. **Uñ** mirari pōt q̄ legit historiā romanozū: q̄ in tā breuitate romano i iudeā uenerūt: z urbes z oppida ei⁹ p̄ter hierlm tā cito destruxerūt. **h** **Nō** dormitabit/ exercit⁹ ueniēs p̄ desiderio cito ueniēdi: **i** **Neq̄** dormiet/ nocte ardore p̄landi. **k** **Neq̄** soluet cingulū renū ei⁹ nocte uel die: ut sp̄ sint parati ad pugnā: **l** **Neq̄** rumpet/ uel uolūtate uel uolētia: **m** **Corrigia** calciamēti ei⁹. **Ad** i f̄ras plus solito durabāt oīa/ ne impedirent in itinere. **Deinde** describit p̄pha q̄litate armorū: **n** **Sagittę** ei⁹ acute/ ut nihil resistere possit eis. **o** **Et** oīms arc⁹ eius extēt/ nō fracti uel remissi/ uel p̄ nimio labore curuati. **p** **Angulę** equoz ei⁹ ut silex. i. duri z irragibiles/ etiā ut sine ferris possēt ire. **Uñ** Amos. vj. d. **Mūquid** currere queūt i petris eq̄: **q** **Et** rote. i. curi⁹ ei⁹: **r** **Quasi** imper⁹ tēpestatis/ ad portādas machinas z uictualia z arma. **Maū. iij. a.** **Uox** flagelli z uox imper⁹ rote/ z equi fremētis/ z quadrigę seruētis/ z eq̄tis ascēdentis/ z micātis gladij/ z fulgurātis hastę/ z multitudine interfectę/ z grauis ruine: nec est finis cadauez. **s** **Rugitus** ei⁹ ut leonis/ erit. **Metaphorā** seruat: qz rugire p̄p̄rie leonis est/ nō hominis. **Sed** i h̄ notat crudelitas romanozū. **r** **Rugiet** ut catuli leonū. i. nō tā ad pugnadū q̄ ad deuoradū z pdendū ueniet ut leo. **v** **Et** frēdet/ ex nimia feritate: **w** **Et** tenebit p̄dā/ iudeos z spolia eoz. **y** **Et** amplexabit. i. cupide fruabit: **z** **Et** nō erit q̄ eruat/ iudeos de manib⁹ romanoz. **Maū. ij. d.** **Leo** cepit sufficēt catulis suis: z necauit legnis suis: z impleuit p̄dā spelūcas suas. **a** **Et** sonabit strepit⁹ uictoz uentū: **b** **In** die illa/ notabilis z timēda: **b** **Sup** est. i. p̄p̄lin iudaicū. **d** **Sic** sonit⁹ maris: qd̄ nulli parci: z cui null⁹ pōt resistere: ita fuerūt iudeis romani. **Et** qñ hęc fiēt: tunc/ **e** **Aspiciem⁹** i terrā q̄si uicti z cōfusi/ nō auit aspiciere i celi: cui⁹ habitatoz. i. deū offendim⁹. **Et** annumerat se p̄pha eis/ q̄si cōpatiēdo eis: ut licenti⁹ arguat/ z p̄nūciet mala futura: z ut nobis/ exēplū daret. **f** **Et** ecce tenebz tribulatiōis. i. despatiōis: **g** **Et** lux/ sp̄ci

quā in dño ante habuim⁹: **h** **Obtenebrata** est i caligine eius/ tribulatiōis. **Aspiciam⁹** z nos terrā. i. incolatū terrenū: z nō est i eo nisi tenebz tribulatiōis z miserie z culpe: z lucerna religionis obtenebrata est/ uel fere extincta. **Diere. iij. f.** **Aspexi** frā z ecce vacua erat z nihili: z cēlos. i. religiozōs z nō erat lux i eis. **Apoc. vj. c.** **Eccē** tremor⁹ fact⁹ ē magn⁹: z sol fact⁹ ē niger tāq̄ face⁹ cilicim⁹: z luna. i. ecclia tota facta est ut sanguis: z stelle celi. i. uiri religiozī/ uel doctores ecclēsię ceciderunt de cēlo sup terrā p̄ cupiditatē et amorē terrenozum. **Expo. Ca. VI.** **In** anno zc. **E**saías nō sic ceteri p̄phete cōfundit ordinē uisiozū: sed p̄sequit z ordinat eas fm ordinē regū s̄ q̄b⁹ uidit eas: i nullo cōfundēs ordinē uisiozū. **Precedētia** em uidit sub oīa rege iuda: hęc s̄o uisiozōne uidit sub ioathā filio oīę. **Et** fuit hęc uisio imaginaria: cuiusmodi solēt uidere infirmi uigilātes: uel etiā sani doctores. **T**ali etiā uisio uidit petrus aialia in disco. i. aialia imagines: **Act. x. b.** **Sic** esaias uidit i sp̄s filiū dei incarnādū: sedentē q̄si sup solū excelsum/ ut dñm z iudicē futurū. **U**uidit aut hoc capitulū in octo p̄riculas. **In** p̄ma se dicit p̄pha uidisse dñm in forma regnātis assistētib⁹ angelis ut mīstris. **In** secūda agit de cōmōtiōe supliminariū tēpli z incēdio ei⁹: **ibi:** **Et** cōmota sūt supliminaria zc. **In** tertia deplorat filitū suū z imūdoz cobitationē: **ibi:** **Tē** mibi zc. **In** quarta demonstrat se purgatum tactu carbonis sumpti de altari mīstero angelis: **ibi:** **Et** uolauit yn⁹ zc. **In** quinta q̄rēri uocē dñi zc. **In** sexta p̄dicat cēcitatē siue excepationē iudeozū: **ibi:** **Audite** audientes zc. **In** septima determinat quātū sit duratura hęc cēcitas. i. usq̄ ad uastationē romanozū: **ibi:** **U**sq̄ dñe zc. **In** octaua p̄dicat de cōuersiōe reliquiaz: **ibi:** **Et** adhuc i ea decimatio. **Notandū** aut ē ad litteralē intelligentiā dicēdoz: q̄ in tēplo salomonis erāt tres māsiōes. **Supior** q̄ habebat sexaginta cubitos i altitudine: z inferior: quaz vtraz habebat triginta cubitos i altitudine: z totidē i latitudine. **Et** erāt ibi duo tabulara. i. p̄mū z secūdū. **Prīmū** erat q̄si tectū inferior māsiōis: z q̄si pauimētū medię. **Secūdū** tabulatū erat s̄līr q̄si tectū medię māsiōis z q̄si pauimētū supme. **U**idit igit esaias dñm sedentē sup solū magnū: qd̄ erat in secūdo tabulato: cui⁹ **u**biq̄ **u**pedes dependētes p̄ingebāt usq̄ ad p̄mū tabulatū. **Supior** ps coruoz erigebat supius in tertia māsiōe: **Et** ita glia dñi replebat secūdā māsiōne totā: z supmā i p̄te. **In** inferiori s̄o māsiōe uidit esaias angelos discurretes z dño mīstrates. **U**idit etiā i media māsiōe duos seraphim dño assistētes alitrinsec⁹ q̄si col laterales/ habētes alas senas: z vterq̄ duas capitales: duas laterales: z duas pedales. **D**uas supiores extēdebāt ex trasuerso an̄ faciē dñi ne uideri possent. **D**uas inferiores extēdebāt s̄līr an̄ pedes dñi ne uideri possent. **D**uab⁹ medijs uolabāt. i. tanq̄ ad uolandum expādebāt: et ideo media ps dñi. i. p̄crus z ueter poterāt uideri. **Et** h̄ est qd̄ dicit: **In** anno quo mortu⁹ ē rex ogias/ sub quo p̄cedētia uisa sūt: q̄ etiā acarias dicit. **ij. Regl. xv. a. et. ij. Paral. xvj.** **Q**ui cū uisisset maxios esse reddīt sacerdotij/ uoluit sibi uisurpare sacerdotiū cū regno. **Sed** cū intrasset templū decima die septēbris/ uicē sūmi sacerdotis mīstratur⁹/ et thuribulū aureū terneret in manu/ z intrasset sanctafanctoz: fact⁹ est tremor motus p̄ totā ciuitatē: **D**ystice: **In** anno quo mortuus est ogias: **D**ystice

Exo. 10. g.

A

Tres erāt māsiōes in templo salomonis.

Et per totam ciuitatem et etiam extra: ita quod pericula mortis gion auulsa destruxit omnes hortos eius quos fecerat extra ciuitatem: quia homo delictus erat: et ipse percussus est lepra in fronte et etiam per totum corpus. Scies autem sibi hoc per usurpatione sacerdotum accidisse: secessit extra ciuitatem in secretam quandam habitationem suam: et ioatham filius eius negocia regni interim administravit

Al. non habet et plena erat domus a maiestate eius al. Seraphim

B

per ipso: et post ipsum regnavit simpliciter. In anno igitur quo mortuus est rex: uide/oclas: a **Uidi** dicit esaias dominum: id est filium in forma humana: secundum quam proprie dicitur dominus noster: et nos serui eius empticij: quia secundum eam proprio sanguine nos redemit: regnante filio eius ioatham qui fecit rectum in conspectu domini: ut dicitur in Regum xv. g. et. ij. Paral. xxvi. a. **Super solium**. i. super thronum regium: **Excelsus** in se: **Et eleuatus** loco: quia super secundum tabulatam. **Ut excelsus** dicitur propter thronum tabulatam: quod erat rectum in fine mansuetudinis usque ad quod descenderent pedes domini. **Et eleuatus** dicitur propter secundum tabulatam: super quod erat illud solium in quo sedebat dominus. **Et plena erat domus**. i. media mansuetudo: et etiam tertia: **Maiestate eius**. i. a splendore maiestatis eius: quia propter maiestatem domini nihil uidit propheta in tota media mansuetudine et summa: sed splendore domine maiestatis tota irradiabat et implebat. **Et ea que sub ipso domino**: **Erant** inferiori mansuetudine. i. angeli ministrantes: **Replebant templum**. i. inferiori mansuetudine templi quam intrabant aliqui sacerdotes ubi erat arca. **Hebræo** autem sic legitur: **Et ea que sub ipso erant**. i. vestes et tapetas a primo tabulato usque ad paupimentum dependentes: **Replebant templum**. i. inferiori mansuetudine templi. Alii etiam dicunt quod pedes domini descenderent usque ad paupimentum: **Et de ipsis dicitur**: **Et ea que sub ipso erant replebant templum**. **Secundum istos** oportet dicere quod solium in quo sedebat dominus erat supra primum tabulatum: et ita pedes et tibi dependentes replebant inferiori mansuetudine: media pars corporis quasi pectus et venter replebant medietate: collum et caput eleuabant super secundum tabulatum in tertia mansuetudine. Sed prior expositio communior est. **Seraphim** duo vel plures: secundum Hieronymum. **Stabant super illud templum**. i. super inferiori parte templi: in quo erant alij angeli domini ministrantes. i. in secundo tabulato quasi domo collateralibus. **Sex alie yni** erant: **Et sex alie alteri**: due capitales: due pedales: et due collateralibus: ut dictum est. **Duabus** velabant faciem eius dei non suam: dicit Hieronymus. In hebreo tamen habetur: **velabant faciem suam**: quod potest intelligi tam singulariter quam plurale. **Et potest referri** ad dominum vel seraphim. **Et secundum iudeos** refertur ad seraphim: ut intelligatur quod seraphim faciem suam et pedes suos velabant non dominum. **Et ideo ipsi dicunt blasphemasse esaiam cum dixit: Uidi dominum**: cum etiam ipsi seraphim velarent faciem suam ne uiderent dominum maiestatem. **Hanc opinionem iudeorum** reprobat illa **Interitum**. Hieronymus qui dicitur: quod velabant faciem deum non suam. q. d. Hieronymus: **multe arguunt iudei esaiam de blasphemia**: quia non est intelligendum quod seraphim velarent faciem suam: sed dominum. **Iudei** ponunt sedem dei in medio cenaculo templi: angelos in inferiori gloria. i. radios lucis in superioribus: seraphim in medio cenaculo cum domino. **Sequitur**: **Et duabus** velabant pedes eius. i. domini: **Et duabus** volabant. i. duas medias expederent quasi ad uolandum. **Et clamabant alter ad alterum**. i. clamando sese mutuo respiciebant. i. per huiusmodi mutuam respectum ad clamandum sese inuitabant: **Et dicebant** in lingua sua: **Sanctus pater**:

Dyffice

vidi dominum sedentem super solium excelsum et eleuatum. i. super angelos in quibus sedet et per quos iudicia sua exercet et discernit. Vel per solium excelsum et eleuatum intelligitur ecclesia: vel beata maria in qua sedit dominus et quiescit. De quo solio dicit Hieronymus. xliij. d. Solij glorie tue recordare ne irritum facias sedus tuum nobiscum. **Ca. iij. d.** Ferculum fecit sibi rex salomon de lignis libani. **Oclas** rex leprosus diabolus est: quo regnante nihil uidit esaias: sed eo mortuo videre possumus dominum in sua maiestate: et cognoscere mysteria. **Et plena erat**

domus. i. ecclesia: de qua Proverb. xliij. a. Sapiens mulier edificat domum suam: insipiens extructam manibus destruet. **Maiestate eius**. Hieronymus. xliij. e. **Et gloriu et terram ego impleo**: **Et ea que sub ipso erant**. i. angelorum agmina: vel sanctorum angelorum: **Replebant templum**. i. ecclesia: quia ex his constat ecclesia. **Cor. iij. c.** **Mescitis** quia templum dei estis: **Seraphim** stabant super illud: **Sex alie yni** et **sex alie alteri**. Seraphim sunt prelati vel doctores: Interpretant enim arduas siue incedentes: vel incedunt: vel in initium oris. **Et per has interpretationes** significant tria que prelati vel doctores sunt necessaria ad hunc officium suum bene exercere. **Quod ardeat ardore charitatis** in se: et incendant alios igne: **Hec est exemplum sanctitatis**: et habeat os inuictum. i. sanctum per ueritatem doctrine: **Joh. v. f.** Ille erat lucerna ardens et lucens. Seraphim ordo sublimior est in celo: sic prelati et doctores summum locum obtinent in ecclesia. **Seraphim** stant super templum. i. prelati et doctores super ecclesia: sic excubant: vel sic galli. **J. xxj.**

Et plena erat domus. i. media mansuetudo: et etiam tertia: **Maiestate eius**. i. a splendore maiestatis eius: quia propter maiestatem domini nihil uidit propheta in tota media mansuetudine et summa: sed splendore domine maiestatis tota irradiabat et implebat. **Et ea que sub ipso domino**: **Erant** inferiori mansuetudine. i. angeli ministrantes: **Replebant templum**. i. inferiori mansuetudine templi quam intrabant aliqui sacerdotes ubi erat arca. **Hebræo** autem sic legitur: **Et ea que sub ipso erant**. i. vestes et tapetas a primo tabulato usque ad paupimentum dependentes: **Replebant templum**. i. inferiori mansuetudine templi. Alii etiam dicunt quod pedes domini descenderent usque ad paupimentum: **Et de ipsis dicitur**: **Et ea que sub ipso erant replebant templum**. **Secundum istos** oportet dicere quod solium in quo sedebat dominus erat supra primum tabulatum: et ita pedes et tibi dependentes replebant inferiori mansuetudine: media pars corporis quasi pectus et venter replebant medietate: collum et caput eleuabant super secundum tabulatum in tertia mansuetudine. Sed prior expositio communior est. **Seraphim** duo vel plures: secundum Hieronymum. **Stabant super illud templum**. i. super inferiori parte templi: in quo erant alij angeli domini ministrantes. i. in secundo tabulato quasi domo collateralibus. **Sex alie yni** erant: **Et sex alie alteri**: due capitales: due pedales: et due collateralibus: ut dictum est. **Duabus** velabant faciem eius dei non suam: dicit Hieronymus. In hebreo tamen habetur: **velabant faciem suam**: quod potest intelligi tam singulariter quam plurale. **Et potest referri** ad dominum vel seraphim. **Et secundum iudeos** refertur ad seraphim: ut intelligatur quod seraphim faciem suam et pedes suos velabant non dominum. **Et ideo ipsi dicunt blasphemasse esaiam cum dixit: Uidi dominum**: cum etiam ipsi seraphim velarent faciem suam ne uiderent dominum maiestatem. **Hanc opinionem iudeorum** reprobat illa **Interitum**. Hieronymus qui dicitur: quod velabant faciem deum non suam. q. d. Hieronymus: **multe arguunt iudei esaiam de blasphemia**: quia non est intelligendum quod seraphim velarent faciem suam: sed dominum. **Iudei** ponunt sedem dei in medio cenaculo templi: angelos in inferiori gloria. i. radios lucis in superioribus: seraphim in medio cenaculo cum domino. **Sequitur**: **Et duabus** velabant pedes eius. i. domini: **Et duabus** volabant. i. duas medias expederent quasi ad uolandum. **Et clamabant alter ad alterum**. i. clamando sese mutuo respiciebant. i. per huiusmodi mutuam respectum ad clamandum sese inuitabant: **Et dicebant** in lingua sua: **Sanctus pater**:

Sup custodiam meam ego sum stans totis noctibus. **Jer. lxxij. b.** **Sup muros tuos iherusalem** constitui custodes etc. **Abacuc. ij. a.** **Sup custodiam meam** stabo etc. **Luc. ij. b.** Pastores erant in regione eadem etc. **Boni** enim pastores uigilant in regione eadem in qua dominus natus est: quia eo fine et ea intentione officium prelatum exequuntur: qua natus est dominus. i. ad salutem populi et solo intuitu charitatis. **Sed multi uigilant** super gregem suum: vel etiam super alienum: quia docent et monent ad bene uiuendum: sed non in eadem regione quam natus est dominus: quia non ad salutem populi: sed causa inanis glorie: vel commodi temporalis hoc faciunt. **De quibus** dicit dominus **Matth. vi. a.** **Amē dico uobis** receperit mercedem suam. **Sex alie yni** etc. **Sex alie** sunt sex partes officij pastoralis: quas tangit **Ezech. xxxij. a.** **Gregem meum** non pascebam: quod infirmum fuit non consolidasti: quod egrotum fuit non sanasti: et quod fractum non alligasti: et quod abieceris non reduxisti: et quod perierat non quesisti. **Jer. Zach. xj. d.** **Scitabo** pastorem in terra que derelicta non uisitabit: dispersa non gregem: cōtrita non sanabit: id quod stat non enutrit: **Et carnes pinguium** comedet: et uingulas eorum dissoluet. **Et statim infert**: **O pastor** et idolum. **Item** tria istorum notant. **i. Zebul. v. c.** **Corripite** in quos: **colosiamini** pusillos: **suscipite** infirmos. **Alia** tria notant **Joh. xxj. d.** ubi dicit petro ter: **Pasce** oues meas. **Pasce** in quo uerbo: **pasce** exemplo: **pasce** tpali subsidio. **Item** sex alie prelati sunt sex opera miscelle: **Matth. xxv. c.** **Ubi** uersus: **Uestis** potest cibo tectum do uisito soluo. **Erant** autem alie seraphim et a dextris et a sinistris: per quod innuitur quod istas sex partes officij pastoralis debent exequi circa subditos: tam in aduersitate quam in prosperitate. **Isti** seraphim: id est prelati et doctores: duabus alis uelant faciem domini: et duabus pedes: et duabus uolant: quia secreta peccatorum et que ante mundum fuerunt: nobis non reuelant: quod est uelare faciem: quia bestia que tetigerit montem lapidabit: **Exo. xix. b.** **Et** **Proverb. xxv. d.** **Perscrutator** maiestatis opprimetur a gloria. **Item** pedes uelare est de fine mundi et de humanitate quedam infima sub silentio preterire. **Uedij** alis uolare est media predicare: **dehortari** a uitijs: et ad uirtutes inuitare: **fidem** et mores docere. **Et hoc** significatur **Gen. xxix. a.** ubi legitur quod iacob uenit in terram orientalem: et uidit puteum in agro: ex quo pecora adaquabantur: et postea os eius grandis lapide clauderetur. **Jacob** significat prelatum: **puteus** sacram scripturam: **ager** ecclesiam: **pecora** subditos. **Puteus** igitur claudis quandoque ne bos uel asinus in eo cadat: quandoque aperitur ut pecora adaquentur: id est subditi doceantur. **Exod. xxj. d.** **Si** quis aperuerit cisternam et foderit foueam: et non operuerit eam: **cecidit** bos uel asinus in eam: **dominus** cisternam reddet **precium** iumentorum. **Et clamabant alter ad alterum**. **Per** hoc notatur quod doctores et prelati debent esse concordem in predicando: et subditi unanimes in fide. **Unde** **Ca. iij. c.** dicit spiritus ad spousam: **Uulnerasti** cor meum soror mea sponsa: **uulnerasti** cor meum in uino oculorum tuorum. i. in concordia et unitate prelatum: et in uino crine colli tui. i. in unitate et concordia subditorum.

S Sanctus/pater: b Sanctus/filius: c Sanctus/spiritus: d Dñs deus exercituum: nō dñi vel dñj: sed vn⁹ dñs ⁊ vn⁹ deus. q. d. dīcedo tertio / sanct⁹: trinitatē psonarū ⁊ equalitatē innūit. Addēdo / dñs deus / singulariter: vnitatē essentię i trinitate demonstrat. Per b etiā qd dñs exercituum: ch:isti hūanitatē declarat: fm quam venit expugnatur⁹ fortem armatū: Luc. xi. c. De q dicit Ps. Dñs struit ipse ē rex glie. i. ipse christus hō est rex glie: qz deus. e. **M**lena ē oīs terra / nō tm iudea: f. **G**lia ei⁹. i. christi glōsa noticia. Tñ cū olim diceret: Mor⁹ i iudea de⁹: Mūc dñs: Dñe dñs nō q̄ admirabile ē nō mem tuū i vniuersa tra. Et Cañ. j. a. Oleū effusū nomē tuū. Osee vii. c. Erit qñ oliua glia ei⁹. Ita fiebat ibi sic fit in ecclesijs i festis dieb⁹: qz duo p̄cinit ⁊ cho⁹ psequit qñ respōdēs: Ita i hac visōe duo seraphin assistentes maiestati p̄cinit: sc̄tūs sc̄tūs sc̄tūs: ⁊ multitudo angeloz q̄ erat s̄ throno inferi⁹ respōdēs psequēbāt. S; cū p hāc vocē / sanct⁹ / tertio dictā / designet trinitas psonaz: ⁊ p dñs de⁹ / essentię vnitas: mirū est quare in ecclesia parisiensi vltimū sanct⁹ adū ḡt cū dñs de⁹: Misi forte p hoc innuat q̄ cū quolibet / sanct⁹ / debet intelligi dñs deus: vel ne q̄ternitas psonaz videat esse si sub q̄tuor distinctionib⁹ diceret / sanctus / sanct⁹ / sanct⁹ / dñs de⁹.

Spec. 4. c.

Ps. 23.

Ps. 75. Ps. 8.

Secūda pars

Et cōmota sūt ⁊ c. Secūda ps vbi templi incendit⁹ et cōmōtio supliminariū ei⁹ pphetat. Et exponit ad lram p̄sus iste. Dū em clamaret duo seraphin dño assistētes / clamaret ⁊ multitudo angeloz stantiū sub solio i inferiori māstione: vltimū est elat⁹ q̄ ad eoz clamorē cōstingerent supliminaria tēplis: ⁊ tota domus impleret fumo. Et hęc visio ppheta fuit euerfōis tēplis p romanos: qz tunc vidit esaias in spū ch̄istū venturū i iudēos nō recepturos eū: ⁊ ideo p̄turos. Et hoc est: **S**upliminaria cardinū. i. in quib⁹ voluebant cardines tēplis. **V**oce clamātis. i. ppter vocē multitudinis angeloz clamātis laudes deo. **E**t clamātis: trāscam⁹ ab his sedib⁹ / imminente euerfōne romanoz: vt legit in euāgelio naçareoz. **E**t dom⁹. i. templū: **I**mplēta est fumo. i. emissio ignis: Fumo em vapor est ignis: p qd significat vicina tēplis euerfō p romanos: vt dicit Blo. Hieronymi. **E**t dixi / mortuo oia: ⁊ auditis angeloz laudib⁹: ⁊ p̄tula templi euerfōe: **Q**uia mihi p̄p̄e ⁊ culpe: **Q**uia tacui / a laude dei / audiens angelos laudantes: ⁊ a redargutione ppli vidēs eū peccare. Et q̄re tacuisti: **Q**uia vir pollutus labijs ego sum: ⁊ ideo indign⁹ laudare deū vt videre: qz nō est speciosa laus i ore peccōis: Eccl. xv. c. Sed q̄re pollut⁹ es esaias: **E**t. i. q. r. **I**n medio ppli polluta labia habētis q̄b⁹ idola laudat: ego habito. Ecce quāta fuit hūilitas elat⁹ / qui ventraliter peccauerat: vt dicit: ⁊ populus mortaliter: et tamen nō plus vel grauius populū accusat q̄ se: nobis dans exemplū hūilitatis. Innuat etiā q̄ noxia est peccatoz cohabitatio: qz qui tangit picem inquina bit ab ea: ⁊ q̄ cōmunicat superbo / iduit superbiā: Eccl. xij. a. **E**t tamē q̄uis indign⁹ / **R**egem dñm exercituum vidi oculis meis: cordis / nō carnis: dicit Hieronym⁹. **E**t pondere p̄nūciandū ē hoc dicit Interlū. ad explicandā ⁊ amplificandā misericōdiā ⁊ maiestātē dei ⁊ hūiltationē pphete. q. d. ita pollut⁹ erā / ⁊ tñ mihi indigno ostēdit de⁹ misericōrs maiestātē suā. Sic abraā postq̄ vidit dominū ⁊ vocē ei⁹ audiuit: se puluerē ⁊ cinerē esse cōfessus est: Gen. xviij. d. Sic rebecca viso isaac / descendit de camelo supbie ⁊ opuit se pallio p̄nitētis: Gen. xxij. g. Quia quātacūqz sit hoīs dignitas vilescit in comparatōe dei. Tñ Job. xxv. b. Nūqd iustificari potest homo comparatus deo: aut apparere mūdus nat⁹ de muliere: Eccl. luna etiā nō splendet / ⁊ stelle nō sunt mūdē in cōspectu eius: quāto magis homo putredo ⁊ fil⁹ hoīs vermīs. Sed

quomō dicit esaias: Vidī regem dñm oculis meis: cum dicatur Job. j. b. Deum nemo vidit vnq̄. Et ipse dñs dicat: Exod. xxxij. d. Non videbit me homo ⁊ viuet. Et. j. Timoth. vj. c. Quē nullus hominū vidit: sed nec videre pōt. Et Chryf. sup Job. j. Si pphete ipfam vidissent naturam nequāq̄ eam differenter p̄siderassent: Simplex em ē ⁊ infiguralis / nō sedet / nec stat nec ambulat: hęc em corporoz sunt: Qualitē autē est / ipse nouit solus. Et hoc ostēdit: Osee. xij. c. vbi dicit: Ego visionē multiplicatū. q. d. nō hoc qd erā apparui. **E**t postea addidit. **I**psū qd est deus / nō solū pphete: sed neqz angeli / neqz archangeli viderūt: sed si interrogaueris eos / de substantia quidem nihil respōdent: sed glia in excelsis deo. Et si a cherubin vel seraphin vis dīcere mysticā sanctimonij melodīā / morui melodīā audies. Qualitē em creabilis natura videre poterit qd in creabile ē: **T**ūc angelis visus ē fil⁹ qñ carnē tuā iduit: apparuit i carne / visus ē angelis. Et postea obijcit. Qualitē q̄ dñs dicit: Angeli eoz sp̄ vidēt faciē patris mei q̄ i cēlis est: Matth. xvij. b. Et respōdet. Quid em ⁊ faciē h̄s de⁹ ⁊ i cēlis p̄scribit: **M**equaq̄: s̄ sic dicit: Beati mūdo corde / qm̄ ipsi deū videbūt: eā que fm̄ mentē est visionē / aut q̄ in nob̄ possibilis ē: ita ⁊ in angelis dīcere ē: qm̄ p̄p̄ purā ⁊ infontē naturā nihil aliud q̄ deū imagināf: Propterea ipse ait: Null⁹ nouit patrem nisi filius: Matth. xj. d. Quid igit: **D**ēs i ignoratīa sum⁹: Absit. S; ita nullus nouit vt filius. Tñ Job. x. c. Sic nouit me p̄: ⁊ ego agnosco patrem. Ecce videt dīcere Chryf. q̄ nec angeli nec pphete deū vidēt in substantia sua. Sed hoc videt innuere Blo. Hieronymi: q̄ dicit: **E**rte nō i natura sua: sed in subiecta creatura visus est a pphetis. Sed contra / super illud. j. xxxvij. a. **D**isponde domui tuę: dicit Blo. q̄ pphete videbant in libro p̄scentiē dei. Solutio. **T**riplex est visio: sicut dicit Blo. super. ij. **E**ozinth. xij. de raptu pauli. **C**orpalis: qua videt deus corporalibus oculis in subiecta creatura. Et hoc modo vidit cum abraam / isaac / ⁊ iacob / ⁊ moyses: vt dicit Hieronym⁹

24. q. 5. c. q̄ negligūt

Matth. 5. a.

Dystice

Job. 19. f.

Dozaliter

f fumo. Et dixi: **T**ūc mihi quia tacui: quia vir pollutus labijs ego sum: et in medio populi polluta labia habentis ego habito: et regē dominū exercituum vidi oculis meis. **p**licatū. q. d. nō hoc qd erā apparui. **E**t postea addidit. **I**psū qd est deus / nō solū pphete: sed neqz angeli / neqz archangeli viderūt: sed si interrogaueris eos / de substantia quidem nihil respōdent: sed glia in excelsis deo. Et si a cherubin vel seraphin vis dīcere mysticā sanctimonij melodīā / morui melodīā audies. Qualitē em creabilis natura videre poterit qd in creabile ē: **T**ūc angelis visus ē fil⁹ qñ carnē tuā iduit: apparuit i carne / visus ē angelis. Et postea obijcit. Qualitē q̄ dñs dicit: Angeli eoz sp̄ vidēt faciē patris mei q̄ i cēlis est: Matth. xvij. b. Et respōdet. Quid em ⁊ faciē h̄s de⁹ ⁊ i cēlis p̄scribit: **M**equaq̄: s̄ sic dicit: Beati mūdo corde / qm̄ ipsi deū videbūt: eā que fm̄ mentē est visionē / aut q̄ in nob̄ possibilis ē: ita ⁊ in angelis dīcere ē: qm̄ p̄p̄ purā ⁊ infontē naturā nihil aliud q̄ deū imagināf: Propterea ipse ait: Null⁹ nouit patrem nisi filius: Matth. xj. d. Quid igit: **D**ēs i ignoratīa sum⁹: Absit. S; ita nullus nouit vt filius. Tñ Job. x. c. Sic nouit me p̄: ⁊ ego agnosco patrem. Ecce videt dīcere Chryf. q̄ nec angeli nec pphete deū vidēt in substantia sua. Sed hoc videt innuere Blo. Hieronymi: q̄ dicit: **E**rte nō i natura sua: sed in subiecta creatura visus est a pphetis. Sed contra / super illud. j. xxxvij. a. **D**isponde domui tuę: dicit Blo. q̄ pphete videbant in libro p̄scentiē dei. Solutio. **T**riplex est visio: sicut dicit Blo. super. ij. **E**ozinth. xij. de raptu pauli. **C**orpalis: qua videt deus corporalibus oculis in subiecta creatura. Et hoc modo vidit cum abraam / isaac / ⁊ iacob / ⁊ moyses: vt dicit Hieronym⁹

concordia subditorū. s. Et cōmota sunt superliminaria cardinū a voce clamātis: ⁊ dom⁹ implēta est fumo. Dystice: **S**upliminaria sūt obstacula / aditū paradii obstruentia: id est rhompha originale decretum dei: q̄ cōmota sūt: id est amota de medio ad vocē christi clamātis in cruce: Consummatū ē. Quā amotionē significat scissio veli: Matth. xxvij. f. **E**t dom⁹ dei: id est ecclesia: **I**mplēta est fumo. i. enigmatica fidei cognitioe. **T**el / **k** **D**omus. i. synagoga: **I**mplēta est fumo / ignorantie et infidelitatis. **D**ozaliter: **S**uperliminaria sūt ratio et voluntas: cardines sūt detestatio mali ⁊ electio boni: dom⁹ est mens humana: vox clamātis p̄dicatio verbi dei. **S**uperliminaria igit cōmouent ad vocem clamantis: ⁊ domus implef fumo: quia ad p̄dicationē s̄bi dei / ratio et voluntas mouent ad electionē boni ⁊ detestationem mali: ⁊ mens cōpunctione repletur. Amos. ix. a. **P**ercrete cardinem et cōmouebuntur superliminaria. Job. xxij. b. **C**irca cardines cęli gambulat. Possunt etiam dici cardines / cardinales. j. Regl. ij. b. **D**omini sūt cardines terre: ⁊ posuit sup eos orbem. Amos vij. a. **S**tridebūt cardines cęli in die illa dicit domin⁹ deus. **Q**uia mihi quia tacui: quia vir pollutus labijs ego sum. Ecce fructus p̄dicationis: scz cognitio proprie vilitatis. **V**idit esaias dominum: ⁊ statim suam infirmitatem cognouit. **I**dem significatur Gen. xxij. g. **V**bi legitur q̄ rebecca conspecto isaac statim descendit de camelo: et operuit se pallio. Job vlt. a. **A**uditu auris audiui te: nunc autem oculus me⁹ videt te: idcirco ipse me reprehendo et ago p̄nitētiam in fauilla et cinere. Eccl. xlij. c. **F**ili hominis ostendit filijs israel templum: et erubescunt ab iniquitatibus suis. **c** 3 *** Uoluit ad me**

cit Hieronymus in originali super locum istum. Item Imaginaria qua videtur deus oculis cordis sub figura imaginaria: sicut vidit esaias hic: et Daniel. vij. et Ezechiel. i. Item intellectualis: que longe purior est: qua de ceteris res incorporeas non per imaginem aut figuram: sed pure mentis intuitu mira dei revelatione videntur. Sic vidit paulus raptus ad tertium celum. ij. Corinth. xij. a. Hec tertia visio est in patria perfecte: in via imperfecte: et in patria imperfecte. Prima visio non est prophetia: neque secunda simplicitate: sed tertia perficit prophetiam: qua visa primo vel secundo modo intelligunt. Unde Daniel. x. a. Intelligentia opus est in visione: Non enim balthasar qui vidit manum scribentem prophetam fuit: sed daniel: qui quid significaret per dei revelationem intellexit. Que revelatio fit duobus modis: per illuminationem mentis: aut per locutionem spiritus ad spiritum. Dicimus ergo quod prophetę non vident deum in natura sua: sicut dicit Chrysostomus: sed in subiecta creatura: ut moyses: vel imaginarie: ut esaias. Et iuxta hanc visionem vident quodammodo intellectuali visione: non tamen in natura sua: sed in gloria: quod qualiter fiat nescit nisi qui percipit. Et quod dicit hic Blos. quod esaias vidit dominum oculis cordis: exponitur. i. visione imaginaria que fit oculis cordis: non carnis. Item quod dicit Blos. i. xxxvij. dicendum quod magis tralis est Blos. Vel quod legere in libro prescientie non est videre deum in substantia: sed per illuminationem: aut spiritus ad spiritum locutionem providere futura. Quod autem dicit Chrysostomus: Nec angeli nec archangeli vident deum in natura sua: intellegendum est plene: sicut videt filius patrem et pater filium: ut patet in verbis eius. Sequitur: **a Et volavit ad me vnus de seraphim.** Quarta pars vbi ostendit prophetam se purgatum tactu carbonis: et ministerio angeli ad se missi. Videbat enim esaias dum hoc aspiceret quod vnus angelus de altari holocausti accipiebat lapidem vel carbonem ignitum: et tangebatur labia eius illo lapide ignito et immundicia amovebat. Et hoc est: **a Et volavit ad me vnus de seraphim.** **b Ad me purgandum:** **c vnus de seraphim.** i. vnus de angelis illius ordinis qui huic officio participatus est: vnde et nomen accepit: seraphim: quod interpretatur ardens. Quidam libri habent: **vnus de seraphim per m.** Et tunc exponit vnus de angelis assistentibus maiestati. Vult enim assistebant ei: non solum duo: ut dicit Hieronymus in originali super locum istum. Hoc modo multi putant duos esse seraphim qui clamabant alter ad alterum: cum et de pluribus possint singuli clamare ad singulos. Et Septuaginta editio magis significet plurimos esse qui interpretati sunt: Seraphim stabant in circuitu eius: quod si de duobus diceret: non in circuitu sed ex vtraque parte dixissent. Notandum quod seraphim scriptum per m: nomen est ordinis: et est neutri generis: nec habet singulare: scriptum vero per m: masculini generis est et pluralis numeri: et potest dici de duobus vel tribus: vel pluribus illius ordinis: et in hoc habet singulare seraph: quod dicitur de quolibet angelo illius ordinis. Similiter cherubin per m: neutri generis et pluralis numeri est: nec habet singulare: et nomen est ordinis: scriptum per m: masculini generis est: et pluralis numeri: et nomen plurium: et habet singulare cherub quod est masculini generis. **d Et in manu eius seraph qui est missus ad me:** **e Calculus:** carbo vel lapis ignitus. Septuaginta dicit: **carbunculus lapis:** qui propter flammam colorem igneus appellatur. **f Quem calculum:** **g Forcipe:** sabilli habente duo brachia. **h Tulerat de altari holocaustorum:** quod erat in templo: in quo erat iugis ignis: in quo esaias videbat ista imaginarie. **i Et tetigit illo calculo:** **k Os meum pollutum:** **l Et dixit mihi:** **m Ecce tetigit hoc calculo:** **n Labia tua:** ut purgaret: non quod actualiter adufferit angelus labia eius: sed sic ei videbatur et dolore sentiebat in labijs: per quem mundatum est peccatum silentij eius. Hieremias vero quod puer erat et pene immunis ab omni peccato: solius manus dei tactu purgatur. **o Et auferet sic iniquitas tua: et peccatum tuum non populi indiguit: qui non confitetur sicut tu: mundabitur per tactum calculi.** Differunt autem iniquitas et peccatum secundum Interlitem: quia iniquitas est in alios: peccatum in nos. Peccauerat enim in alios: quia eos peccantes non corripuerat. Et in se: quia audientes laudantes angelos: a laude dei siluerat. Et nota quod hebreus hieronymi qui cum instruxerat de traditionibus iudeorum aliter exposuit hanc visionem quam Hieronymus: ut dicit hic quidam Blos. que non est sumpta de originali: sed de quadam epistola eius. Dicit enim ille hebreus se nunquam legisse seraphim nisi hic: et nullam prophetam nisi esaiam vidisse seraphim circa dominum consistentem. Refert etiam hoc quod hic dicit ad captiuitatem chaldeorum: in quo differt a hieronymo: qui hoc refert ad captiuitatem romanorum. Item dicit per duodecim alas duorum seraphim: intelligi undecim reges: qui ab octa sub quo ortus est esaias regnauerunt versus ad sedechiam: qui vltimus regnauit: et godoliam duodecimum qui non fuit rex: sed nabuchodonosor constituerat eum super terram: quem inter epulas interfecit hismael: **Diere. xli. a.** Ex his duodecim regibus dicit tamen quattuor fuisse iustos. scilicet: ioatham: et ezechiam: et iosiam. Hi significant per quattuor alas que volabant clamantes: Sanctus sanctus sanctus dominus deus: qui per singulas captiuitates laudabat et glorificabant deum. Quattuor alij velabant faciem propter peccata sua. Alij quattuor velabant pedes: quia ducti sunt in captiuitatem. Motionem supliminariam: et fumum domus dicit significare euerisionem hierusalem: et incendium templi: sicut hieronymus calculum et visionem labiorum dicit significare passionem esaię: qui sub manasse interfecus est: et tunc plene purgatus est a peccato silentij. Per forcipem qua de altari calculus sumptus est: dicit significari consilium sacerdotum qui consulerunt manasse impio ut esaias terra occideret. Sequitur: **q Et audiui etc.** Quinta pars vbi offert se esaias spontaneus ad mittendum tanquam purgatus a domino: et penitens de silentio suo. Et prosequitur esaias visionem suam. Considerat enim dominum in throno sedentem: et duos vel plures seraphim et assistentes: et eius laudibus insistentes: et viderat vnus de ipsis ad se purgandum missum. Et post hęc omnia: audiuit vocem domini quasi deliberantis: et querentis quem nuncium posset mittere in legationem suam. Et statim esaias qui prius quasi pollutus siluerat quasi iam purgatus: et ideo idoneus ad eundem: et sponte se obrulit ad explendam hanc legationem: et dominus acquiescens dixit ei: **Uade et dices populo scelera sua:** **Et hoc est:**

Quarta pars

Quinta pars

a Et volavit ad me vnus de seraphim: et in manu eius calculus quem forcipe tulerat de altari: et tetigit os meum: et dixit: Ecce tetigit labia tua: et auferet iniquitatem tuam: et peccatum tuum mundabitur. Et auferet sic iniquitas tua: et peccatum tuum non populi indiguit: qui non confitetur sicut tu: mundabitur per tactum calculi. Differunt autem iniquitas et peccatum secundum Interlitem: quia iniquitas est in alios: peccatum in nos. Peccauerat enim in alios: quia eos peccantes non corripuerat. Et in se: quia audientes laudantes angelos: a laude dei siluerat. Et nota quod hebreus hieronymi qui cum instruxerat de traditionibus iudeorum aliter exposuit hanc visionem quam Hieronymus: ut dicit hic quidam Blos. que non est sumpta de originali: sed de quadam epistola eius. Dicit enim ille hebreus se nunquam legisse seraphim nisi hic: et nullam prophetam nisi esaiam vidisse seraphim circa dominum consistentem. Refert etiam hoc quod hic dicit ad captiuitatem chaldeorum: in quo differt a hieronymo: qui hoc refert ad captiuitatem romanorum. Item dicit per duodecim alas duorum seraphim: intelligi undecim reges: qui ab octa sub quo ortus est esaias regnauerunt versus ad sedechiam: qui vltimus regnauit: et godoliam duodecimum qui non fuit rex: sed nabuchodonosor constituerat eum super terram: quem inter epulas interfecit hismael: **Diere. xli. a.** Ex his duodecim regibus dicit tamen quattuor fuisse iustos. scilicet: ioatham: et ezechiam: et iosiam. Hi significant per quattuor alas que volabant clamantes: Sanctus sanctus sanctus dominus deus: qui per singulas captiuitates laudabat et glorificabant deum. Quattuor alij velabant faciem propter peccata sua. Alij quattuor velabant pedes: quia ducti sunt in captiuitatem. Motionem supliminariam: et fumum domus dicit significare euerisionem hierusalem: et incendium templi: sicut hieronymus calculum et visionem labiorum dicit significare passionem esaię: qui sub manasse interfecus est: et tunc plene purgatus est a peccato silentij. Per forcipem qua de altari calculus sumptus est: dicit significari consilium sacerdotum qui consulerunt manasse impio ut esaias terra occideret. Sequitur: **q Et audiui etc.** Quinta pars vbi offert se esaias spontaneus ad mittendum tanquam purgatus a domino: et penitens de silentio suo. Et prosequitur esaias visionem suam. Considerat enim dominum in throno sedentem: et duos vel plures seraphim et assistentes: et eius laudibus insistentes: et viderat vnus de ipsis ad se purgandum missum. Et post hęc omnia: audiuit vocem domini quasi deliberantis: et querentis quem nuncium posset mittere in legationem suam. Et statim esaias qui prius quasi pollutus siluerat quasi iam purgatus: et ideo idoneus ad eundem: et sponte se obrulit ad explendam hanc legationem: et dominus acquiescens dixit ei: **Uade et dices populo scelera sua:** **Et hoc est:**

a Et volavit ad me vnus de seraphim: et in manu eius calculus quem forcipe tulerat de altari: et tetigit os meum: et dixit: Ecce tetigit labia tua: et auferet iniquitatem tuam: et peccatum tuum mundabitur. Et auferet sic iniquitas tua: et peccatum tuum non populi indiguit: qui non confitetur sicut tu: mundabitur per tactum calculi. Differunt autem iniquitas et peccatum secundum Interlitem: quia iniquitas est in alios: peccatum in nos. Peccauerat enim in alios: quia eos peccantes non corripuerat. Et in se: quia audientes laudantes angelos: a laude dei siluerat. Et nota quod hebreus hieronymi qui cum instruxerat de traditionibus iudeorum aliter exposuit hanc visionem quam Hieronymus: ut dicit hic quidam Blos. que non est sumpta de originali: sed de quadam epistola eius. Dicit enim ille hebreus se nunquam legisse seraphim nisi hic: et nullam prophetam nisi esaiam vidisse seraphim circa dominum consistentem. Refert etiam hoc quod hic dicit ad captiuitatem chaldeorum: in quo differt a hieronymo: qui hoc refert ad captiuitatem romanorum. Item dicit per duodecim alas duorum seraphim: intelligi undecim reges: qui ab octa sub quo ortus est esaias regnauerunt versus ad sedechiam: qui vltimus regnauit: et godoliam duodecimum qui non fuit rex: sed nabuchodonosor constituerat eum super terram: quem inter epulas interfecit hismael: **Diere. xli. a.** Ex his duodecim regibus dicit tamen quattuor fuisse iustos. scilicet: ioatham: et ezechiam: et iosiam. Hi significant per quattuor alas que volabant clamantes: Sanctus sanctus sanctus dominus deus: qui per singulas captiuitates laudabat et glorificabant deum. Quattuor alij velabant faciem propter peccata sua. Alij quattuor velabant pedes: quia ducti sunt in captiuitatem. Motionem supliminariam: et fumum domus dicit significare euerisionem hierusalem: et incendium templi: sicut hieronymus calculum et visionem labiorum dicit significare passionem esaię: qui sub manasse interfecus est: et tunc plene purgatus est a peccato silentij. Per forcipem qua de altari calculus sumptus est: dicit significari consilium sacerdotum qui consulerunt manasse impio ut esaias terra occideret. Sequitur: **q Et audiui etc.** Quinta pars vbi offert se esaias spontaneus ad mittendum tanquam purgatus a domino: et penitens de silentio suo. Et prosequitur esaias visionem suam. Considerat enim dominum in throno sedentem: et duos vel plures seraphim et assistentes: et eius laudibus insistentes: et viderat vnus de ipsis ad se purgandum missum. Et post hęc omnia: audiuit vocem domini quasi deliberantis: et querentis quem nuncium posset mittere in legationem suam. Et statim esaias qui prius quasi pollutus siluerat quasi iam purgatus: et ideo idoneus ad eundem: et sponte se obrulit ad explendam hanc legationem: et dominus acquiescens dixit ei: **Uade et dices populo scelera sua:** **Et hoc est:**

Ps. 118.

Ps. 17.

Et audiui vocem

Et hoc est: a Et audiui aure cordis: b Vocem domini dicentis: Que mittam ad predicandum. No cogit: sed voluntate querit: que sola meret premiu. c Et quis ibit nobis: acquisitiue: id est ad nostram gloriam: non ad suam iactantiam. Et nota q dicit: mittam: et nobis. Per mittam em essentie vnitas: p nobis demonstrat perso narum trinitas. Simi

8. a. 1. c. in septuaginta
Lus byssum
Dant. 4. b.
Luc. 4. b.
Ro. 2. b.
Gal. 2. 8. f.

le dicitur Gen. 1. d. Faciamus hominem ad imaginem et similitudinem nostram. Faciamus et nostram pluram: imaginem et similitudinem: essentie vnitate significat. Simile Job. x. f. Ego et pater vnum sum. Anu

diui vocem domini dicentis: Que mittam: et quis ibit nobis: Et dixi: Ecce ego sum: mitte me. Et dixit: Uade: et dices populo huic: Audite audientes et nolite intelligere: et videte visionem et nolite cognoscere. Ecce cor populi huius et aures eius aggra

propter nature vnitatem: sumus propter personarum diuersitatem. d Et dixi: quasi purgatus ab angelo: e Ecce ego sum: parat. Sed quid est hoc: Hieremias. j. b. se excusat: dicens: A a domine deus: ecce nescio loqui: qz puer ego sum. Et moyses Exod. iij. d. Obsecro domine no sum eloquens: mitte quem missurus es. Solutio Gregorij. Ibi humilitas: hic deuotio comendat. f Mitte me. q. d. no irem nisi mitteres me: quia quomodo predicabunt nisi mittant. Roma. x. c. g Et dixit dominus esaias: h Uade: et ego mitto te. i Et dices populo huic: duro et incredulo. k Audite etc. Et nota q esaias nesciens quid doluminus p eum velle nunciare populo: putans q bona vltro se obrulit ad eudum: Sed videns q dominus per eum triste nunciat populo. f. Ecce cor populi huius: et aures eius aggraua: postea iubente eo: Llama ne cesses. j. x. b. no statim acquieuit: sed quesuit: Quid clamabo: Similiter petrus pmo audacter asseruit: Non te negabo: sed postea querite domino: Petre amas me: Job. xxj. e. memor negatidis sue: non statim respondit: amo: sed tu scis domine. Similiter Hieremie cui dictum est. xxv. d. Accipe calicem et porciona bis omnes gentes etc. libenter accepit tunc: cum po audiuit: primo ppinabis hierusalem: respondit: Decepisti me domine: Wiere. xx. b. Nos aut dicitur no temeritat esse s obediencie q se obtulerit. Sequit: k Audite etc. Sexta pars in qua pdicit esaias iudeorum execrationem et idurationem: qz audientes christu dnm pdicantem non intellexerunt: et videtes no cognouerunt. Et hoc puides esaias i spiritu dicit: Audite. Permissiue loquit: no impatiue: dicit Glo. Vel potius pdictiue: quod paret p traslationem Septuaginta: quam ponit lucas Act. vii. f. dices: Aure audietis: et no intelligetis. Et sic facillor e littera: k Audite: vos iudex: id est audietis: l Audi entes: auribus carnis christu pdicantem. m Et nolite intelligere: id est non intelligetis: quia noletis: n Et videte visionem. i. de u i homine mibi reuelatum: videbitis homine corporaliter. o Et nolite cognoscere: id est non cognoscetis eum deum: et hoc erit ex vestra propria voluntate. p Ecceca. Posset dici q essent sba domini ad pphetam: sub hoc sensu: Ecceca: id est pdica eccecandū. Sed Glo. vult q sint verba pphete ad dominu. Videns em esaias nimia obstinationem iudeorum: no motus libidine vindi ce: sed accensus amore iusticie: sciens q eccecatis iudexis plenitudo gentiu illuminata subintraret ad fidem: precando qd iustum est: no tamē imprecando dicit ad dominu. Ecceca: qsi si vis totu mundum saluari: qd et ego volo: ecceca cor populi huius: tanqz nequa. Si enim hic populus eccecat fuerit: gentes illuminabuntur. Nec enim est dei crudelitas sed misericordia: infidelib eccecatis humiles illuminare. Unde Dant. xxiij. d. Quotiens volui congregare filios tuos etc. Roma. xi. d. Concluserit deus omnia sub peccato vt omnium misereatur etc. Vel pdictiue: p Ecceca: id est ecceca bis: q Cor populi huius: non quidem impertiendo

Dant. 2. 6. d.

Sexta pars

Ecceca

Dystico

maliciam: sed non conferendo gratiam. r Et aures eius: interiores: s Aggraua: id est aggrauabis: id est aggruari peccato permittes: t Et oculos eius: interiores: v Claude: ostio peccatoru: id est claudi permittes. Ita fiet domine: u Ne forte videat: veritatem: y Oculis suis: interi

ua et oculos eius claude: ne forte videat oculis suis et auribus suis audiat et corde suo intelligat et conuertat et sanem eu. Et dixi: Usqquo dñe: Et dixit: Donec desolent ciuitates absq habitatore: et domus sine homine: et terra relinquatur deserta:

ozibus: z Et auribus suis: interioribus: audiat. a Et id est: corde suo intelligat: spiritualiter veritatem: b Et conuertatur: ad me intelligendo: c Et sanem eum: couersu a peccatis suis. Et est hic metaplasim: quia modo loquit deus cu pps loqueret ppheta.

B

Septima pars

Per hoc aduerbiu: forte: notat libertas arbitrij conuertedi se ad dominum. q. d. posset videre et intelligere et couertere se si veller: et sic sanaret. Ab hoc loco sumit illud Job. xij. f. Ite durauit cor eorum vt non videant oculis et intelligant corde: et conuertantur et sanem eos. Et illud Roma. xi. b. Eccecati sunt: sicut scriptum est: Dedit illis deus spiritum computationis: oculos vt non videant: et aures vt non audiant. Et illud Act. xxvij. f. Bene spiritus sanctus locutus est per p esaiam pphetam ad patres nostros: dicens: Uade ad populu istum et dic ad eos: Aure audietis et non intelligetis: et videntes videbitis et non perspicietis: Incrassatu est cor populi huius et auribus grauitur audierunt et oculos suos compresserunt: ne forte videant oculis et auribus audiant et corde intelligant et conuertant et sanem eos. d Usqquo domine. Septima pars in qua ostendit esaias quatum duratura sit cecitas iudeorum. f. vsq ad destructionem romanoru. Dolens igit ppheta de populo suo: dicit: Et dixi: Usqquo domine: eccecabit populus. i. qd durabit: et eccecatio: e Et dixit dominus: vel ipse p dno: f Donec desolent ciuitates absq habitatore: id est vsq quo tota iudea destructa fuerit a romanis: et iudex dispersi p vniuersum orbem. Quod factum est per ritum et vespasianu quadragesimoseculo anno post ascensionem domini: et postmodum per elium hadrianum septem annis post: qui funditus templum et ciuitatem qua pauperes redificauerant: destruxit: et triginta iudexos p vno denario vendidit: audiens q ipsi dominu vendiderant p triginta denarijs. Et hoc est qd dicit: g Absq habitatore: deo vel homine. h Et domus sine homine: iudexo: i Et terra iuda: k Ne reliquet deserta: sine cultoribus et sine cultu et sine semine.

l Et audiui vocem dicentis: Quem mittam etc. Hic duo notabilia occurrunt. Primum e: qz esaias pps dixit: Ue mibi quia tacui: quia vir pollutus labijs ego sum: et post audiuit: quem mittam: quia nullus est idoneus vt mittat ad plationis vel pdicationis officium: nisi prius defectus suos cognouerit et desseuerit: et vt humilitate in se custodiat: et alijs melius compati sciat. Unde et petrus prius cecidit: et casum fleuit: et tunc demu dictu est ei: Pasce agnos meos: Job. xxj. d. Secundum est q esaias prius paraf et postea mittit ad pdicandum: In quo notat q nullus debet pdicationis vel plationis officium assumere: nisi prius purgatus fuerit. Unde et dñs pps insufflauit in discipulos suos: dices: Accipite spiritus sancti: et postea dixit: Quorum remiseritis peccata: remittunt eis: Job. xx. c. Tamē vitandus est error hereticoru qui occasione huius auctoritatis dicunt: q plati et sacerdotes mali non possint coficere: nec alia officia clauu exercere: qz no vite sed ordini annexus e vsus clauu: s vita debet sbeffe vt fudametu. E gtera no mutant.

Dystico

Et longe faciet dñs in terra iuda: **b** **hoies** i. i. u. /
 dñs hominū sapientes. **c** **Et multiplicabit** numero nō
 merito tra iuda. i. synagoga: **d** **Que derelicta fuerat** /
 a deo. Et vbi: **e** **In medio fr̄g** vbi captiua tenebit: sic
 modo patet: quia in parua domūcula iudeorum sunt multi
 pueri. Et quis ita de /
 solāda sit iudga: tamē
 aliqui saluabunt: id est
 apostoli: et qui in pri /
 mitiua ecclesia cōuer /
 si sunt ad fidem: Et
 in fine credentes anti /
 christū esse verū mes /
 siam: cōuenient in iu /
 deam: et p̄dicantibus
 helia et enoch: pauci
 boni cōuertent ad fi /
 dem. Unde dicit. j. r.

Bo. 9. f. c. Reliquie israel saluę fient: id est pauci: vt dicant reliquie a
 paucitate: non solum ab extremitate. Et hoc est quod sequit:
Octaua pars f **Et adhuc r̄c.** Octaua pars vbi ostendit aliquos de iu /
 deis esse saluādos. Tamē hec littera tripliciter legit. Primo
 sic: **Et adhuc in ea decimatio:** id est licet ita desolanda
 sit terra: tamen adhuc erit in ea: id est in iudga decimatio: id
 est adhuc in ea saluabitur aliqua pars: sed modica. Et de hac
 Interlū. Reliquie israel saluę fient. i. apostoli: et pauci tem /
 pore antichristi. Et ideo vocat eos decimationē: quia cedent
 in partē domini sicut decime. **g** **Et conuertet** illa mo /
 dica pars ad dominū. **b** **Et erit in ostensionem sicut**
 terebinthus: que est arbor nigra et rara: qua visa homi /
 nes mirant: Ita visis reliquijs conuersis: christiani mirabi /
 tur. **k** **Et sicut quercus que expandit ramos su /
 os:** ad cuius ymbra fugiunt peregrini: maxime cum sola est
 iuxta viam: Sic christiani videntes reliquias conuertit ad do /
 minū: fugiunt ad ipsos: vt fiat vnum ouile et vnus pastor: si /
 cut dicit dominus? Job. x. c. **n** **Semen sanctum erit id**
 quod steterit in ea/terra: id est apostoli et alij fideles qui
 fidē christi per totū mūdum disseminauerint. De quo semī /
 ne dicitur est. s. j. c. Nisi dominus sabaoth reliquisset nobis
 semen r̄c. Secūdo exponit. Ita desolabit iudga: **f** **Et ita /
 mē** adhuc erit in ea decimatio: id est illa modica pars
 que remanebit iterum decimabitur. i. in p̄dam et captiuita /
 tem ducef. De hac lectione nulla est Glo. sed habet ex Die /
 ronymo: qui glosat illud quod sequit: **g** **Et conuertet** et
 erit in ostensionē: id est rursus in dep̄dationē: vt quasi
 miraculum ostendatur. **i** **Sicut terebinthus** que rara
 est. **k** **Et sicut quercus** arida et sine folijs et sine fructu.
l **Que** terebinthus: **m** **Expandit ramos suos.**
 Eccl. xxiij. b. Ego quasi terebinthus expādi ramos meos.
n **Semen sanctū erit id quod steterit in ea** tempo /
 ribus antichristi p̄ fidem: et non cadet p̄ infidelitatem. Tertio
 legit sine tamē: hoc modo: vt sit aggravatio cōminationis.
f **Et adhuc erit in ea decimatio:** id est adeo vastabit
 per titū et vespasianū q̄ vix decima pars superit in ea: id est
 in iudga vel in toto orbe. Et iterum illa decimatio conuertet
 post euersionem factam a tito et vespasiano. i. cōueniet in hie /
 rusalē: Nam qui latuerāt in spelūcis exierant et suscitauerunt
 muros ciuitatis iterum reedificātes eam sub elio hadriano.
 Sed cum elius hadrianus posuisset imaginem suam in tem /
 plo vbi steterant duo seraphin: non valentes iudei sustinere
 tantā ignominia: confregerūt eam. Et ideo elius hadrianus
 quicquid edificauerant euertit funditus: et compulit omnes
 transfretare dato edicto: ne quis iudeus trāsmānas partes
 habitaret. Et hoc est: **g** **Et conuertet:** id est conueniet
 vel erigetur iterū contra hadrianum: **b** **Et erit in ostē /
 sionem:** id est digito ostendet quasi locus desertus. Al me /
 llus: **Er** in ostensionē imp̄cationis: vt imp̄recando di /
 cat: Sic cōtingat tibi sicut contigit iudgē. **i** **Sicut tere /
 binthus** et sicut quercus que expandit ramos su /
 os: hoc est quod dicitur est. s. j. g. Cum fueritis sicut quer /

cus defluentibus folijs. **n** **Semē sanctū erit id quod**
 steterit in ea. Hoc nō mutat.

Et factum est in diebus r̄c. **Expo. Ca. VII.**
 Prosequit. p̄pheta que vidit sub achaç filio ioathā /
 sub quo pauca vidit: q̄ nō nisi sedecim annis regnauit. Fuit
 autē iste achaç pessī /
 mus idolatra: cui⁹ me /
 ritis exigentibus fini /
 timi reges terrā iuda
 sepe depopulari sunt.

Semē sanctū erit id quod
 steterit in ea.

Et factum **Ca. VII.**
est in diebus achaç fi
lij ioathan filij ocie re
gis iuda: ascendit rasi rex
syrie: et phacee filius rome /
lix rex israel in hierusalem

De quo plenius legit
 itij. Regl. xvi. et. ij.
 Darā. xxvij. Iste
 achaç vnum de filijs
 suis idolo consecrauit
 traiciens p̄ ignem in
 valle topbet. Alium
 filium eius. s. cacha /

riam occidit phacee rex israel pugnans cōtra achaç. Postea
 rex syrie et rex israel cōsiderati obsederunt hierusalē: et cum
 diceret esaias achaç ne timeret: et vt peteret a dño signū libe /
 rationis sue: nolens acquiescere: misit nunciū suum ad the /
 glathphalasar regem assyriorum vt iuuaret eum. Qui intra /
 uit syriam et vastauit eam: et ideo redijt rasi rex syrie: que oc /
 cidit theglathphalasar. Quo audito occurrit ei achaç in da /
 mascum cum muneribus: videntesq̄ altare damasci: misit ex /
 emplar v̄g sacerdoti hierusalē: et fecit ibi simile. Et de altari
 gneo moysi quod erat iuxta altare salomonis fecit horologij
 suum: clausitq̄ ianuas templi vt magis placeret regi assyrio
 rum. Sub hoc achaç vidit esaias ea que dicunt in hoc capi /
 tulo: et onus babylonis: de quo dicit. j. xij. Alia decem one /
 ra vidit sub ezechia filio achaç. Et notandū q̄ iste achaç si /
 nalem litteram habet: et ad differentia achaç regis israel viri
 iecabel: qui habet finalem litteram in nomine suo. Diui /
 ditur autē hoc capitulū in quattuor partes. In prima descri
 bitur cōiuratio regis syrie et regis israel contra iudam: su /
 per quod rex iuda et populus ei⁹ nimis primuit. Secūdo mit /
 titur esaias et filius eius ad consolandum regem iuda: qui ad
 maiorē consolationē describit tempus captiuitatis syrie et
 israel: ibi: **Et dixit dominus ad esaiam.** Tertio iubetur
 achaç petere signū a domino: quo nolēte petere: dat tamē a
 p̄pheta de christo nascituro: ibi: **Et adiecit dominus lo**
 qui ad achaç. Quarto cōminat p̄pheta vastationē et soli /
 tudinem iuda per chaldeos et assyrios: ibi: **Et erit in die**
 illa sibilabit dominus r̄c. Continuans igit dicenda di /
 ctis dicit: **o** **Et factum est in diebus achaç filij io /
 athan filij ocie regis iuda.** Hoc refert ad quēlibet triū.
p **Ascendit rasi rex syrie.** Ascendit dicit p̄pter situm
 terre iuda: ad quā ex omni parte venientes oportet ascende /
 re: et etiā illis qui transeunt mare: videt q̄ per magnos mon /
 tes ascendant: et in reditu videt q̄ descendant. Unde conijct
 q̄ aqua sit sperica. **q** **Et phacee filius romeli rex**
 israel. i. decē tribuū. **r** **In hierusalē ad p̄liandū con /**

tra eam et nō potuerūt
Factum est in diebus r̄c. Hierusalem est eccle /
 sia militans: filia sion: id est ecclesie triumphantis. **p** **Ra /
 sin rex syrie** diabolus est: rex super omnes filios superbie:
 Job. xij. d. **q** **Phacee rex samarie** similis diabol⁹ ē:
 rex super oēs custodes pecunie. Per syria ergo et samariam
 significant superbia et auaricia: que semper hierusalem: id est
 ecclesiam impugnant. Item rasi interpretat varietas vel pi /
 ctura: et significat hypocrisis. Phacee interpretat aperiens
 vel oris apertio: et significat aduocatos: qui habent os aper /
 tum ad litigandum. Hi obsident et impugnant ecclesiam. j.
 ix. d. Omnis hypocrita est et nequam. Ecce rasi: Et vniuer /
 sum os locutum est stulticiam. Ecce phacee. Hieremij. ix. a.
 Omnes adulteri sunt et cētus p̄uicatorū: et extenderūt lin /
 guam suā quasi arcum mendacię et non veritatis. Et parum
 post: Omnis amicus fraudulenter incedit: q̄ ad hypocrisis:
 et vir fratrē suū deridebit. et veritatē nō loquet: quo ad aduo /
 caros: Docuerūt

Dystice

Ascendamus ad iudam: quia in montanis e. dicit: Ascendamus; b Et suscitemus eum/ quasi doz/ mientē z quiescentē. q. d. nimis diu quiescit. c Ereuel/ lamus eū ad nos: id est trahamus in nostram potesta/ tem: vel captiuū ducamus nobiscum. d Et ponamus regem in medio eius: id est i iuda:

B. Auellam

Ascendamus ad iudā et suscitemus eum: z reuellamus eum ad nos: z ponamus regem in medio eius filium tabeel. Hec dicit dominus deus. Non erit istud: z non stabit: sed caput syrie damascus: et caput damasci rasiin. Et ad huc sexaginta z quinq; anni: z desinet ephraim ee populus:

Ascendamus ad iudā et suscitemus eum: z reuellamus eum ad nos: z ponamus regem in medio eius filium tabeel. Hec dicit dominus deus. Non erit istud: qd ipsi minant: b Et non stabit: id est non fiet consiliū eorū. q. d. nō debes timere minas duozū regū: qz dominus deus dicit qz nō fiet consiliū eorū. Sed caput syrie. i. metropolis syrie tm̄ erit damascus: et non iuda. Et caput damasci: id est rex damasci tm̄ erit rasiin: z non iuda. Et adhuc sexaginta z quinq; anni: sunt futuri. Et desinet ephraim: id est decē tribus. Et esse populus: i. fra sua: qz duci fuerūt i plas z medos. Et caput ephraim samaria: id est tūc samaria desinet esse metropolis. Et caput samarie: id est rex samarie desinet esse. q. d. filius romelię: id est phacee. q. d. nō timeas minas regū: quia non fiet vt dicūt: sed potius regna eorū cito finient vsq; ad sexagintaquinq; annos. Interim autē cōtenti erūt finibus suis: z damascus erit metropolis sic est: z rasiin rex damasci sicut est: z samaria metropolis ephraim sicut est: z phacee rex ei⁹ sicut est: sed post sexagintaquinq; annos deficiet regnū eius oīno. Sed quomō ē hoc verum: quia a primo anno regni achac vsq; ad captiuitatem decem tribuū: non fuerunt nisi vigin/ tiduo anni: Achac em̄ tm̄ sedecim annis regnauit. iij. Reg. xvj. a. Et anno sexto regni ezechie filij achac fuerunt captiuitate decem tribus. iij. Reg. xvij. c. Responso. Isti sexagintaquinq; anni incipiūt cōputari a vicesimoquinto anno regni ocie: quia tunc primo inceperūt superbire decē tribus z aspirare ad regnū duazū tribuū: quia visum est eis qz dñs dereliquisset eos: qui regē eorū percusserat lepra. Propter hoc isti sexagintaquinq; incipiūt cōputari a vicesimoquinto anno regni ocie: vt dicit Hieronymus: qñ lepra percussus fuit: vt legit. iij. Reg. xv. a. Et tūc ioathan cepit administrare regnū: z regnauit vigin/ tisepte annis ocia viuente: Et p⁹ mortē ei⁹ vixit sedecim ānis. iij. Reg. xv. g. Post quē achac regnauit alijs sedecim. ij. Paral. xxvij. a. Logrega hos oēs simul cum sex annis ezechie: z habes sexagintaquinq;. Sequit: r Si nō credideritis non pmanebitis. Septuaginta: nō intelligeris: qua sepe vix Aug. q. d. ppheta: ita fiet de syris z samaritanis: Et ideo vos o duę tribus caute vobis ne similiter fiat de vobis: quia si non credideritis que pdico vobis: non pmanebitis in terra vza: imo captiuabimini sic alijs. s Et adiecit dñs zc. Tertia pars vbi iubet rex petere signū sue liberationis a dño. Dic igit: Et adiecit dñs loq; ad achac p esaiā: dicens: r Dete tibi/ acquisitiue: signum/ liberationis vt victorie. v A dño deo tuo: qui tibi auxiliū pollicet p me: non ab idolis petas que tu adoras: r In pfundum inferni. i. de pfundo inferni: v Siue in excelsum supra: id est siue de excelso celo. q. d. in optione tua pono vt aliquis egrediat de inferno qui certificet te de liberatione tua: vt moyses in transfiguratione dñi: vt vt aliquis

Tertia pars

descendat de celo: id est de paradiso: vt bellas qui cum moy/ se apparuit in transfiguratione domini: Matth. xvij. a. Et sic: In optione tua pono vt biatu terre pateat obscuritas inferni: vt reseratione aeris pateat serenitas celi empyrei: vt qz verbis non credis: viso signo credere cogaris. Primum signum ad mortem domini: secundū ad ascensionem refertur. Qui em̄ descendit: ipse est z q; ascendit: Eph. iij. b. Ro. x. b. et Deut. xxx. c. The dixeris in corde tuo: quis ascendet i celum: id est chris/ stū deducere: hoc est: ascensionem christi negare: Aut quis descendet i abyssum: hoc est: christum de mortuis euocare. i. mortē chris/ ti negare: Moyses

et caput ephraim samaria: et caput samarie fili⁹ romelię. Si nō crediderit/ nō pmanebitis. Et adiecit domin⁹ loqui ad achac/ dicens: Dete tibi signum a dōmino deo tuo in pfundum inferni siue in excelsum supra. Et dixit a achac: Nōn petam: et non temptabo dominū. Et dixit:

acceptit signū de terra cōtra pharaonē: raras/ locustas/ cynif/ fes/ z cynomyiam: Exod. vij. Accepit z de celo grandinē et ignē: Exo. ix. e. Et tenebras trisū dierū: Exo. x. f. Josue accepit signū de celo: qñ sol z luna steterūt ptra gabaon z hailon: Josue. x. c. Ezechias filij accepit signū de celo: qñ sol regres/ sus ē decē linēis. i. xxxvij. b. et. iij. Reg. xx. b. Dieriq; etiā putant faulē accepisse signū de terra: z de pfundo inferni: qñ p incantatrice vidit samuelē. i. Reg. xxvij. b. Jonas quoq; de abyssu z mortis faucib⁹ liberatus/ signū inferni z dedit et accepit: Jonē. ij. et Matth. xij. c. Dñc inoleuit consuetudo iudęis etiā a tēpore abraę petere signa a deo. Vñ. i. Corinth. j. d. Signa iudęi petūt. Et dixit achac/ ad esaiā: a Nō petā signū hoc vel illud: b Et non temptabo dominū. q. d. nolo petere signū ne videar dominū temptare. Sed non ex hūilitate dixit hoc: sed potius ex superbia z infidelitate. Timuit em̄ ne dominus in signo dato clarificaret: z idola sua vllificarent: Qd patet ex altera trāslatiōe: que habet: Et non exaltabo dñm. q. d. nolo petere: ne in signo dato exaltet deus. Et dixit: esaiās ad pplm: qz achac nō vult audire:

Audite ergo domus de incēdio. Ascēdam⁹ ad iudā et suscitē⁹ eū: z euellam⁹ eū ad nos: z ponam⁹ regē i medio ei⁹ filiū tabeel. Ad hoc maxime conat diabol⁹: vt iudā. i. cōfessionē euellat de ecclesia: et ponat in medio eius regē filiū tabeel. i. flatū gulosum et luxuriosum: cui⁹ cura tota sit de carne: et talis hodie bon⁹ platus reputat. Tabeel em̄ interpretat bonus deus. Danie. xij. b. Non videri tibi bel esse viuens de⁹: An nō vides quot z quāta comedat z bibat quotidie? Caput syrie damascus: et caput damasci rasiin. Syria interpretat sublimis: hec ē supbia: damasc⁹ sace⁹ cilicij: hec ē vita alga: rasiin/ pictura: hec ē hypocrisis. Caput igit syrie ē damasc⁹: qz ex asperitate vite nascit sepe supbia. Et caput damasci rasiin: qz hypocrisis vt vana glia sepe ē caput penitētię talis. Et caput ephraim samaria. i. caput auaricię plato: v Et caput samarie fili⁹ romelię. i. caput platorū est ambitio. Romelia em̄ interpretat sublime tonitruū laboratiū: z ambitio laborare facit z sublime tonare. i. ad curiā appellare. Hoc ē em̄ sublime tonitruū/ ad papam appellatio. Pete tibi signū a dño deo tuo in pfundū inferni siue in excelsum supra. Signū de inferno ē timor gehē: signū de celo spes glorie. Sed achac. i. pncipes huius mudi nō voluit hec signa petere: sed de terra aurū z argētū: Matth. xij. c. Magister volum⁹ a te signū videre. Qui respōdens dixit illis: Generatio mala z adultera signū qrit: et signū nō dabit ei nisi signum ionę pphete. Ps. Fac mecum signum in bono vt videat qui oderūt me et confundant. Ibi Glo. Signū in bono est resurrectio. Itē Ps. Turbabitur bunt gentes z timebunt qui habitāt terminos a signis tuis. Luc. xxj. c. Erunt signa in sole z luna. i. in christo et ecclesia. Ecce virgo cōcipiet

Et. intelligit

Dyrtice

Ps. 85.

Ps. 64.

Audite ergo domus dauid. i. tribus iuda. **A**u-
quid parum vobis est molestos esse hominibus? id est
pphetis: quorum dicta et facta contemnitis: **Q**uia mo-
lesti. i. onerosi: **E**stis et deo meo: non vestro: inuidetes
glorie et signis eius. Et sic: **A**uquid parum vobis
est molestos: id est
infestos et odiosos: **E**
Estis hominibus: id
est decem tribus et sy-
riis. **Q**uia mo-
lesti estis: id est esse
vultis: et deo meo
q. d. non sufficit vobis

Audite ergo domus dauid.
Auquid parum vobis est mo-
lestos esse hominibus: quia mo-
lesti estis et deo meo: **P**ro-

Propter hoc: quia ita odiosi estis deo et hominibus. **D**abit dominus
ipse pro semetipso per alium: **V**obis/acquisitio: **S**ignum
salutis et liberationis. Sed videtur quod hoc: quod molesti erant deo
et hominibus: non deberet esse causa signi dandi: sed potius non
dandi. **R**esponso. In populo iuda erant quidam boni. i. mino-
res: alii erant pessimi: ut achaz et coplices eius. **L**oquitur ergo
ppheta ad eundem populum pro diversis: iuxta secundam regula-

Liconij: ut i. **P**s. **E**u occideret eos grebatur eu. i. cu occideret
quosdam: quidam grebatur eum. Similitur hic: **P**rimo dirigit ser-
mo ad minores: postea quasi ex indignatione conuertit se ppheta
ad maiores. **U**n sic intelligenda e littera: **Q**uamquid achaz non
vult petere a deo signum liberationis sue. **E**rgo. i. salte: **A**u-
dite domus dauid. i. vos imitatores dauid **E**t statim puer
tit fmonem ad maiores nolentes audire: vel ad totum populum pro
ipsis. **A**uquid parum est vobis: maioribus et incre-
dulis: **M**olestos esse hominibus: quia molesti estis
et deo meo: q. d. nuquid parum est vobis molestare homines:
id est decem tribus et syros: vel pphetas quorum verba despicitis:
nisi etiam molestis deum meum: inuidetes glorie et signis eius: quia
non vultis petere signum: ne in ipso glorificet deus. **D**einde co-
uertit sermo ad minores: vel ad totum populum pro minoribus.

Propter hoc. i. quia maiores nolunt petere signum: imo mo-
lestant deum et pphetas eius. **D**abit dominus ipse et non alius:
Vobis/minoribus: non illis superbis et incredulis: **S**ig-
num/salutis et liberationis. **E**t notant hic tria pro hoc p nomen
ipse. i. diuinitas: operis sublimitas: operantis presentia/
litas. **U**n sensus e: **D**ominus ipse/sine alicuius petitione vel me-
rito: non pro alio sed pro seipso presentis: **D**abit vobis signum/
non qualescumque: sed inauditu et nouum: sed mirabile vel inenarra-
bile: sed excellens: quod nullus posset dare nisi solus deus. **E**cce
ergo concipiet ergo: **E**t pariet ergo: in **F**iliu/ dei/
veru deum et veru hominem: non filios: ut dicit **B**eluidi hereticus: **P**tra
que scribit epistola **H**iero de virginitate virginis perpetuo pser-
uata. **E**t vocabit ergo: **O**mnem eius emanuel: quod
interpretat nobiscum deus: quod patebit in destructione duorum regum.
Et sic tangit vtriusque christi natura. **A**lia ista habet: **E**t voca-
bis o tu iuda. i. inuocabis in piculis: nomen eius: ut te liberet:
nomen eius dico emanuel. **E**t fm hac littera: **P**unctim legit:
nomen eius emanuel. i. nomen inuocabi in auxilio. i. rem huius
nominis. i. christi deum verum et hominem verum. **A**liqui libri habent
vocabit: s. male: **D**ant. ij. d. **Q**ui ponit vocabit: magis
sequit sensum que verba. **H**ebree habet/ alma: vbi nos habemus
virgo. **Q**uod dupliciter sumit in hebraico: pro adolescentula: et sic
accipit hic increduli iudei: et pro apocrypha. i. abscondita: quod e
periphrasis virginis. **U**n beata virgo erat in coclaui/ quasi angelus
venit ad ea. **I**tem hoc nomen/ alma/ lingua punica virginem sonat:
et lingua latina sancta: et iudei pene omnibus linguis vident. **U**n
Cant. ij. d. vbi nos habemus: **F**erculū fecit sibi salomon: he-
braeus habet/ i. q. opioy fecit sibi salomon: quod est grecum. **E**t ita
sicut ibi sumit nomen grecum: ita ppheta hic posuit hoc nomen
alma/ put est punice vel latinu: vel ad minus put est hebrai-
cu in secunda significatione. i. pro apocrypha: et sic sumit hic
Hieronimus. **Q**uidam hebreorum exponunt de ezechia: cuius tpe
destruxit samaria: fm qd idem est ac si diceret ipsi achaz:
Ecce alma. i. vxor tua adolescentula/ concipiet et pariet filium. **I**.
ezechia: quo regnate destruent isti duo reges quos tu times/

et eorum regna. **S**ed hac expositione improbat **H**ieronimus
pro computatione annorum: quia cum edita est hec prophetia/ iam erat
ezechias ad minus nouem annorum. **Q**uod patet sic: **A**chaz regna-
uit sedecim annis. **I**ij. **R**eg. xvj. a. cui successit ezechias: qui
erat viginti quatuor annorum/ cum regnare cepisset. **I**ij. **R**eg. xvij.

Propter hoc dabit dominus ipse
vobis signum: **E**cce virgo
concipiet et pariet filium: et
vocabit nomen eius emanuel.

et partu et infantia ezechie pro eodem accipi. i. pro nouitate regni
eius. **U**nde fm eodem sensu est: **Q**uod tu achaz vxor tua pepe-
rit tibi filium: et in nouitate regni eius sic destructio duorum re-
gum/ qui modo te infestant. **S**ed manifestum est omnibus quod hec
expositio violata e et extorta: quod patet per hoc quod dicitur: **E**cce alma
concipiet. i. in presenti. **I**deo alij iudei hunc aliam cauillationem:
et dicit ezechia hunc ppheta de quodam filio suo nascituro quod dicitur
est emanuel/ aliud a salub et rapsace. **E**t e fm eos sensus: **E**cce. i.
in presenti: alma. i. vxor mea concipiet etc. **S**ed quod signum fuit hoc et
quod miraculum/ si vxor ezechie iam habuerat alium vel alios filios
de paritura: **A**d hoc respondet iudei: quod in hoc fuit mirabile
signum/ quod vxorem suam hunc dicitur concipituram et parituram masculum: et
tempus et nomen pueri designauit: sicut mirabile fuit quod angelus
conceptionem iohannis baptiste/ et natiuitatem/ et nomen hunc dicit.
Unde dicitur quod idem e ac si diceret ezechias populo: vel dominus
ezechie: **P**redico tibi in signum liberationis quod vxor tua vel mea
pariet filium quem vocabis emanuel: iuxta morem grecorum: qui
reges suos sic vocant. **S**ed dicitur hoc iudeis: **F**also dicit
Alma concipiet: quia vxor ezechie/ nec erat apocrypha: id est abs-
condita: nec adolescentula/ quod sonat in hebreo: nec virgo/ quod
sonat lingua punica: nec seta/ quod sonat lingua latina. **S**ed ite-
rum obijciunt nobis iudei ex littera consequenti dicitur: **V**os
christiani non attenditis nisi locum vnum: sed attendite quod sequitur
in textu. i. vij. a. **A**dhuc mihi testes fideles/ vna sacerdotem
et zacharia filium barachie: et accessi ad prophetissam: et concepit
et peperit filium. **E**t dixit dominus: **T**oca nomen eius: accelera
spolia detrahe/ festina predari: quia antequam sciat puer vocare
patrem suum et matrem suam/ auferet fortitudo damasci: et spolia
samarie: **E**t ita ut dicunt planum est signum hoc quod vxor ezechie
conceptionem erat filium et paritura: et puer sic vocandus/ eo quod
in infantia illius hunc dicitur duo regna destruenda erant. **I**tem ex
circumstantia littere sic obijciunt nobis: **D**ominus debuit dare
signum liberationis a duobus regibus: et vos christiani dicitis
tis: quod hoc fuit signum: **E**cce virgo concipiet etc: scdm
quod exponit de christo vestro. **S**ed signum consolationis po-
puli et liberationis ab imminente periculo debuit pcedere rem-
signatam: sed istud subsecutum est liberationem illam fere per
mille annos: ergo non fuit signum liberationis illius: sed signum/
ficatum illius orationis: **E**cce virgo concipiet/ debuit esse
signum illius liberationis: ergo male exponitis illud de christo
vestro. **S**ed ad primum dicendum/ quod non est probabile quod ppheta
adhiberet testes sui concubitus cum vxore sua. **P**ropterea illud quod
sequitur in textu nullo modo conuenit filio ezechie. i. vij. b. **E**t erit
extensio alarum eius implens latitudinem terre tue o emanuel:
Terra enim iuda nunquam fuit illius. **A**d secundum dicimus quod si/
gnum quod pcedit rem signatam/ ut flos fructus: quandoque com-
tatur/ ut fumus ignem: quandoque sequitur/ ut cinis ignem. **S**ic in
baptismo **C**ornelius res pcessit sacramentum. i. gratia et remissio
peccatorum baptismum: **A**ct. x. **E**t circuncisio abrag signum
fuit iusticie ipsi/ quam post acceperat: **B**en. xvij. **I**tem/ **E**xo.
ij. c. dixit dominus moysi: **E**go ero tecum et hoc habebis signum
quod miseris tibi: cum eduxeris populum meum de egypto: imola-
bis deo super montem istum. **E**cce imolatio fuit signum missionis
moysi: et tunc secuta e missio. **S**ed hunc facile soluit iudei. **L**egunt
em sic littera.

Ecce virgo concipiet et pariet filium: et vocabit
nomen eius emanuel. **H**ic non potest poni dulci mysterium
quod ipse sensus

Matt. i. d.
Luc. i. c.
Al. i. vocabis

Dystice

tpobion

Et sic littera. Hoc habebis signum quod miserim te. i. visionem rubi ardētis et non combustū postensā. Et postea inchoat aliū versū hic: Cū eduxerit populū meū de egypto imolabis deo super montē istum. Sed probat multis exemplis quod signum sequit rem frequēter. Deut. xvij. d. Hoc habebis signū: quod in nomine domini ppheta ille p̄dixerit et non euenerit: hoc do min⁹ non est locutus: Sic necesse est quod signum sequat rem. Itē dicitur. xxvij. c. Cū venerit verbi eius: tūc sciet ppheta quē misit dñs i veritate. Item dicitur. xliij. g. Et hoc vobis signum quod visitem super vos: ecce ego tra dam pharaonem. Itē Ecch. xxxij. g. Cū venerit quod p̄dictū est: ecce enim veniet: tunc sciet quod pphetes fuerit inter eos. Itē i. Regl. x. a. Hoc tibi signū quod vixit te de⁹ in principē: cum abieris a me inuenies du os viros. Ecce aperte sequit signum rem si gnatā. Sed forte dicit iudeus: quod aliquid fecuturum erat an nexum illi signo. i. quod sauli populus israel subiret plene. Si militer et hic: Ecce virgo concipiet: quia hoc sic fuit si gnum futurę liberationis corporalis: et etiam fuit signum futurę liberationis spiritualis. Item probatur iudeis quod istud Ecce virgo concipiet: etiā fin quod ipsi exponunt: non fuit signū liberationis nisi sequens rem. Certum est enim quod liberatio ab obsidione duozū regum facta est sub achaz: ergo oportuit quod iste puer cuius cōceptio et natiuitas fuit signum p̄dicte liberationis nasceret sub achaz ad minus v̄ ante: alio quin signum non p̄cederet rem: Sed vt legit. iij. Regl. xvi. a. Decimo septimo anno phacee qui regnavit viginti annis: cepit regnare achaz: qui regnavit sedecim annis. Ergo p̄ morte phacee regnavit achaz duodecim annis: Et post achaz regnavit ecchias quinque annis ante destructionē samarię: quod in sexto anno ei⁹ destructa est. iij. Regl. xvij. c. Ergo puer iste de quo loquitur iudei: nat⁹ ē sub achaz et vivēte phacee: quod aliter nō esset signū liberationis p̄dicte: erat decē et octo v̄ ad min⁹ decē et septē annoz qui samaria destructa ē. Ergo tūc poterat loq̄ et vocare patrē suū et matrē suā. Ergo falso sequit i textu: Anteq̄ sciat puer vocare patrē suū et matrē suā: aufere for titudo damasci: et spolia samarię corā rege assyrioz. Ergo aut ppheta falsū dixit: aut ille nō erat nat⁹ ante liberationē. Et ita res p̄cessit signū fin eos: quod ē incōueniēs eis. Forte dicunt iudei quod nō appellat hic liberatio amotio obsidionis: sed de structio regū et regnozū eozū: quia tūc certe fuerūt dug trib⁹ quod plene liberatę sunt ab illis: et ita non oportuit quod puer iste nasceret ante amotionē obsidionis: vel vivente phacee: sed longe post: ita quod in destructiōe samarię nesciebat loqui. Sed probat eis quod ista expositio nō potest stare: quia hoc signum datū est populo obfesso ad consolationē obsidionis: sed non consolaret nisi p̄cederet amotionē obsidionis: ergo p̄cessit. Et ita oportet quod puer ante mortē phacee natus fuerit: et ita in destructiōe samarię fuit magnus et eloquens. Item p ni hilo daret achaz optio tanti signi de celo dandi v̄ de terra: nisi dñs aliquid magni voluisset p hoc ostēdere. Preterea in fine p̄cedentis visionis dixit domin⁹ esaię: Ecce cor popu li hui⁹ et oculos claudet: ne forte oculis suis videat. Et reuera ppheta esaię maxime vbi loquit de incarnatione verbi: sic excecat iudeos quod nihil penitus intelligunt: et ideo aperta est ppheta de beneficio incarnationis. Oportet igitur vt ostē damus quomō fuit signū liberationis hierusalē a duobus re gibus: cū hoc lōge post fuerit subsecutū. Dicim⁹ ergo quod do minus quādoq̄ plus dat quod petatur: vt patet i salomone. iij. Regl. iij. b. qui petiit sapientiā: et datur sunt ei potentia et di uitię maxime cum sapientiā. Sic dictū fuerat achaz vt pete ret signum liberationis: et noluit. Et dominus quasi largissi mus p̄mittit domui dauid: hoc est omnib⁹ bonis p̄teritis p̄ sentibus et futuris signum liberationis eterne: quod plus est. Unde facit quēadmodum si aliquis malis seruus et p̄tunax recedat a domino suo: et dominus alij seruo beniuolo plura dona p̄mittit: vt sic seruus fugitiuus confundat. Recesserat enim achaz a domino quasi seruus malus: nolens petere si

gnum liberationis sue: Et ideo dominus quasi largus p̄mittit populo simplici longe melius: scz spiritualem liberationē fu turā per christū: qui de illo populo nasciturus est: et sic p con sequens p̄mittit corporale liberationē. Cum enim p̄mittit de genere illozū christum nasciturum: aperte dat intelligi: quod interim nō extirpabit genus illozū. Et ita quasi duplex cō clusio sequit ex hac p̄missione: Ecce virgo concipiet et pariet et. Prima talis est. Promitto vobis messiā de ve stro genere nasciturū qui vos liberabit: ergo interim non de struemini. Secūda talis ē: Promitto vobis spiritualem liberationē: ergo non debetis du bitare de corporali: quę minor ē: Itē signū corporalis liberationis iudeoz ē n̄ emanuel: quod p̄cessit et secur⁹ est eā. Inquātū deus p̄ cessit: in quantum homo subsecutus est. Pla nū est ergo quod dicit: Ecce virgo concipiet.

Butyrum et mel come det: ut sciat reprobare malū et eligere bonum:

Prophetali certitudine demonstrat futurū quasi p̄sens: et ideo dicit: Ecce: quod est aduerbiū demonstratiuum ad oculum: quia verbum inuisibile prius: visibile per carnis assumptionem p̄dicit. Et hoc est illud nouum de quo dicit dicitur. xxxj. d. Nouum creabit domin⁹ super terram: semina circūdabit virum. Maldicti iudei legunt hoc diuissim: hoc modo: Ecce virgo. i. illa quę est virgo: concipiet: sed nō manens virgo: sicut dicit: album erit nigrum. Sed fin hoc nulla est nouitas: quia hoc modo multę virgines adhuc pa rient. Unde Hieronym⁹ sic obiicit eis in originali: Si aliqua deflorata concipit: quę est nouitas: vel quod signum: Item: quare dicit: Ipse domin⁹ dabit vobis signū: Talis enim cō ceptio est v̄sitata. Si dicas quod in hoc fuit nouitas quod mulier in defloratione concepit. Hoc non dicunt iudei: qui exponunt de vxore esaię: vel de vxore achaz. Preterea de quacūq̄ ex ponant: non est nouū hoc: quia ambę filię loth in defloratiōe sua conceperūt: Gen. xix. g. Dimittam⁹ igitur in sua cōcitate iudeos: et nos litterā nostrā psequamur. Ecce: admiratiue: Virgo cōcipiet: de sp̄santo: Et: ergo pariet filiū dei et suū: Et vocabit ipsa: v̄ vocabisio tu iuda: nomē ei⁹? emanuel. i. verū deū et verū hominē credēs: et ipsū i periculis inuocabis. **Butyrum et mel comedit. i. omnē cibū infantilem homini idoneum: in quo verus homo demōstrat: Ita tūc: b. ut i ipsa infātia: c. sciat reprobare malū: id est omnes peccatores: d. et eligere bonū: id est om nes bonos: quod fiet in die iudicij manifeste: quādo separa bit hēdos ab agnis: Matth. xxv. c. Et quotidie facit: licz oc culte: et ab eterno fecit vt deus. Hieronym⁹. His verbis per cipimus saluatoris infātiā: diuinā in eo nō minuisse sapien tiam: quibus dicit Luc. ij. g. Puer autē p̄ficiēbat etate et sa pientia apud deum et homines: vt veritas humani corporis probaret. Infātia enim non p̄iudicat diuine sapientię. Vel sic: a. Butyrum et mel comedit: id est omnē cibum infantilem et virilem. Per butyrum quod de lacte fit: infāti lis cibus intelligit: per mel: cibus virilis. q. d. sic erit infans quod etiā erit vir: quia p̄fectus scientia et virtute: et nō solū tunc erit infās et vir: imo etiā de⁹. **ut sciat reprobare ma lum et eligere bonū. i. habeat tūc discretiōnē boni et mali: quod nō potest****

quod ipse sensus litterę. **Butyrum et mel come det. Butyrū: pinguedo boni operis: mel dulcedo cōtempla tionis. Item butyrum mysteriū incarnationis: mel dulcedo deitatis. Hęc comedit christus: quia hęc in fomentū mem brozū conuertit: et in delectationē ipsozū. Gen. xvij. a. Tulit abraam butyrum et lac et vitulum quē coxerat: et po suit corā eis. Cant. v. a. Comedi fauū cū melle meo. De hy pocrita dō dī Job. xx. c. Nō videat riuulos fluminis tozrē tis mellis et butyri. Hoc ē flumen paradisi in quo balneant electi. Ps. Fluminis impet⁹ letificat ciuitatē dei. Job. xxix. a. Quis mihi tribuat vt sim iuxta mēses p̄stinos fin dies quod de⁹ custodiebat me: Quā lauabā pedes meos butyro et petra fundebat mihi riuos olei. Verba sūt ecclie. **ut sciat re probare malū et eligere bonū: in mēbris suis. Ad hoc enim est tota****

5.6.c.

ps. 45.

quod non potest esse in puro homine. Et hoc erit signum mirabile tuę liberationis: quia anteq̄ nascat̄ vel concipiat̄ puer iste ad inuocationem nominis illius liberaberis. Et hoc est: a Quia anteq̄ sciat puer scientia creata: b Reprobare malum et eligere bonum: id est anteq̄ deus fiat homo: c Derelinquet terra quā tu detestaris. i. syria et samaria. d A facie. i. a p̄sentia: e Duorum regū suorum: quia sexto anno egechie captiua fuit samaria a salmanasar rege assyriorū. iij. Regl. xvij. c. Et sic duę tribus plene liberatę fuerūt a duob⁹ regib⁹ quos timebant. Nā rasin regem syrie tā occiderat theglath/ p̄balasar pater salmanasar: vt legit. iij. Regū. xvj. b. Sed ne superbirent duę tribus quasi oīno securę/ p̄dicte cōsolationi subiungit esaias cōminationē dicens: **A**dducet domin⁹ sup te et super populū tuum et super domū patris tui dies tribulationis et captiuitatis.

Quia anteq̄ sciat puer reprobare malū et eligere bonū: derelinquet terra quā tu detestaris a facie duob⁹ regū suorum. **A**dducet domin⁹ super te et super populū tuū et super domū patris tui dies quī non venerunt a diebus separatiōis ephraim a iuda. **Q**ui. i. q̄les tā malū. f. **N**ō veniēt vobis diebus separatiōis ephraim a iuda. i. decē tribuū a duabus tribub⁹. i. robo. iij. Regl. xij. Et hī dies. i. hęc tribulatio veniet. **C**ū rege assyriorū. i. cū nabuchodonosor rege chaldeorū: q̄ venit comitatus multitudine assyriorū et egyptiorū: cū quo etiā venerūt medi et persę. q. d. **A**chaç emanuel liberabit te et populū tuū a duobus regibus: sed ne gloriaris in hoc: qz grauius flagellū inducet sup te et sup domū tuam. i. oppressionē egyptiorū primo: deinde assyriorū: et vltimo chaldeorū. Primo em̄ pharao nechao rex egypti occidit piū iosā regē iuda: quo mortuo/ populū terrę secundū filiū eius. i. ioachac constituit regem: quē etiā pharao nechao vincularū transiit in egyptū: et primogenitū iosef. i. heliachim constituit regem sibi tributariū: et venit nomē eius ioachim in signū seruitutis. Qui seruitit ei in tributo vsqz quō inualuit nabuchodonosor: qui fecit eum tributariū sibi: et postea interfecit: et substituit ei filium eius iechoniam: qui etiā postea cum matre sua se tradidit nabuchodonosor: et ductus est in babilonē: substituto in regnū patris suo mathathia: cui⁹ nomē nabuchodonosor mutauit in signū seruitutis: et vocauit eum sedechiam: quem etiā postea excecauit ipse nabuchodonosor: et egecū duxit in babiloniā: et ibi turpiter expirauit. Et hęc fuit cōsummatio captiuitatis inceptę a pharaone nechao rege egypti. Et hoc est qd̄ cōminat̄ esaias achac et populo eius. **E**rit tamen sciendum et in multis locis necessariū est scire qz chaldei sepe dicunt assyrii: Et hoc duplici de causa. Prima est: qz assyrii a chaldeis originē habuerūt: Nā assur filius arphaxat de chaldeā venit in terrā illā quā a nomine suo denoiat̄ assyriā. Et etiā ab isto assur iitū habuit regnū chaldeorū. Unde. j. xxiij. c. Ecce terra chaldeorū talis popul⁹ nō fuit: assur fundauit eam. Ab isto ergo assur chaldei assyrii: et assyrii chaldei dicunt. Secūda causa est: qz regnum chaldeorū fuit de regno assyriorū: Nā cū rex assyriorū haberet monarchiā omnīū circūadiacentiū regionū/ nabuchodonosor erat vnus de guerrarijs militib⁹ eius strenuissim⁹ et dilligētissim⁹ regi: et petijt ab eo chaldęā vt esset rex sub eo ibi: q̄ dedit ei. Postmodū nō nabuchodonosor potentior fact⁹ est monarcha suo et famosior: ita vt nomen eius obfuscarer: **U**n successors nabuchodonosor monarchę fuerūt: et ideo chaldei dicunt assyrii hic in textu: Nā cū deberet dicere cū rege chaldeorū/ dixit cū rege assyriorū. Et dicit Glo. i. nabuchodonosor: cū quo venerūt medi et persę egyptij et chaldei. **H**iero. nō in originali legit locū istū/ et de nabuchodonosor: sicut diximus/ et de sennacherib/ dicens hoc modo: **D**omus dauid ausulta que dico: vt/ **D**erelinquat̄ terra syrie et samarię: **A** facie duorū regū/ q̄s in vrbemēssime re/

formidas. **A**dducet dñs sup te et sup domū patris tui dies/ q̄s nūq̄ habuisti ex eo tpe q̄ decē trib⁹ a duab⁹ tribub⁹ separatę sūt: et regnū i samaria hęc ceperūt. **A**dducet autē ipso. i. tpa/ **C**ū rege assyriorū. i. sennacherib: vt illis sepatis atqz subuersis ab angelo: tu emanuelis p̄sentia liberaberis. **U**n sensus est: Duo reges destruent: et dñs adducet sup te sennacherib: sed nō p̄ualebit tibi: imo virtute emanuelis tu liberaberis: et ipse p̄sternet. Et ita factū legit. j. xxxvij. g. **S**z qz op̄ssio iudęę cepit a pharaoe nechao q̄ occidit iosiam: iō esaias de illo. p̄sequit̄ p̄mo dicens: **E**t erit i die illa/ nota

Cū rege assyriorum. Et erit in die illa sibilabit domin⁹ muscę que est in extremo fluminū egypti: et api que est in terra assur: et venient et req̄uescent omnes in torrentibus vallium: et in cauernis petrarum et in omnibus foraminibus.

congregant̄ ad sibilū. Per h̄ q̄ dicit̄ in extremo fluminū notat̄ qz etiā vltimū et vltimū veniāt p̄tra iudā. **F**luminū etiā dicit̄ pluralit̄: qz nilus in septē brachia diuidit̄: et de vltimo veniēt i iudęam. **E**t sibilabit/ api q̄ est in terra assur. i. assyrijs et chaldeis nimīū ferocib⁹/ et faculis potētib⁹: qd̄ notat̄ p̄ aculeū apis. Sed si inspirauit illis dñs vt venirēt cōtra iudā/ inspirauit eis malā voluntatē: qz ipsi mala intentiōne venerūt: et veniēdo peccauerūt. **S**olutio. **D**ñs inspirauit eis. i. oñdit eis maliciā iudęorū et offensā dei cōtra ipsos: q̄ agniti/ ipsi moti cupiditate trę eorū lucrādę/ venerūt cōtra eos. Et postea p̄sequit̄ metaphorā suā. p̄pha: **E**t venient et requiescent omnes/ egyptij/ chaldei et assyrii: **I**n torrentibus vallium/ terrę tuę. **I**n torrentib⁹ dicit̄ propter metaphorā: quia in his locis muscę et apes morantur: et quia exercitus libenter iuxta aquas castrametatur. **E**t in cauernis petrarum et in omnibus foraminibus. **I**ta sunt congregata muscis et apibus. Et ne crederet iuda qd̄ aduentus eorū esset pacificus: subdit qz erit molestus nimis/ comparās regem assyriorū. i. nabuchodonosor nouaculę acutę: quia iudęam cito subuertit: sicut nouacula cito pilos radit. Et qz rex assyriorū dicit̄ hic nabuchodonosor: patet p̄ **H**ieronimū: q̄ dicit̄: **R**ex assyriorū qui in **H**iere. xlvj. d. columba dei vocat̄. **I**bi enim nabuchodonosor vocatur columba dei: quia seruiuit deo in expugnando tyriū: propt̄ qd̄ egyptus data est ei

in remunerationē **E**m̄ est tota doctrina et exhortatio christi: **M**alū fugiamus et bonū eligamus. **P**s. Declina a malo et fac bonum. **I**n die illa sibilabit domin⁹ muscę que est in extremo fluminū egypti: et api que est in terra assur. **M**usca est curarū importunitas. **E**xod. viij. f. Venit musca grauiissima in domos pharaonis. **G**lo. id est insolentes curę carnaliū desideriorū. **F**luminā egypti sunt vanitas mundi et voluptas carnis. **M**usca moratur in extremo fluminū: quia importunitas curarum siue mentis anxietas adiuncta est voluptati et vanitati vsqz ad finem. **P**rouerb. v. a. Fauus distillans labia meretricis: nouissima aurē illius amara q̄si absinthiū. **I**tem/ **P**rouerb. xiiij. b. **R**isus dolore miscebit̄: et extrema gaudij luctus occupat. **A**pis que habet in ore mel: et in cauda aculeū/ est adulator vsqz proditor: que est in terra assur: id est in curia potentū vbi regnat proditio simul et adulatio. Sed iam domin⁹ sibilabit illis: id est curarū importunitati/ proditori et adulationi: **E**t venient et requiescent in torrentibus vallium et in cauernis petrarū. i. in claustris monachorū: et in capitalis canonicorū. **J**ob. xxx. a. **I**n deserti habitabit torrentiū et in cauernis frę.

Dyffice
p̄s. 36.

* In die illa radet

In remuneracione: vt legit Ezech. xxix. d. Alij dicunt qd vocat coluba dei...

Al. t. c. d. u. e. t. a.

In nouacula a/cuta. s. in rege assyrioz: in his q tras flumen sunt...

In die illa radet dominus in nouacula acuta in his qui trans flumen sunt...

Ps. 75.

Al. t. archimarru

Summa est: Per nabuchodonosor et assyrios qui ultra ephratem habitant cito et funditus euerter dominus totam iudeam...

Ps. 51.

In die illa radet dominus in nouacula acuta. Nouacula diaboli est: cuius ministerio refecat dominus superflua...

mens: capilli/cogitationes: pedes affectus: pili pedum/multitudo desideriorum. Barba/operandi virilitas et docendi auctoritas...

et pre vbertate lactis comedet butyrum. Butyrum enim et mel manducabit omnis homo...

tem ornant: vt capilli caput. Dicitur. x. d. Vestri aut capilli capiti oes munerati sunt...

derioz. Item p pilos aliquando accipit asperitas pgnitatis. Un iohanes legit vestit pilis cameloz...

Dns in nouacula acuta. i. ministerio diaboli et membroru eius: b Radet capita iustoz...

Et pilos pedu. i. motus illicitos/malas affectioes: vel superfluas possessioes. Un ps. Sicut nouacula acuta fecit dolu...

Et in spinas. a In die illa radet dns in nouacula acuta. Nouacula diaboli est: cuius ministerio refecat dominus superflua...

Al. no b. t. b.

Ps. 51.

Marginal notes on the right side of the page, including 'Al. no b. t. b.' and 'Ps. 51.'

Et i spinas et vepres erunt vinee et loca vinear. i. vbi erat vites ibi erunt spine et vepres. b. Cu sagittis et arcu ingredient illuc. i. i agros et vineas visedas p timore latronu. c. Vepres em et spine vbi latitant latrunculi: d. Erunt i vniuersa terra iuda: e. Et omis motes/tales erunt: f. Qui. i. q.

Et i spinas et vepres erunt. a. Cu sagittis et arcu ingredient illuc. b. Vepres em et spine erunt i vniuersa terra. Et oēs motes qui i sarculo sarienf: nō veniet illuc terror spinay et vepriu: et erit i pascua bouis et i cōculcatione pecorū.

Et dixit dñs ad me: Sume tibi librum grandē: et

Et erit terra pascua vniuersa i pascua haimonē. m. Et in cōculcatione pecoris minoris. f. capre v' ouis.

Et i spinas et vepres erit. Prouer. xliij. d. Per agros bois pigri trāsiut: et per vineā viri stulti: et ecce totū repleuerat vites: oquerat supficie eius spine. b. Cu sagittis et arcu ingredient illuc. i. in ecclias pastores intrare deberēt: cū ifragibili p'dicatione q̄ p arcū designat: et cū auctoritatib' sacre scripture: quibus corda peccatorū perfodiuntur: ita vt q̄si quidam sanguis deuotiōis eliciat: v' sanguis pctōy p foramē cōfessōis. Et oēs motes q̄ in sarculo sarienf nō veniet illuc terror spinay et vepriu. Dōtes sunt viri religiosi: q̄ si sarculo doctrine spūalis vel penitētie sarienf: nō timerēt carnaliū motū punctōis: vel demonū temptationes. Sed heu hodie deficit sarculus in claustris: vbi quōdam studiū doctrine spūalis fuit: et ideo vepres et spine abūdant ibi.

Et dixit dñs ad me etc. Expo. La. VIII. Loquēs elaias ad regē et populū p'dixit partū virginitis: cū ait: Ecce ego cōcipiet. Et infātia saluatoris: cū dicit Buryz et mel comedit. Et diuinā et naturā ofidit: cū ait: Et sciat reprobare malū et eligere bonū. Idē iterū partū virginitis describit sub alio enigmate. Et q̄si dñs diceret elaię: Accipe magnā chartā et scribe i ea nomē pueri nascituri characteribus nō ignotis: neq; scribas h' nomē emanuel: sed pro illo hanc circumlocutionem: Velociter spolia detrahe/cito predare. Hęc ē em circumlocutio pueri nascituri. Et sunt ista vba patr' ad filiū: et ad pphētā similit: s' aliter et alif. Scdm qd ad filiū dirigunt/ significatiue tenent: fm qd ad pphētā/materialiter: et simul et semel tenent sic et sic. Diuidit autē hoc capitulū in quinq; partes. Primo/partus virginitis et nomen pueri nascituri/describit. Secūdo/vastitas syrie et samarię p assyrios futura p'dicit: ibi: Et adiecit domin' loqui ad me. Tertio iubet solus deus timeri et venerari: qd quia non fecerūt iudēi fuit illis in lapidē offensionis et peccatū scādali: ibi: Dominū exercitūū sanctificate. Quarto iubet ppheta claudere pphētā iudēis indignis: ibi: Vaga testimoniū. Quinto exhortat ppheta populū iuda vt nō credat syris et samaritanis de sciscitādo phytōnes et incātores: ibi: Et cū dixerint ad vos etc. Dicit q̄ ppheta: Et dixit domin' deus pater: p' Ad me/ p angelū vel inspirationē. a. Sume tibi/ nō populo incredulo: r Librū grandē. i. magnā scedulam: s. Et scribe in eo stilo hominis. i. more hominū: vt intelligi possit. Abacuk. ij. a. Explana visū sup tabulas/ vt pcurrat q̄ legerit. In hoc autē q̄ dicit: Scribe stilo hominis: monet ppheta vt non vsq; quaq; explanet/ ne oib' pateat: s' sic scribat vt rōnalis hō intelligat: et bestialis nō videat. Dicit autē liber hīc q̄ sumi iubet gradis: nō quāritate: qz i modica scedula posset scribi ad litterā q̄ hic

tubent scribi: s' dignitate et significatiōe: vt dicit Blos. i. p' p' virginitis q̄ in eo describit. Sile dicit moyses/ Exo. iij. a. Vadā et videbo visionē hāc magnā. i. magna significantē. Hoc in q̄ scribe: r. Velociter spolia detrahe/ cito pdare. Blos. Hoc ē nomē pueri. i. circumlocutio nois: p quā inuauat q̄lis sit futur' puer qui nasciturus de saine p'ropheta. Talis. i. qui diabolo spolia. i. homines quos captiuos tenebat surripit et re ducet. Et sunt verba patris ad filiū dicens: r. Velociter spolia: id est hoies captiuos: r. Detrahe/ diabolo: r. Cito predare/ diabolo: id est pdas quā videnter rapuit et iniuste ei diripe. Hęc

scribere in eo stilo hominis: velociter spolia detrahe/ cito predare. Et adhibui mihi testes fideles: vnam sacerdotem et zachariā filiu barachie. Et accessi ad pphētissam: et cōcepit et peperit filium. Et dixit domin' ad me: Velociter spolia detrahe/ festinā pdari: quia anteq̄ sciat puer vocare patrē

ad h' faciendū angelos v' pphas mitte: sed tu ipse descende. Ecce hęc tota oīo significatiue tenent/ put sūt vba p'ris ad filiū: Prouer. 30 ē circumlocutio nomis pueri nascituri: qd iubet ppha scribere/ tenet materialit. r. Et adhibui/ ego elaias: s. Adhibi testes fideles/ hui' rei. i. hui' mysterij mihi reuelati. a. Uria sacerdotē et zachariā filiu barachie. ij. Paral. xliij. e. dicit fuisse fili' ioiadē. Forte binom' fuit. S3 quō testis fidelis fuit vrias sacerdos: quē constat tpe achac s' q̄ hęc dicta sūt/ fuisse pessimū et idolatrā: et ad pceptū achac se cisse in tēplo altare sile altari damasci: vt legit. iij. Regl. xvi. c. Itē quō hui' rei testis fuit zacharias fili' barachie/ quē lōge ante infecerat ioas rex iudā in tēplo et altare: vt legit. ij. Paral. xliij. f. Cui' mortē exprobrat dñs iudēis/ Datth. xliij. d. S3 p h' patet q̄ mystice loquit elaias: et q̄ isti testes mystici sūt. i. lex p vtiā sacerdotē designata: et ppha p zachariā figurata: q̄ natiuitati dñi attestant. Vñ et i trāsfiguratiōe dñi: cū ipso apparuit moyses et helias: Datth. xviij. a. b. Et accessi/ p fidē et intelligētiā mihi datā a dño: Ad pphētissam. i. beatā virginē: quā nemo ambigit pphētissam fuisse. d. Et cōcepit/ ope spūsancti: e. Et peperit filiū/ nō fili' os. f. Et dixit dñs ad me/ dicit elaias: a. Velociter spolia detrahe/ cito pdare. b. Festinā pdari/ infernū. Iteratio nois ē signū pfirmatiōis. Hęc solū intelligit p h' inferni spoliatiōis: s' etiā destructio syrie facta p theglathphalasar. iij. Regl. xvj. Et destructio samarię facta p salmanasar. iij. Regl. xvij. Vñ p'tinuādū ē qd seq̄: Vere festinabit spolia detrahere: Quia anteq̄ sciat etc. Vel sic p'tinua. q. d. aliq̄s ad pphas: Quare tantū loqueris de isto puero: Ideo. f. m. Quia anteq̄ sciat/ scia creata: n. Puer vocare patrē/ putatiū ioseph: Et matrē

Mystice: a. Sume tibi librū gradē etc. Elaias/ theologice doctor. Hic liber gradis ē bibliotheca et quāritate et difficultate et dignitate. Zach. v. a. Ecce ego video volumē v' lās/ lōgitudō ei' viginti cubitoꝝ: et latitudo ei' decē cubitoꝝ. b. Et scribe i eo stilo hois. Nō dicit angeli v' asini/ s' nimis stiles v' nimis hebetes. P's. Ligua mea calam' scribe velociter scriberis. Abacuk. ij. a. Scribe visū et explana eū sup tabulas: vt pcurrat q̄ legerit eū: qz adhuc visus ē pcul. Apoc. x. c. Vade et accipe libꝝ ap' d' de manu angeli stātis sup mare et sup trā. o. Et dixit dñs ad me: Sume tibi librū etc. Est bona lectio icipiēt i theologia. S3 mlti dimittūt p'mū p'bu: qz nō expectāt vt dñs eis dicat vt icipiāt: s' seipos ige/rū: Corra illud/ Jaco. iij. a. Nolite plures mag' fieri frēs mei. r. Velociter spolia detrahe/ cito pdare. i. aias hoim qd diabolo de pdas illi festināt surripere. Prouer. xliij. b. Erue eos q̄ tucunt ad mortē: et q̄ trabunt ad iteritū liberare ne cesses

Dystice

ps. 118

Irrisorie duobus illis regibus dices: vt colligat vndiq; auxilia: & cōgregent magnū exercitū: & tamē vincēt. Et hoc est: Cōgregami ppli syrie & samarie cōtra iudā: a. Et audite vniuersę pcul terre nō solū vicinę. b. Cōfortamini ad inuicē: c. Et vincemi quib; mlti; quib; fortes; quib; accincti. d. Ac cingite vos armis & gladijs: e. Et tñ vincemini. Hiero/ nym; & Day; dicunt: Vincemini & veniet & neuter dicit vincemi. f. Inite cōsiliū/ qualiter & qñ ascenda/ tis cōtra iudā: g. Et dissipabit ab emā/ nuel. Ps. Dominus dissipat p̄silia gentiū. Et Job. v. c. Cōsilia prauorum dissipat. h. Loquimī ver/ bñ qd dixistis. s. vj. b. Ponamus regem in medio eius filii ta/ beel. i. Et non fiet/ ita: k. Quia nobiscū deus/ contra quem nihil potestis. Roma. vij. f. Si deus p nobis/ quis contra nos: Hec est interpretatio emanuel: qui duas tri/ bus liberavit: & nōdū nat. Et vere dico: q nō fiet. Hec em̄ que dixi: m. Aut dominus/ qui non potest mentiri: n. Ad me ipsum/ non ad aliū q mihi retulerit. o. Sicut in manu forti rē. Post insultationē duozū regum arguit p̄beta populū suū/ sup eo q nō credidit ei: ne iret post deos alienos: sicut credidit ipse. p̄beta deo: qui erudiuit eū ne ipse iret post deos alienos. Et hoc est: Sicut in manu forti. i. perfecta virtute & opere. p. Erudiuit me dominus ne trem in via populi hui; nequā: quia praua est. Domin; dico: q. Dicis: Non dicatis cōiuratio/ facta est cōtra nos. q. d. non timeatis cōiurationē duozū regū aduersus iudā: sicut illi timent qui non adhibent fidem deo. pmittent liberationē. r. Omnia em̄ que loquitur populus iste de iuda: s. Cōiuratio est/ contra me. i. quicquid loquitur est ac si cōtra me cōiurassent. Cōiuratio em̄ ē cōsensus multorum in malū. Vel. Omnia q loquitur populus iste cōiuratio est. i. de nullo alio loquit nisi de cōiuratione duozū regū: Et hoc facit ex nimio timore. Unde sequit: t. Et timorē eius/ populi cōiurantis cōtra me: eo ipso em̄ q non credit mihi pmittenti liberationē cōiurat contra me. Vel sic: Et timorē eius. i. cōiurationis duozū regum: v. Ne timeatis/ o tu esata & qui tecū sunt: neq; paucaatis: Duplicem timorē debetis humanū/ & mūdānū. Deinde horat timorē sanctū: quo solus dñs timet/ dicens: Dominū exercitū. i. angelicę virtutū & iustoz in hoc mūdo/ qñ in campo certamis viuentiū. y. Sanctificate/ in vobis. i. sanctos vos ei p̄parate: sicut ipse sanct; ē: Leuit. xix. a. Sā/ cti estote: qz ego sanct; sum. Vel. sanctificate. i. sanctū pdi/ cate/ s̄bo & facto. z. Et ipse pauor v; & ipse terror v; sit. q. d. nullo genere timoris aliqd timeatis/ nisi ipsū. Dat/ t̄beti. x. c. Nolite timere eos qui occidunt corpus: animam aut nō possunt occidere: sed pot; timete eū q pot; & animā et corp; pdere in gehennā. j. Pet. iij. c. Timorē eoz ne time/ ritis vt nō cōturbemini: dñm autē christū sanctificate in cordib; vestris. Multi tñ terra operitū eū i cordib; suis: & multi cru/ cifigunt. Heb. vj. a. Rursum crucifigentes sibi metip̄s filii dei & ostentui habētes. a. Et erit vobis in sanctifica/ tionē. i. cōfirmabit vos in bono qui ei creditis. b. In la/ pidē autē offensiois. i. in impacōne: c. Et petram scandali. i. in ruinā erit: d. Duab; domib; isrl. i. dua/ bus gentib; cōiuratis contra iudā. i. syrie & samarie. Et dicit syria domus isrl: qz erat cōiurata cū rege isrl. Vel. duab; domib; isrl. i. infidelib; de duabus & decē tribub;. Et dicit

christ; lapsus offensiois: qz ad ipsū offenderūt & offendūt ad/ huc iudei qñ ad obicē in via plana. Ex hoc loco sup̄sit ap̄lus testimoniu q christ; fact; est iudeis quidē scandalū/ gentib; aut stulticia. j. Cor. i. d. Vel. duab; domib; isrl. i. duab; familijs. i. samai & hellet: ex qb; scrib; & pharisai. H; duo pap; ante christū nati sunt in iudę: quozū tradi/ tiones pullulauerunt tpe alexādre reginę/ q fauebat eis. ppter reli/ gionē eoz sup̄ficialē. Tñ tpe ill; ceperunt p̄dicare & docere po/ pulū pap; ante christi natiuitatē: & populus cepit acquiescere eis. Unde multos relin/ runt magistros sectę sue. e. Et erūt in la/ queū et in ruinam habitantibus hie/ rusalē/ p̄cipue quia christū nō receperūt. Et est p̄beta de de/

11. 1. 1. 1. 1.

C. 1. 1. 1. 1. 1.

mini: & audite vniuersę pro/ cul frę: Cōfortamini & vin/ cēmini: accingite vos et vin/ cēmini: inite cōsiliū et dissi/ p̄abit: loquimini verbū & nō fiet: quia nobiscum deus. Hec enim ait dominus ad me: Sicut i manu forti eru/ didit me dñs ne irem i via q ppli hui; dicens: Nō dica/ tis cōiuratio. Omnia enim que loquitur populus iste/ cōiuratio est. Et timorē eius

ne timeatis/ neq; paucaatis. Dominū exercituum ipsum sanctificate: & ipse pauor ve/ ster & ipse terror vester: & erit vobis in sanctificationē: in lapidē autē offensiois & pe/ trā scandali duab; domib; isrl/ et in laqueū & in ruinam habitantibus hierusalem: Et offendent ex eis plurimi et cadēt & cōterent & irretient & capient. Liga testimoniu/ si/ gnā legē in discipulis meis:

Et offendēt/ in la/ pidē christū p infidelitatē: s. Ex eis plurimi/ nō oēs: qz reliq; isrl saluē fiet. j. x. e. h. Et cadēt/ ruina eterna & tpali. i. Et cōterent/ gladio romanoz & fame. k. Et irretient funib; petoz: Prouer. v. d. Vel funibus m̄arterialib;. l. Et capientur/ a romanis. Vel. Offendent/ corde: cadent/ locutio: conterent/ opatione: irretientur/ consuetudine: capientur/ morte. Et qz ita offendēt iudei in lapidē christi: o tu esata/ m. Liga testimoniu. i. p̄beta siue vbi/ onē quā tibi ostēdi ne iudei legētes intelligant. n. Signa legē/ veterē ne intelligat a iudeis cecis. q. d. claude & absco/ de sub figuris testimonia q sunt in lege & p̄betis de incarna/ tione: ita tñ q ap̄ias ea/ o. In discipulis meis. i. ap̄lis meis: vt p eos alijs bonis. Et sic: m. Liga testimoniu. i. lib; istū quē tibi scribere p̄cepti/ claude sub inuolutris et ve/ lamini; figuratū. n. Signa legē/ veterē: vt lateat qñ sub sigillo clausa iudeos indignos. Legē dico existentē/ o. In discipulis meis. Et nota q signari duobus modis sumit. Primo mō dicit aliqd signari. i. s̄ sigillo claudi: sic signant litterę/ vt aliqd i arca. Et de hoc mō signādi d; Job. xiiij. d. Signasti qñ i sacculo peccata mea. Qd hoc mō signatū ē ab aliquib; scif: ab aliquib; ignorat. Sic p̄bia & lex signata est iudeis: q vidēt corticē lfę exteri: sed int; medullā spūalis in/ telligētē nō vidēt. Tñ. j. xxix. d. Erit vob visio oim sic s̄ba libri signati. Et licz ita sit signata. p̄bia & lex iudeis: tñ patet p̄bis & ap̄lis & alijs sanctis virtis q sūt qñ secretarij summi regis. Et hoc ē: m. Liga testimoniu. i. inuolutris p̄betiā i inuolutris figurat: vt iudei legētes nō intelligat. n. Signa legē. i. claude iudeis: vt aperiri possit/ o. In discipulis meis. i. discipulis meis: & p eos alijs. Secūdo mō d; signari aliqd/ qñ mediāte

structioe facta p romanos. Tñ seqt: f. Et offendēt/ in la/ pidē christū p infidelitatē: s. Ex eis plurimi/ nō oēs: qz reliq; isrl saluē fiet. j. x. e. h. Et cadēt/ ruina eterna & tpali. i. Et cōterent/ gladio romanoz & fame. k. Et irretient funib; petoz: Prouer. v. d. Vel funibus m̄arterialib;. l. Et capientur/ a romanis. Vel. Offendent/ corde: cadent/ locutio: conterent/ opatione: irretientur/ consuetudine: capientur/ morte. Et qz ita offendēt iudei in lapidē christi: o tu esata/ m. Liga testimoniu. i. p̄beta siue vbi/ onē quā tibi ostēdi ne iudei legētes intelligant. n. Signa legē/ veterē ne intelligat a iudeis cecis. q. d. claude & absco/ de sub figuris testimonia q sunt in lege & p̄betis de incarna/ tione: ita tñ q ap̄ias ea/ o. In discipulis meis. i. ap̄lis meis: vt p eos alijs bonis. Et sic: m. Liga testimoniu. i. lib; istū quē tibi scribere p̄cepti/ claude sub inuolutris et ve/ lamini; figuratū. n. Signa legē/ veterē: vt lateat qñ sub sigillo clausa iudeos indignos. Legē dico existentē/ o. In discipulis meis. Et nota q signari duobus modis sumit. Primo mō dicit aliqd signari. i. s̄ sigillo claudi: sic signant litterę/ vt aliqd i arca. Et de hoc mō signādi d; Job. xiiij. d. Signasti qñ i sacculo peccata mea. Qd hoc mō signatū ē ab aliquib; scif: ab aliquib; ignorat. Sic p̄bia & lex signata est iudeis: q vidēt corticē lfę exteri: sed int; medullā spūalis in/ telligētē nō vidēt. Tñ. j. xxix. d. Erit vob visio oim sic s̄ba libri signati. Et licz ita sit signata. p̄bia & lex iudeis: tñ patet p̄bis & ap̄lis & alijs sanctis virtis q sūt qñ secretarij summi regis. Et hoc ē: m. Liga testimoniu. i. inuolutris p̄betiā i inuolutris figurat: vt iudei legētes nō intelligat. n. Signa legē. i. claude iudeis: vt aperiri possit/ o. In discipulis meis. i. discipulis meis: & p eos alijs. Secūdo mō d; signari

qua dñs cōsolat suos de dissipatiōe p̄silloz & virtū p̄/ curozū. Prouer. xxi. d. Nō est sapiētia: nō est prudētia/ nō est p̄siliū p̄tra dñm. Job. v. c. Qui dissipat cogitatioēs mal/ gnorū ne possint implere man; eoz qd ceperāt. o. Sicut i manu forti erudiuit me rē. In manu forti erudit dñs qñ pagit flagello tpalis afflictiois vt corrigat: sic i manu forti erudit/ qñ pcurit aliqū vt ali; corrigat exēplo illi: sic catul; s̄berat vt leo hūillet. Mat. iij. b. Projiciā sup te abomina/ tioēs & p̄uimelijs te afficiā & ponā te i exēplū: & erit ois q vi/ derit te resiliat a te. Prouer. xix. d. Flagellatō pestilēte stult; sapiētior erit. Eccl. xlij. a. Seruo pessimo lar; sanguiare sup mliere nequā. i. corā mliere nequā bonū ē signū. Judic. xiiij. c. De comedēte exiuit cib;: & de forti egressa ē dulcedo. De co/ medēte exit cib;: qñ de tyzāno paupes deuozate p̄cusso/ forit; trahit dulc; instructio ad correctionē alioz. f. Et offendēt ex eis plurimi: & cadent

Dystice

d

De hac lectione non facit mentionē aliq̄ glo. a **Ad legē magis** recurrere pro cōsilio in qua inuenit̄ veritas: b **Et ad testimoniū** sacre scripturę: qđ non fallit. Istud magis tenetur electiue non comparatiue. Argumentum qđ in sacra scriptura est responsio ad omnia necessaria. j. Pet. ij. c. Parati reddere rationem omni poscenti de ea qđ in vobis est fide et spe. Luc. xvi. f. Dite lazarum. Et. j. g. Habent moysen et pphetas ipsos audiat. Nō dixit: Gratianum vel Alpinianum. c **Ad si non dixerint** in credulū. i. syri vel dece tribus. d **Gurra verbum hoc**: id est iuxta consiliū tuū faciemus. i. si dixerint nō iuxta verbū hoc faciemus: hoc est si nō acqueruerint tibi: vt nō requirant consiliū a lege et non ab idolis: hęc incōmoda incurrent. e **Nō erit eis matutina lux**. i. prosperitas vel liberatio a captiuitate: vt agnitio veritatis quam negligit. i. christus. De qua Apoc. ij. g. Dabo ei stellam matutinā. f **Et transibit lux**. i. g **Der eam** terrā vel cōgregatio nē: sed nō faciet in eis morā: quia nō fruēt ea. h **Et corruet cōgregatio** in damnationē. i. **Et esuriet** pane materialī in obsidione: vel in captiuitate: vel pane spūali tempore christi: iuxta pphetiā Amos. viij. d. **Strā famē** in terrā non famē panis: neq̄ sitim aquę: sed audiendū verbum dei. k **Et cū esurierit** fame corporali i obsidione: vt spūali tempore christi: **Grasce** murmurās dēi. **Uñ p̄s**. Si hō si fuerit saturat̄ et murmurabūt. m **Et maledicet** blasphemando: n **Regi suo**. i. sennacherib vt nabuchodonosor. o **Et deo suo**. i. diabolo vt idolo: et paternis traditionib⁹: cōtra illud Exo. xxij. d. Principē populi tui non maledices. p **Et suspiciet sursum** si vndecūq̄ veniat ei consiliū et auxiliū. q **Et ad terrā intuebit** p̄ cōfusione et dolore. r **Et ecce tribulatio et tenebrę** cōfusionis et desperatiōnis. s **Et dissolutio**: id est formido dissolvens: t **Et angustia** famis et sinus p̄mens. v **Et caligo psequēs**: id est cecitas indurati cordis. x **Et nō poterit auolare**. i. effugere: y **De angustia** sua. i. quā meritis suis patiet. Et sic ad litterā p̄dicat̄ elatas grauissimā iudeoz tribulationē tempore captiuitatis babylonice: vel romane. s. v. g. de hoc: Aspiciem⁹ in terrā: et ecce tenebrę tribulationis et lux obtenebrata est in caligine eius. Daniel. ix. g. Finis eius vastitas: et post finem belli statuta desolatio.

quū tuū misitabit. A talib⁹ vult diabol⁹ requiri cōsiliū: Sed a **Ad legē magis et ad testimoniū**: Uñ moyses in dubijs recurreret ad tabernaculū testimoniū: saul autē ad p̄ytonissā. j. Regl. xxvij. e **Nō erit eis matutina lux**. hic enumerat elatas duodeci p̄nas reproboz. Prima ē qđ deū nō videbūt: Et b ē: **Nō erit eis matutina lux**. i. xxvij. b. In terra sanctorū gessit iniq̄: et nō videbit gloriā dñi. Secūda est scrutiniū cōscientiā: Et hoc est. **Et transibit p̄ eā**. Soph. j. c. Scrutabor hierlm̄ i lucernis. Terna ē synderesis extinctio: Et hoc ē: h **Corruet**. Job. xxi. b. Lucerna impioz extinguet. Quarta est ois boni defect⁹ cū appetitu anxiō: Et hoc est: **Esuriet**. j. lxxv. b. Serui mei comedēt et vos esurietis. Quinta est qđ irascēt sibi met: Et hoc est: l **Grasce**. p̄s. Peccator videbit et irascēt dētib⁹ suis fremet et tabescet. Sexta est blasphemia dei qđ maxima pena ē: qđ ex maximo dolore cōsciētie venit: Et hoc est: m **Maledicet regi suo et deo suo**. Apoc. xvi. d. Grādo magna sicut talentū descendit de celo in homies: et blasphemauerūt homies deū p̄pter plagā grādinis: qm̄ magna facta est vehemēt. Septima est desperatio ois auxiliū: Et hoc est: p **Et suspiciet sursum**: et ad terrā intuebit. i. vndiq̄ circūspiciet et nullū adiutorē inueniet: sicut fur dephesus in furto: qui ducit ad suspēdiū. Iere. ij. e. Quō cōfundit̄ fur qm̄ deprehēdit:

Et suspiciet sursum et ad terram intuebit: et ecce tribulatio et tenebrę et dissolutio et angustia et caligo psequēs: et non poterit auolare de angustia sua. Ca. IX. Primo tpe alleuiata ē

mis cōscientie int⁹ angustians: Et hoc est: **Et angustia**. j. vlt. g. Termis eoz nō moriet. Duodecima est cecitas indurati cordis: Et hoc est: v **Et caligo psequēs**. Job. xx. d. Om̄s tenebrę absconditę in occultis eius. Et om̄s iste p̄gnę eterne erūt: Et hoc est qđ sequit̄: r **Et non poterit auolare ab angustia sua**. Prouer. xi. b. Iustus de angustia liberatus est: et tradet̄ impius p̄ eo.

Primo tempore etc. Adhuc **Expo. Ca. IX.** est p̄phetia de christi natiuitate et p̄dicatione eius: et de duplici captiuitate decem tribuū: quaz posterior grauior fuit. iij. Regl. xvij. Priorem fecit theglathphasar: qui duas tribus et dimidiā trans iordanē et multos de tribu cabulon et tribu neptalim in assyriā captiuauit. iij. Regl. xv. Secūdam fecit salmanasar filius eius: qui septē trib⁹ et dimidiā residuas captiuauit. iij. Regl. xvij. Deinde venit fili⁹ eius sennacherib: et terrā duarū tribuū vsq̄ ad hierlm̄ vastauit. Et hoc tangit esaias in principio hui⁹ capituli. Et qđ libertas spūalis p̄ p̄dicationē ibi incipit vbi captiuitas inceperat: scz in terra cabulon et neptalim: ideo p̄pheta confundit simul p̄phetiā de captiuitate et christi p̄dicatione: De cuius natiuitate et passione postea subiūgit: cū dicit: **Paruul⁹ nat⁹ est nobis etc.** qđ iudei de eorum messia exponunt. Diuidit aut̄ hoc capitulū quo ad litterā in septē partes. In p̄ma agit de initio captiuitatis decem tribuū et cōsummatiōe: ibi: **Pri mo tempore etc.** In secūda de interfectiōe exercit⁹ sennacherib et liberatione hierusalē: ibi: **Popul⁹ qui ambulabat etc.** In tertia de aduentu messie: ibi: **Paruul⁹ em̄ natus est nobis etc.** In quarta ostendit decem tribus transgressas fuisse decretū siue mandatū de rege faciēdo: ibi: **Uerbū misit domin⁹ etc.** In quinta agit de arrogantiā israel et syrozum: qui simul cōsiderati erant contra iudam: ibi: **Et sciet ois popul⁹ ephraim**. In sexta agit de destructione isrl et syroz: ibi: **Et eleuabit dñs hostes rasin etc.** In septima agit de seditiōe duaz et decē tribuū adinucē: ibi: **Uir fratri suo nō parcat etc.** In octa agit de p̄dicatione gentiū: ibi: **Popul⁹ qđ ambulabat etc.** In tertia de natiuitate christi: ibi: **Paruul⁹ em̄ nat⁹ etc.** In quarta ostēdit p̄pheta qđ iudei hūm̄ dei ad se missum recipere noluerūt: quem gentes receperūt: ibi: **Uerbū misit domin⁹ in iacob etc.** In quinta agit de exterminatiōe hereticoz et arrogantiū sub typo syrie et samarie: ibi: **Et sciet ois pplus etc.** In sexta agit de dissensiōe et discordia supboz adinucē: ibi: **Uir fratri suo nō parcat etc.** Primo autē litterā psequamur. Dicit ergo: s **Primo tpe** captiuitatis decē tribuū. i. in initio captiuitatis p̄mę: a **Alleuiata est terra cabulon et terra**

nebrę / exteriores et interiores. j. Regl. ij. b. Et impij i tenebris conticescent. Decima est timor nimius: quia p̄sentia p̄gnę timoz nō excludit: Et b est: s **Et dissolutio**. i. formido dissolvens. Sap. v. a. Videntes urbabūt timore horribili. Undecima ē ver

mis cōscientie int⁹ angustians: Et hoc est: **Et angustia**. j. vlt. g. Termis eoz nō moriet. Duodecima est cecitas indurati cordis: Et hoc est: v **Et caligo psequēs**. Job. xx. d. Om̄s tenebrę absconditę in occultis eius. Et om̄s iste p̄gnę eterne erūt: Et hoc est qđ sequit̄: r **Et non poterit auolare ab angustia sua**. Prouer. xi. b. Iustus de angustia liberatus est: et tradet̄ impius p̄ eo.

Primo tempore etc. Adhuc **Expo. Ca. IX.** est p̄phetia de christi natiuitate et p̄dicatione eius: et de duplici captiuitate decem tribuū: quaz posterior grauior fuit. iij. Regl. xvij. Priorem fecit theglathphasar: qui duas tribus et dimidiā trans iordanē et multos de tribu cabulon et tribu neptalim in assyriā captiuauit. iij. Regl. xv. Secūdam fecit salmanasar filius eius: qui septē trib⁹ et dimidiā residuas captiuauit. iij. Regl. xvij. Deinde venit fili⁹ eius sennacherib: et terrā duarū tribuū vsq̄ ad hierlm̄ vastauit. Et hoc tangit esaias in principio hui⁹ capituli. Et qđ libertas spūalis p̄ p̄dicationē ibi incipit vbi captiuitas inceperat: scz in terra cabulon et neptalim: ideo p̄pheta confundit simul p̄phetiā de captiuitate et christi p̄dicatione: De cuius natiuitate et passione postea subiūgit: cū dicit: **Paruul⁹ nat⁹ est nobis etc.** qđ iudei de eorum messia exponunt. Diuidit aut̄ hoc capitulū quo ad litterā in septē partes. In p̄ma agit de initio captiuitatis decem tribuū et cōsummatiōe: ibi: **Pri mo tempore etc.** In secūda de interfectiōe exercit⁹ sennacherib et liberatione hierusalē: ibi: **Popul⁹ qui ambulabat etc.** In tertia de aduentu messie: ibi: **Paruul⁹ em̄ natus est nobis etc.** In quarta ostendit decem tribus transgressas fuisse decretū siue mandatū de rege faciēdo: ibi: **Uerbū misit domin⁹ etc.** In quinta agit de arrogantiā israel et syrozum: qui simul cōsiderati erant contra iudam: ibi: **Et sciet ois popul⁹ ephraim**. In sexta agit de destructione isrl et syroz: ibi: **Et eleuabit dñs hostes rasin etc.** In septima agit de seditiōe duaz et decē tribuū adinucē: ibi: **Uir fratri suo nō parcat etc.** In octa agit de p̄dicatione gentiū: ibi: **Popul⁹ qđ ambulabat etc.** In tertia de natiuitate christi: ibi: **Paruul⁹ em̄ nat⁹ etc.** In quarta ostēdit p̄pheta qđ iudei hūm̄ dei ad se missum recipere noluerūt: quem gentes receperūt: ibi: **Uerbū misit domin⁹ in iacob etc.** In quinta agit de exterminatiōe hereticoz et arrogantiū sub typo syrie et samarie: ibi: **Et sciet ois pplus etc.** In sexta agit de dissensiōe et discordia supboz adinucē: ibi: **Uir fratri suo nō parcat etc.** Primo autē litterā psequamur. Dicit ergo: s **Primo tpe** captiuitatis decē tribuū. i. in initio captiuitatis p̄mę: a **Alleuiata est terra cabulon et terra**

neptalim. i. malis **Primo tpe etc.** Hūc exponam⁹ capitulū in qđ p̄phetia ē de christo: qđ expositio et literalis simul ē et mystica. **Primo tpe**. i. i initio p̄dicationis christi: a **Alleuiata ē** ab onere peccatozū. **Et sic vt de eisde agit**: s **Primo tempore**: id ē prima christi p̄dicatione: a **Alleuiata est** a sarcina peccatoz: d 2 **Terra cabulon**

Secūda expositio **Aliter**

A 15. dñi. c. ff.

Et sic... De hac lectione... magis recurrere... testimoniū... ad legē magis... ad testimoniū... non facit mentionē... ad legē magis et ad testimoniū... non erit eis matutina lux... et transibit lux... et corruet cōgregatio... et esuriet pane... et suspiciet sursum... et ad terrā intuebit... et ecce tribulatio et tenebrę... et dissolutio... et angustia... et caligo psequēs... et non poterit auolare... de angustia sua... primo tempore... alleuiata est terra cabulon... et terra neptalim... primo tempore etc. Hūc exponam⁹ capitulū in qđ p̄phetia ē de christo: qđ expositio et literalis simul ē et mystica. Primo tpe. i. i initio p̄dicationis christi: a Alleuiata ē ab onere peccatozū. Et sic vt de eisde agit: s Primo tempore: id ē prima christi p̄dicatione: a Alleuiata est a sarcina peccatoz: d 2 Terra cabulon

neptalim. i. multis habitatoribus quos habebat euacuata est. Quasi enim magno pondere onerata erat terra/ dum malos habitatores habebat. Vel alleuiata. i. leuiter percussa: quod dicitur: quia non generalis sed particularis fuit illa captiuitas. b. Et nouissimo tempore. i. in aduentu salmana/sar: c. Aggrauata est. i. grauius percussa. i. generali captiuitate. Vel aggrauata est. i. iudeis expulsis/ alienis gentibus inhabitata. Rex enim assyriorum intro-

Matt. 4. c.

duxit novos colonos a terra cabulon et terra neptalim et induitissimo aggrauata est via maris trans iordanem galilee gentium. Po-

lulus qui ambulabat in tenebris vidit lucem magnam: habitantibus in regione umbrę mortis lux orta est eis. Trans iordanem galilee gentium: id est galilee populose: quia scilicet propter multitudinem populi siue gentium inhabitatum dicitur galilea gentium. Ut videtur Beda: Duce sunt galilee. Una in tribu neptalim vicina tyris: in qua erant viginti oppida: que dedit salomon hiram regi tyri. Regl. ix. c. que dicitur galilea gentium: non quod gentiles eam habitauerint: sed quia cessit in dominium regis gentilis. Iudex enim ibi habitauerit tributarij fuerit hiram gentili: sed paruo tempore: quia hiram dimisit terram illam: quia displicuit illi: unde vocauit eam chabul: ut legitur. Regl. ix. c. Altera fuit circa tyberiadem et stagnum geneareth in tribu cabulon: que dicitur galilea iudeorum. Veri autem vna sola galilea fuit quam influebat iordanis: sed illa pars vbi erant viginti oppida que dedit salomō hiram dicitur galilea gentium: alia autem pars dicitur galilea iudeorum. Sed cum esatias hanc per phetiam dixerit in hierusalē: quod dicitur trans iordanem: cum cabulon et neptalim non sint trans iordanem sed citra: Legit enim Josue. i. c. et. xxij. b. quod ruben et gad et dimidia tribus manasse trans habuerunt sortes ultra iordanem: et omnes alie tribus citra. Ideo hebreus sic distinguit: Nouissimo aggrauata est via maris trans iordanem. i. terra trans iordanem per quam itur ad mare. Et iterum: aggrauata est via maris galilee gentium. i. terra galilee gentium maritima. Hec expositio extorta videtur: alij sic distinguunt litteras: Nouissimo aggrauata est via maris trans iordanem. i. terra ultra iordanem. Et postea sequitur: Populus gentium. Et de hoc expositio falsa videtur. alij sic exponunt et melius: Nouissimo aggrauata est via maris. i. terra cabulon et terra neptalim maritima: que est trans iordanem galilee gentium. i. ultra reflexionem quam facit iordanis: que reflexio mare galilee et mare tyberiadis et stagnum geneareth appellat. Sed quia non constat quod terra cabulon et terra neptalim sint ultra illam reflexionem: ideo aliter exponunt alij dicentes: quod hec dicitur trans et ultra: quibus ponitur in scriptura secundum situm hierusalē: quibus secundum situm situm. i. secundum situm terre que est trans iordanem. Verbi causa. Josue. i. c. sic legitur: Ruben et gad et dimidia tribus manasse ait Josue: Exores vestre et filij vestri ac iumenta vestra manebunt in terra quam tradidit vobis moyses trans iordanem: vos autem transite armati ante fratres vestros. Constat quod Josue qui hoc dixit: nondum transierat iordanem: nec erat in terra promissionis: et tamen sic dixit ac si esset in terra promissionis. Et ita trans ponitur secundum situm hierusalē. Item Josue. xxij. b. dicit sic: Benedixit Josue rubenitis et gadditis et dimidia tribus manasse et dimisit eos: qui reuersi sunt in tabernacula sua. Dimidia autem tribus manasse possessionem moyses dederat in basan: et idcirco medie que supposita dedit Josue sortem inter ceteros fratres suos trans iordanem ad occidentalem eius plagam: Constat quod Josue erat in terra promissionis qui hoc dixit: et quod ista dimidia tribus manasse habuit sortem in terra promissionis: ita trans ponitur secundum situm contrarium. i. secundum situm basan. Similiter et hic cum dicitur: Nouissimo aggrauata est via maris trans iordanem galilee gentium: respectu assyriorum videtur. Est igitur summa secundum veritatem litterę: quod primo quedam pars decem tribuum est captiuata. Duce tribus et dimidia: et tot de cabulon et neptalim: quod insimul cum alijs possent facere tres tribus. Et de

inde aggrauata est via maris trans iordanem galilee gentium: id est per captiuitatem altarum tribuum que remanserant captiuitas consummata est. Sequitur: f. Populus qui ambulabat in tenebris vidit lucem magnam: prosperitatis et consolationis: quando exercitus sennacherib exterminatus est ab angelo: quia tunc lux leticie magne orta est populo hierusalem.

Habitantibus in regione umbrę mortis: id est ipsis iudeis qui iam erant quasi mortui fame et miseria et timore. k. Lux orta est eis: id est leticia magna de exterminatione

ab onere peccatorum: a. Terra cabulon et terra neptalim: id est terra illarum duarum tribuum que dicitur galilea: vbi christus primo predicauit: et apostolos primo vocauit: Matt. iij. c. Unde Ps. Principes cabulon et principes neptalim duces eorum. Vbi etiam aquam in vinum conuertit: Job. ij. b. Et nouissimo tempore: id est in finali etate: De qua dicitur. Job. ij. c. Filioli mei nouissima hora est. Et. i. Corinth. x. c. In quos fines seculorum deueniunt. c. Aggrauata est: id est facta grauida germine fidei: et secunda fructibus bonorum operum. d. Via maris trans iordanem galilee gentium: id est predicta terra ultra reflexionem iordanis: que mare galilee et mare tyberiadis et stagnum geneareth appellat. Vel trans respectu assyriorum. Et sic exponitur de grauitate aurea: de qua dicitur in Ps. In populo graui laudabo te. Et est conueniens ordo. Primo enim alleuiatur terra mentis ab onere peccatorum: et postea secundum frugibus bonorum operum. Vel potest legi de grauitate plumbea: De qua dicitur in Ps. Filij hominum vsquo graui corde: Et est sensus: quod domino predicante quidam crediderunt: et ita bene aggrauati sunt. i. in bono secundati. alij credere noluerunt: et ita contemptu magis peccauerunt: et ita fuerit aggrauati: id est sarcina peccatorum plus quam ante onerati. Quibus dicit dominus: Matt. xj. c. Ue tibi corozanin: ue tibi berthaida: quia si in tyro et sidone etc.

a. Terra cabulon et terra neptalim per christi predicationem. b. Et nouissimo: id est post modicum tempus: c. Aggrauata est via maris: id est predicta terra: que est d. Trans iordanem galilee gentium: id est ut prius: id est retro abierit a fide quam susceperat: et ita grauius peccauerunt. Item christus duo habet tempora. Tempus misericordie in primo aduentu: Tempus iusticie in secundo. In primo facta est alleuiatio: in secundo aggrauatio. Sed quis alleuiabit: Zabulon fluxus noctis: id est ille cui presens vita ut nox fluit: et futura quasi ut dies iam apparet. Roma. xij. d. Nox precessit dies autem appropinquabit. Et neptalim: compatio: id est ille qui caduca mansuris compans: ista eligit: et illa cōtemnit. j. Corinth. ij. d. In doctrina spiritus spiritualibus spiritualia comparantes. Judic. v. c. Zabulon et neptalim obtulerunt animas suas morti in regione morome. i. excelsa. i. pro celo: non pro terra. Via maris: est voluptas et prosperitas presens que ducit ad amaritudinem sine fundo: que in principio pulchra videtur: sed nouissimo aggrauat trans iordanem galilee gentium: id est post descensum transmigrationis factę: id est tempore mortis. Prouerb. v. a. Fauus distillas labia meretricis: id est mundi: nouissima autem illi amara quasi absinthium. f. Populus qui ambulabat in tenebris: culpę et ignorantie ante christi predicationem. b. Vidit lucem magnam: id est christum qui dicit: Ego sum lux mundi: Job. vij. b. Ut eius predicationem: que quasi sol oriens illum terram cabulon et neptalim primo illuminauit. i. Habitantibus in regione umbrę mortis: id est in limbo inferni. k. Lux: id est christus: l. Orta est eis: id est ad eorum utilitatem: quia christus post mortem ad infernum descendit: et qui in limbo erant: illuminari

Secunda expositio

Ps. 67.

Ps. 34.

Ps. 4.

Alter

Et non fuit in vobis qui reuerteret ad me. a Et ideo disperdet dominus ab israel caput et caudam. i. principem et populum. Blo. Et ipse textus aliter exponit: Ita pro caput accipiens principes: pro caudam prophetas: quorum consilio se regerent principes: sic autem se regit cauda. Caudam dico: b Incuruantem: b quod iustum est: c

Et deprauante

Et letabitur

Et refrenante populum a bono: Vel deprauantem: sicut dicitur in libro de prophetis: Depreuantem in domo domini caput et caudam: d In die vna. i. scilicet. Postea exponit se per prophetam ostendens quod appellauit caput: et quid caudam. e Longeuus et honorabilis. i. princeps longe lateque honoratus: vel diu viuens. f Ipse est caput. i. ipsum dixi caput. g Et propheta docens mendacium ipse est cauda: tegens pudenda principis et populi mendacium et adulationem. De qua dicit Apoc. xij. a. Ecce draco magnus rufus habes capita septem et cornua decem: et in capitibus suis septem diademata: et cauda eius trahet tertiam partem stellarum celi: et misit eas in terram. i. Et erunt qui beatificantur: adulationem. k Populus istius infelicis: i. Seductes: falsis promissionibus. m Et qui beatificantur. i. Principes et populus: n Precipitati simul in profundum perneptialis vel eterne. q. d. falsi prophetę qui fouebant principes et populum in peccatis suis: permittentes prospera: et ipsi principes et populus cum illis pariter punientur. s. iij. c. Popule meum qui beatum te dicunt ipse te decipiunt. Osee. iij. b. Peccata populi mei comederunt: et ad iniquitatem subleuabunt aias eorum. o Propter hoc: quia non reuertuntur ad dominum penitentiam post tot comminationes: p Supradolecētulis eius. i. huius populi: q Non delectabitur vel non letabitur dominus. i. non faciet letum populum istum super iuuenibus suis. Vel: Supradolecētulis eius non letabitur dominus. i. contristabit eos: vel non placebit eis: quia etiam adhuc adolecētes dediti erant omni spurcitate: credentes illis pseudo prophetis. r Et pupillo eius et viduam non miserebitur dominus quia omnia tradat hostibus. s Quia ois. i. princeps et populus et propheta: t Hypocrita est et nequa: aliud simulans et aliud agens: permittens castitatem et lasciuens: preferens paupertatem et mansuissimam replens: Verba sunt Hieronymi. v Et vniuersum os principum seculi et populi et pseudo prophetarum: u Locutus est stulticia: quia ipsi prophetę dicebant: Nolite timere: quia bene faciet vobis dominus: et ipsi credebant eis: et idem adiuuantes loquebantur. Et ideo: y In omnibus his flagellis et comminationibus: z Non est auersus: a populo. a Furor eius. i. dei. b Sed adhuc manus eius extenta: non cessans ferire et fortis percussura. Vel: y In omnibus his flagellis dominus: z Non est auersus furor eius. i. populi a peccatis suis: b Sed adhuc manus eius extensa: ad malefaciendum. c Et populus non reuertetur penitentiam: d Ad percipiendum se. i. ad dominum corripientem se et sibi et sibi. Amos. iij. c. Percussit vos vester vester et non redistis ad me dicit dominus. Et merito extensa est adhuc manus dominus ad percipiendum populum istum: e Succesa est enim quasi ignis impietas eorum: vel ipsi impij ad male operandum. f Repres et spinam vorabit. i. ipsos asperos et spinosos peccatorum. q. d. eorum impietas erit eis causa omnimodę destructionis: sic post ignem nihil remanet. h Et succendet in densitate. i. in copia arborum inutilium: i. Saltus. i. populus iste copabilis agro inculto: quia spinosus. Vel: ideo saltus dicitur: quia in eo habitant bestię. i. demones et peccata. j. xxx. iij. b. Spine congregatę igni comburentur. k Et conuoluet saltus. i. populus infructuosus et incultus igne supposito. l In supbia fumi. i. in altitudine siue in eleuatione fumi: quia quanto altius surgit: tanto citius euanescit: sic est supbia seculi. q. d. iste populus inaniter supbiat: cito deficiet. Et hoc ideo: quia m In ira

domini exercituum. i. angelicarum virtutum: n Perturbata est terra: decem tribuum. o Et erit populus quasi esca ignis: materialis vel infernalis. Et nota quod est ignis materialis. s. j. b. Ciuitates vestre succese sunt igni. Item infernalis. j. vlt. g. Ignis eorum non extinguet. Item spiritus sanctus. Exo. xij. b.

Whiplez igni

Si quid residuum

Et disperdet dominus ab israel caput et caudam incuruantem et deprauantem

die vna. i. simul. Caput est malus platus: in quo sunt oculi ad videndum: et lingua ad loquendum: s non habet manus ad operandum. Cauda est curia eius siue familia eius: quia eius pudenda velat et celat: quia tota vertit circa terram: quia est incuruus: cum facit bonum malo fine: deprauans: cum facit malum apte. Tales

ois hypocrita est et nequa: et vniuersum os locutum est stulticia. In diebus his non est auersus furor eius: sed adhuc manus eius extenta: et populus non reuertetur ad percipiendum se. Succesa est enim quasi ignis impietas: vepres et spinam vorabit. Et succendetur in densitate saltus: et conuoluet in supbia fumi. In ira domini exercituum perturbata est terra: et erit populus

pariter disperdet dominus ab ecclesia: etsi non in presenti: tamen in futuro. Cauda leonis verberat eum et animat ad predam: sic platus malus familia sua animat ad rapinam. j. xix. c. Non erit opus egypto quod faciat caput et caudam incuruantem et refrenantem: quia ista est israel. i. ecclesia: et i claustris talis cauda est. e Longeuus et honorabilis. i. platus longe lateque honoratus. f Ipse est caput: videns et loquens: sed nihil operans. g Et propheta docens mendacium. i. familia que prophetat domino suo mendacium: h Ipse est cauda: que velat turpitudinem plati. i. Et erunt qui beatificantur populum istum infelicem: ueducetes: blandientes et adulationibus. m Et qui beatificantur. i. adulationibus delectantur: n Precipitati in peccatum: et de peccato in infernum. Darth. xv. b. Si cecus cecoducatu pster: ambo in foueam cadit. Ezech. xij. c. Ue qui consuit puluillos sub omni cubito manus. o Propter hoc super adolecētulis eius non delectabitur dominus. Idem in iuuenibus non delectat dominus: quia vepres ciuitatis cui rex iuuenis est: Ezech. x. c. Et pupillo eius et viduam non miserebitur dominus. i. illi qui deum patrem et christum spolum non habent: misericordia non impetrabunt a domino: s Quia ois hypocrita est et nequa: et vniuersum os locutum est stulticia. i. ois hereticus est hypocrita et nequa: aliud simulans exterius: et aliud machinans interiorius: et quicquid loquitur stulticia est. Job. xij. c. Non veniet in conspectu eius ois hypocrita. j. xxxij. b. Ceteri sunt in sion peccatores: et timor possedit hypocritas. j. xxxij. b. Stultus fatua loquetur. y In omnibus his non est auersus furor eius: sed adhuc manus eius extensa: et populus non reuertetur ad percipiendum se: sic patet percipit filium vniuersum ad se. e Succesa est enim quasi ignis impietas. i. impij succedent igni eterno pro impietate sua. f Repres seculi et spinam. i. ipsos duros et asperos peccatores: g Vorabit ignis gehene: quod prius vorauerat ignis culpe. Ezech. xv. a. In synagoga peccantium exardescit ignis: et in gente incredula exardescet ira. j. xxxij. b. Spine congregatę igni comburentur. Abacuk. ij. c. Laborabunt populi in multo igne: et gentes in vacuum et deficient. Item de istis spinis dicitur. ij. Reg. xxij. a. Pruaricatores quasi spine euellent vniuersum que non tollunt manus: et si quis eas tangere voluerit armabitur ferro et ligno lanceato igneque succese comburentur usque ad nihilum: h Et succedet in densitate saltus. i. populus inutilis et infructuosus succedet in multitudine. i. pro multitudine peccatorum. Darth. iij. c. et. vij. c. Ois arbor que non facit fructum bonum excidet et in ignem mittet et ardet. Ezech. xxi. g. Propheta ad saltum agrum meridiantem: et dices saltui meridiano: ecce ego succedam tibi ignem: et comburam tibi lignum vniuersum: et omne lignum aridum. k Et conuoluet in supbia fumi. i. fumus combustionis eius ascendet. Apoc. xix. a. Fumus eius ascendet in secula seculorum. j. xij. g. Ab aqilone fumus veniet. m In ira domini exercituum perturbata est terra: aie vel ecclesie. o Et erit populus quasi esca ignis: culpe primo et: postea penę. Air fratri suo

descendet cum eo gloria eius. j. Timoth. vi. b. Nihil intuli/ mus in hunc mundu: haud dubiu quia nec auferre quid pos/ sumus pter peccatu: sed peccatu non est quid. a. Me in/ curuemini sub vinculo/ captiuitatis hostiu: b. Et cu/ interfectis cadatis. q. d. ppheta iudcis: vos fugietis ad/ auxilium assyrioru ne/ captiamini vel interfi/

7. eo. d. 3. 5. f. et. 9. d.

B 23. q. 5. c. fl.

Al. teius

Al. polripliat

Secunda pars

ne incuruemini sub vinculo/ et cum interfectis cadatis. Super omnibus his no est/ auersus furor eius: sed ad/ buc manus eius exteta. Ue/ g assur: Uirga furoris mei et/ baculus ipse est. In manu/ teorum indignatio mea: ad/ gentem fallace mittam eu/ et/ contra populum furoris mei/ mandabo illi/ vt auferat spo/ lia et diuidat predam: et ponat/ illum in conculatione qua/ si lutum platearu. Ipse aut/ non sic arbitrabit: et cor eius

Secunda pars ubi cominat dominus sennacherib et populo. Quis enim singula dicantur singulariter. f. Ue assur. i. assyrio: intelligendu est tamē q cominat tam regi q populo. Ad ex eo potest ppendi q statim subdit pluralit. In ma/ nu eoz indignatio mea. Post cominationē vo statim ad/ iungit obiectionē contra se loquens in psona domini. q. d. ei: Assyrius erat minister vindicte tuę: tu miserat eum ad flagel/ landu populū contumace. Atq dicit dominus: sed ipse ex/ cessit modū: Ego quidē miserā eum vt flagellaret in virga et/ baculo: et ipse occidit in gladio. Ego miserā eum in nomine/ meo: sed ipse hoc fecit sub nomine suo et sibi ascripsit/ non mihi. Et ita distinguēda est duplex causa cominationis. f. qz/ in vindicando modū excessit: et quia sibi ascripsit victoriā. Itē distinguēdus est duplex excessus. Unus i flagello: alius/ in numero: quia non miserat eum dominus nisi ad flagellan/ das decem tribus: et ipse captiuauit et decem tribus et gentes/ circūstantes idumpos/ moabitas: et multas alias gētes i hie/ rusalē obsedit: et multa mala i iudea fecit. Et vtraq distinctio/ habet ex littera. Dic g dñs: f. Ue assur. i. assyrio: tam re/ gi q populo: quia p dñsio eius iminet. g. Uirga furoris/ mei/ in qua corrigo: b. Et baculus/ in quo flagello/ ipse/ est. q. d. Ego misi eum vt virgā et vt baculum/ nō vt gladiū. In manu eoz. i. assyrioru/ regis et populi: k. Indig/ natio mea/ contra iudeos implebitur. l. Ad gentem/ fallace/ decē tribu: que inter me et idola claudicant: vt le/ gal. iij. Regl. xvij. d. Que se facturā pcepta mea mētra est: Exo. xix. b. mittam eum. Sed quomodo misit eum do/ minus/ cum eius actio tota simpliciter fuerit mala: Solutio. Visit eum. i. inspirādo notificauit q iudei digni erant flagel/ latione: et indigni dei defensione. Quo pcepto statim habuit/ voluntatē eundi cōtra illos: nō vt flagellando corrigeret: sed/ diripiendo occideret. Et ita in tribus excessit. Primo: quia/ missus fuit vt flagellaret i baculo/ et ipse occidit i gladio. Se/ cundo: qz missus fuit vt tñ decē tribu flagellaret/ et ipse etiā/ multas gētes captiuauit. Tertio: qz missus fuit vt sb dei noie/ vindicaret/ et ipse sibi victoriā arrogauit. m. Et cōtra po/ pulū furoris mei. i. cōtra israel/ cui frat/ sū/ mittā eum. n. Mandabo illi. i. assyrio: o. Et auferat spolia/ israel/ nō vt occidat: p. Et diuidat predā/ inter se: q. Et po/ nat illum/ populū: r. In conculationē quasi lutū/ platearu. i. xij. g. Adducet magistratus quasi lutū et velut/ plastes cōculcās humū. Augustin. Iudei attenuandi sunt et

vificandi et depauperandi/ non tamē interficiendi: quia iste de/ interfectioe et omnimoda destructioe arguit. Per hoc patet/ q grauitur peccat qui iudeos eleuant/ et faciunt ppositos sup/ chasticos. s. Ipse autē non sic arbitrabit: vt. i. fla/ gellet ad correctionē decem tribu rñ. Unde notat excessus/ in flagello et numero.

non ita estimabit: sed ad cō/ teredū erit cōr ei/ et ad inter/ netionē gentiū nō paucaru. Dicit em: Nūquid non pñ/ cipes mei simul reges sunt: Nūquid non vt carchamis/ sic chalanno: et vt arphat/ sic emath: Nūquid non vt da/ mascus/ sic samaria: Quo/ modo inuenit man/ mea re/ gna idoli: sic et simulacra co/ rum de hierusalē et de sama/ ria. Nūquid nō sicut feci sa/ marie et idolis eius: sic faciā/ hierusalē et simulacris eius:

quos verberandos pmittit: in omnes sequunt: nec verberare/ sed occidere cupiūt: et paucis superatis i oēs audaciā sumūt. Dicit em: sennacherib. a. Nūquid nō pñcipes mei/ simul reges sūt: q. d. nūqd reges sūt pñcipes et barones/ mei et vasalli mei mihi fūietes: Dulos em reges secu duxe/ rat sennacherib/ quos subiugauerat sibi. Similit dicit diabo/ lus q reges et pñcipes sūt sui et seruunt sibi. Abacuk. i. c. Ipse de regibus trisphabit et tyzanni ridiculi eius erūt. Job/ xl. c. Quic montes herbas ferunt. i. reges et pñcipes et pñati/ Om̄s bestie agri ludunt sibi: id est omnes diuites et raptores. b. Nūquid nō vt carchamis/ seruit mihi: c. Sic cha/ lanno. Septuaginta dicit/ chalanne: vt dicit Hieronym: ciuitates sunt gentiliū qz subuerterat: et habitatores sibi sub/ iugauerat et secu ducebat. d. Et vt arphat/ cepi: e. Sic/ emath. i. antiochiā. f. Nūquid nō vt damasc/ seruit/ mihi: g. Sic samaria: qz decē tribu captiuitatis misit sal/ manasar de terra sua hitatores i samariā/ q ei tributarij erāt. Hic dicit Blo. Haymo. Damasc/ metropolis est i syria quā/ cōdidit ellecer seruus abraā. Sed p trariū dicitur Gen. xv. q/ fil/ eius damasc/ cōdidit eā: et a noie suo denomiāuit. Solu/ tio. Dicendū q patri attribuit gloriā/ qd fecit fil/. Vel meli/ q pater incepit: sed fil/ cōpleuit. Et si ab alijs legat alicubi/ cōdita/ referendū ē ad ei/ repationē. h. Quō inuenit ma/ nus mea regna idoli: Vox ē sennacherib admirātis suā/ potentia. q. d. quō potui tot regna supare: et eoz idola amoue/ re: A singulis em regnis q obrinebat sennacherib/ amouebat/ idola: et ponebat sua/ q adorarent in signū victorię. Vel le/ ge/ quō nō interrogatiue: sed similitudinariē hoc mō: Quō/ inuenit manus mea regna idoli. i. sicut supauit regna a/ quibus amouit idola sua/ et posui mea: Sic et simulacra/ eoz de hierlm et de samaria/ amouebo/ suple: et ponam/ mea. Plene dicta cōpleuit: Dēs em ciuitates decē tribu et/ iuda et bentamin pter hierusalē depdatus est: et etiā inferiozē/ partē ipsius quā tradidit ei sobna scriba. j. xxij. k. Nū/ quid non sicut feci samarie et idolis eius: sic faciā/ hierusalē et simulacris eius: id est sicut cepi samariam/ cū idolis suis: sic captiā hierusalē que eisdem deos venerat: S3 hoc nō pmisit dñs ppter ezechia. Carchamis interpretat/ ciuitas cōgregatiōis: et significat claustrales. Chalanne iter/ prat oēs nos: et significat seculares. Qu seculares resistūt tē/ pratiōib/ quib/ claustrales succūbūt: tūc nō est chalanne sic/ carchamis/ sed melior. Itē arphat interpretat/ sanitas vel sal/ uatio: et significat pdicatores et doctores: qui alios saluant et/ sanant. Emarb

sanant. Emath interpretat acceptio eorum / vñ indignans r / gide: r significat penitentes / quorum accepta est penitentia.

Et erit cum impleuerit rē. Tertia pars vbi de exterminatione sennacherib agit ppheta / dicens: Et erit cum impleuerit dominus p sennacherib: b Cū cta opera sua in mōte lion r in hierusalem: id est quando p ipsum dominus fecerit quicquid facere disposuerit: Tunc /

Visitabo: id est vindicabo. Personā mutat moze pphetico: r cum debuit dicere / visita / bit: dixit visita / bo in persona domini: vt curra / in meli. d Super fructū magnifici: id est superbi: e Cordis: id est super opera de corde pcedentia: f Regis assur: id est sennacherib: g Et super gloriā altitudinis oculorū eius: id est sup gloriā superbiē eius: que in oculis cin⁹ denotat. Et loquit ppheta quasi vulgariter: Sic pater castigans filium / cum virga percussit: ad pacificandum filium suum: coram ipso pñct virgam in ignem: sic dominus diabolum r tyranos / cum p eos iustos percussit / deiciet in ignem eter / num. Eccl. xxi. g. Ducto / mucro: euagina te ad occiden / dum: limita te vt interficias. Et post. Reuertere ad vaginam tuam in locū in quo creatus es: in terra natiuitatis tuę iudi / cabo te: et effundam super te indignationem meā: in igne fu / rois mei sufflabo in te. Soph. ij. d. Extendet manū suam su / per aquilonē r perdet assur. Job. xl. d. Spes eius frustrabit eum: r vidētibz cūctis p̄cipitabit. h Dixit enim / senna / cherib: i In fortitudine man⁹ meę. i. potentie meę nō dei ego feci. Ecce hic notat tertia causa suę destructionis. i. arrogancia qua sibi ascripsit victoriā iudeorū: et aliarū gen / tium. k Et in sapiētia mea intellexi / q iudei vincen / di erant r destruendi. Ipse mentit: imo dominus inspirando notificauit ei. l Et abstuli terminos populorū: id est transuli in meū dominiū. m Et pncipes eorum de / p̄datus sum. i. captiuos dixi. n Et detraxi quasi potens in sublimi. i. in solio: o Relidētes: velut re / ges quietos r pace fruētes. p Et inuenit quasi nidū manus mea fortitudinē populorū. i. impotentes se tu / eri contra me: sicut pulli auis non possunt se defendere cum capiunt in nido. Est autē nidus multiplex.

Quiete p̄ciētē. Job. xxx. c. In nidulo meo mo / Celestis patrię. Job. xxxix. d. Nūquid ad riar. p̄ceptū tuū eleuabit aquila: r in arduis ponet ni / Dilitatis ecclesie. Ps. Et turtur nidū (dū suū: vbi reponat pullos suos. Dignitatis mūdane. Abdias. j. b. Si exaltat⁹ fue / ris vt aq̄la: r si inē sidera posueris nidū tuū: inde detrahā te dicit dñs. Mueri. xxiiij. d. Robustū ē habitaculū tuū: s si i petra posueris nidū tuū: r fueris electus de stirpe cin q̄diu poteris p̄manere: Assur em̄ capiet te. i. supbia. Adulatorū blanditię. Tob. ij. b. Ex nido byrundi

os deuote orādo: vel ganniat corde gemedo. 3 Nūquid gloriabit rē. Dixerat domin⁹: Et assur: Et triplicē cau / sam subiūxerat: quia. i. miserat eum ad verberandū populū / r ipse occidit: et quia miserat eum tm̄ ad decem tribus: r ipse extendit manū suam etiā ad alias nationes: quia miserat eum tanq̄ nunciū suum / et ipse ascripsit sibi factū vt actor vel do / minus: Ideo nunc quasi in suggillationē superbię eius com / parat eum securi / r ferrę / r virgę / r baculo: que tm̄ instrumen / ta sunt. q. d. dominus: pro nihilo gloriabit sennacherib: quia non fuit nisi instrumentū vltionis: sicut securis instrumentū est sectionis: nihil per se agens: sed per secantem in ea. Unde sicut ridiculum esset si securis gloriaret⁹ de sectione facta: ita ridiculū est si sennacherib gloriat⁹ in vltione facta. Et hoc est: 4 Nūquid gloriabit securis contra eū qui secat in ea: quasi fecerit sectionem per se: Quasi dicat nō: quia ridi / culum esset. a Aut exaltabitur serra contra eum a quo trahit: q. d. non. b Quomodo. i. quā admodum: c Si eleuet virga cōtra eleuantem se / ad aliquē per / cutiendum. d Et exaltet baculus qui vtiq̄ lignū est: et ideo nihil potest: sic sennacherib eleuatur et gloriatur cōtra dominū. Sennacherib interpretat tollens deserta / vel eleuas desertionem. Job. ij. d. Ignis comedit speciosa de / ferti. Nota sennacherib. i. diabolus dicitur hic virga / bacu / lus / securis: r serra. Virga ad puniendum peccata cogitatio / nis: Baculus ad puniendū peccata locutionis: Securis ad puniendū peccata op̄is: Serra ad puniendū peccata cōuetudi / nis. Ut iō diabol⁹ dicit securis: serra r hga: qz p illū infructuosę arbores succidunt: diuidunt r serrant incredulorū duricia: r p / cutiūt hga q̄ nō recipiūt disciplinā. e Propt hoc: qz ita glia sennacherib / dicit ppheta: f Mittet dominator dñs exercitū. i. angelicarū sturū / cui nihil potest resistere cum angeli seruiant ei. g In pinguibus: id est in p̄n / cipibus r bellatoribus eius: h Venitatem / per ange / lum: quia vna nocte centū octogintaquinę milia interfecit: r corpora eorum ne corrumpereēt ciuitatem: incinerat vesti / bus remanentibus illeis. Unde iudei venientes mane / sum / mitate vestium arrepta / puluerem excutebant: vt dicitur. j. xxxvij. g. c. iij. Regl. xix. g. i Et subtus: id est sub ve / stibus: k Gloria eius: id est multitudo exercitus senna / cherib in qua gloriat⁹: iuxta illud Proverb. xiiij. d. Multi / tudo populi gloria regis. l Succensa ardebit quasi combustio ignis: id est sicut illud quod comburitur igni. Iacob. i. dicit qz michael archangelus / cui tunc cōmissa erat custodia iudeorū: sicut dicit Daniel. x. c. fecit hoc. Un sequit⁹ Et erit lumen

nū cadentibus stercozibus excecatus est tobias. Prosequēs aut ppheta metaphorā nidi / subiūgit: q Et sic colligunt oua que derelicta sunt / in nido a matre: r Sic: id est sine cōtradictione: s Aniuersam terrā: id est habitato / res ei⁹: r Ego cōgregau: et mihi subiugau / deficientibus regibus eorum.

Alij dicunt vnas pro ouis: sed falso: sicut dicit Daymo. v Et nō fuit qui moue / ret cōtra me / r Penam: id est manū suam. y Et aperiret os et ganniret / vel / mutiret: alia li / tera. Hieronym⁹. Bā nre est vulpiū: vel vt alij dicunt / auis. q. d. cum caperent non au / debāt flere vt gemere. Moraliter: Omnia bona ecclesie diripit diabolus sine cōtrad / ctione: quia nō est qui moueat pennam bene operando: vel aperiat

ligunt oua q̄ derelicta sunt: sic vniuersam terrā ego con / gregau: r nō fuit qui moue / ret pennam et aperiret os et ganniret. Nūquid glia bific securis contra eum qui secat in ea: aut exaltabit serra con / tra eum a quo trahit: Quō / modo si eleuet virga contra eleuantē se: r exaltet bacul⁹ qui vtiq̄ lignū ē. Propter hoc mutet dñator dñs exer / citū in pinguib⁹ eius tenui / tatē: et subtr⁹ glōria ei⁹ succē / sa ardebit q̄si p̄bustio ignis:

os deuote orādo: vel ganniat corde gemedo. 3 Nūquid gloriabit rē. Dixerat domin⁹: Et assur: Et triplicē cau / sam subiūxerat: quia. i. miserat eum ad verberandū populū / r ipse occidit: et quia miserat eum tm̄ ad decem tribus: r ipse extendit manū suam etiā ad alias nationes: quia miserat eum tanq̄ nunciū suum / et ipse ascripsit sibi factū vt actor vel do / minus: Ideo nunc quasi in suggillationē superbię eius com / parat eum securi / r ferrę / r virgę / r baculo: que tm̄ instrumen / ta sunt. q. d. dominus: pro nihilo gloriabit sennacherib: quia non fuit nisi instrumentū vltionis: sicut securis instrumentū est sectionis: nihil per se agens: sed per secantem in ea. Unde sicut ridiculum esset si securis gloriaret⁹ de sectione facta: ita ridiculū est si sennacherib gloriat⁹ in vltione facta. Et hoc est: 4 Nūquid gloriabit securis contra eū qui secat in ea: quasi fecerit sectionem per se: Quasi dicat nō: quia ridi / culum esset. a Aut exaltabitur serra contra eum a quo trahit: q. d. non. b Quomodo. i. quā admodum: c Si eleuet virga cōtra eleuantem se / ad aliquē per / cutiendum. d Et exaltet baculus qui vtiq̄ lignū est: et ideo nihil potest: sic sennacherib eleuatur et gloriatur cōtra dominū. Sennacherib interpretat tollens deserta / vel eleuas desertionem. Job. ij. d. Ignis comedit speciosa de / ferti. Nota sennacherib. i. diabolus dicitur hic virga / bacu / lus / securis: r serra. Virga ad puniendum peccata cogitatio / nis: Baculus ad puniendū peccata locutionis: Securis ad puniendū peccata op̄is: Serra ad puniendū peccata cōuetudi / nis. Ut iō diabol⁹ dicit securis: serra r hga: qz p illū infructuosę arbores succidunt: diuidunt r serrant incredulorū duricia: r p / cutiūt hga q̄ nō recipiūt disciplinā. e Propt hoc: qz ita glia sennacherib / dicit ppheta: f Mittet dominator dñs exercitū. i. angelicarū sturū / cui nihil potest resistere cum angeli seruiant ei. g In pinguibus: id est in p̄n / cipibus r bellatoribus eius: h Venitatem / per ange / lum: quia vna nocte centū octogintaquinę milia interfecit: r corpora eorum ne corrumpereēt ciuitatem: incinerat vesti / bus remanentibus illeis. Unde iudei venientes mane / sum / mitate vestium arrepta / puluerem excutebant: vt dicitur. j. xxxvij. g. c. iij. Regl. xix. g. i Et subtus: id est sub ve / stibus: k Gloria eius: id est multitudo exercitus senna / cherib in qua gloriat⁹: iuxta illud Proverb. xiiij. d. Multi / tudo populi gloria regis. l Succensa ardebit quasi combustio ignis: id est sicut illud quod comburitur igni. Iacob. i. dicit qz michael archangelus / cui tunc cōmissa erat custodia iudeorū: sicut dicit Daniel. x. c. fecit hoc. Un sequit⁹ Et erit lumen

ligunt oua q̄ derelicta sunt: sic vniuersam terrā ego con / gregau: r nō fuit qui moue / ret pennam et aperiret os et ganniret. Nūquid glia bific securis contra eum qui secat in ea: aut exaltabit serra con / tra eum a quo trahit: Quō / modo si eleuet virga contra eleuantē se: r exaltet bacul⁹ qui vtiq̄ lignū ē. Propter hoc mutet dñator dñs exer / citū in pinguib⁹ eius tenui / tatē: et subtr⁹ glōria ei⁹ succē / sa ardebit q̄si p̄bustio ignis:

os deuote orādo: vel ganniat corde gemedo. 3 Nūquid gloriabit rē. Dixerat domin⁹: Et assur: Et triplicē cau / sam subiūxerat: quia. i. miserat eum ad verberandū populū / r ipse occidit: et quia miserat eum tm̄ ad decem tribus: r ipse extendit manū suam etiā ad alias nationes: quia miserat eum tanq̄ nunciū suum / et ipse ascripsit sibi factū vt actor vel do / minus: Ideo nunc quasi in suggillationē superbię eius com / parat eum securi / r ferrę / r virgę / r baculo: que tm̄ instrumen / ta sunt. q. d. dominus: pro nihilo gloriabit sennacherib: quia non fuit nisi instrumentū vltionis: sicut securis instrumentū est sectionis: nihil per se agens: sed per secantem in ea. Unde sicut ridiculum esset si securis gloriaret⁹ de sectione facta: ita ridiculū est si sennacherib gloriat⁹ in vltione facta. Et hoc est: 4 Nūquid gloriabit securis contra eū qui secat in ea: quasi fecerit sectionem per se: Quasi dicat nō: quia ridi / culum esset. a Aut exaltabitur serra contra eum a quo trahit: q. d. non. b Quomodo. i. quā admodum: c Si eleuet virga cōtra eleuantem se / ad aliquē per / cutiendum. d Et exaltet baculus qui vtiq̄ lignū est: et ideo nihil potest: sic sennacherib eleuatur et gloriatur cōtra dominū. Sennacherib interpretat tollens deserta / vel eleuas desertionem. Job. ij. d. Ignis comedit speciosa de / ferti. Nota sennacherib. i. diabolus dicitur hic virga / bacu / lus / securis: r serra. Virga ad puniendum peccata cogitatio / nis: Baculus ad puniendū peccata locutionis: Securis ad puniendū peccata op̄is: Serra ad puniendū peccata cōuetudi / nis. Ut iō diabol⁹ dicit securis: serra r hga: qz p illū infructuosę arbores succidunt: diuidunt r serrant incredulorū duricia: r p / cutiūt hga q̄ nō recipiūt disciplinā. e Propt hoc: qz ita glia sennacherib / dicit ppheta: f Mittet dominator dñs exercitū. i. angelicarū sturū / cui nihil potest resistere cum angeli seruiant ei. g In pinguibus: id est in p̄n / cipibus r bellatoribus eius: h Venitatem / per ange / lum: quia vna nocte centū octogintaquinę milia interfecit: r corpora eorum ne corrumpereēt ciuitatem: incinerat vesti / bus remanentibus illeis. Unde iudei venientes mane / sum / mitate vestium arrepta / puluerem excutebant: vt dicitur. j. xxxvij. g. c. iij. Regl. xix. g. i Et subtus: id est sub ve / stibus: k Gloria eius: id est multitudo exercitus senna / cherib in qua gloriat⁹: iuxta illud Proverb. xiiij. d. Multi / tudo populi gloria regis. l Succensa ardebit quasi combustio ignis: id est sicut illud quod comburitur igni. Iacob. i. dicit qz michael archangelus / cui tunc cōmissa erat custodia iudeorū: sicut dicit Daniel. x. c. fecit hoc. Un sequit⁹ Et erit lumen

os deuote orādo: vel ganniat corde gemedo. 3 Nūquid gloriabit rē. Dixerat domin⁹: Et assur: Et triplicē cau / sam subiūxerat: quia. i. miserat eum ad verberandū populū / r ipse occidit: et quia miserat eum tm̄ ad decem tribus: r ipse extendit manū suam etiā ad alias nationes: quia miserat eum tanq̄ nunciū suum / et ipse ascripsit sibi factū vt actor vel do / minus: Ideo nunc quasi in suggillationē superbię eius com / parat eum securi / r ferrę / r virgę / r baculo: que tm̄ instrumen / ta sunt. q. d. dominus: pro nihilo gloriabit sennacherib: quia non fuit nisi instrumentū vltionis: sicut securis instrumentū est sectionis: nihil per se agens: sed per secantem in ea. Unde sicut ridiculum esset si securis gloriaret⁹ de sectione facta: ita ridiculū est si sennacherib gloriat⁹ in vltione facta. Et hoc est: 4 Nūquid gloriabit securis contra eū qui secat in ea: quasi fecerit sectionem per se: Quasi dicat nō: quia ridi / culum esset. a Aut exaltabitur serra contra eum a quo trahit: q. d. non. b Quomodo. i. quā admodum: c Si eleuet virga cōtra eleuantem se / ad aliquē per / cutiendum. d Et exaltet baculus qui vtiq̄ lignū est: et ideo nihil potest: sic sennacherib eleuatur et gloriatur cōtra dominū. Sennacherib interpretat tollens deserta / vel eleuas desertionem. Job. ij. d. Ignis comedit speciosa de / ferti. Nota sennacherib. i. diabolus dicitur hic virga / bacu / lus / securis: r serra. Virga ad puniendum peccata cogitatio / nis: Baculus ad puniendū peccata locutionis: Securis ad puniendū peccata op̄is: Serra ad puniendū peccata cōuetudi / nis. Ut iō diabol⁹ dicit securis: serra r hga: qz p illū infructuosę arbores succidunt: diuidunt r serrant incredulorū duricia: r p / cutiūt hga q̄ nō recipiūt disciplinā. e Propt hoc: qz ita glia sennacherib / dicit ppheta: f Mittet dominator dñs exercitū. i. angelicarū sturū / cui nihil potest resistere cum angeli seruiant ei. g In pinguibus: id est in p̄n / cipibus r bellatoribus eius: h Venitatem / per ange / lum: quia vna nocte centū octogintaquinę milia interfecit: r corpora eorum ne corrumpereēt ciuitatem: incinerat vesti / bus remanentibus illeis. Unde iudei venientes mane / sum / mitate vestium arrepta / puluerem excutebant: vt dicitur. j. xxxvij. g. c. iij. Regl. xix. g. i Et subtus: id est sub ve / stibus: k Gloria eius: id est multitudo exercitus senna / cherib in qua gloriat⁹: iuxta illud Proverb. xiiij. d. Multi / tudo populi gloria regis. l Succensa ardebit quasi combustio ignis: id est sicut illud quod comburitur igni. Iacob. i. dicit qz michael archangelus / cui tunc cōmissa erat custodia iudeorū: sicut dicit Daniel. x. c. fecit hoc. Un sequit⁹ Et erit lumen

os deuote orādo: vel ganniat corde gemedo. 3 Nūquid gloriabit rē. Dixerat domin⁹: Et assur: Et triplicē cau / sam subiūxerat: quia. i. miserat eum ad verberandū populū / r ipse occidit: et quia miserat eum tm̄ ad decem tribus: r ipse extendit manū suam etiā ad alias nationes: quia miserat eum tanq̄ nunciū suum / et ipse ascripsit sibi factū vt actor vel do / minus: Ideo nunc quasi in suggillationē superbię eius com / parat eum securi / r ferrę / r virgę / r baculo: que tm̄ instrumen / ta sunt. q. d. dominus: pro nihilo gloriabit sennacherib: quia non fuit nisi instrumentū vltionis: sicut securis instrumentū est sectionis: nihil per se agens: sed per secantem in ea. Unde sicut ridiculum esset si securis gloriaret⁹ de sectione facta: ita ridiculū est si sennacherib gloriat⁹ in vltione facta. Et hoc est: 4 Nūquid gloriabit securis contra eū qui secat in ea: quasi fecerit sectionem per se: Quasi dicat nō: quia ridi / culum esset. a Aut exaltabitur serra contra eum a quo trahit: q. d. non. b Quomodo. i. quā admodum: c Si eleuet virga cōtra eleuantem se / ad aliquē per / cutiendum. d Et exaltet baculus qui vtiq̄ lignū est: et ideo nihil potest: sic sennacherib eleuatur et gloriatur cōtra dominū. Sennacherib interpretat tollens deserta / vel eleuas desertionem. Job. ij. d. Ignis comedit speciosa de / ferti. Nota sennacherib. i. diabolus dicitur hic virga / bacu / lus / securis: r serra. Virga ad puniendum peccata cogitatio / nis: Baculus ad puniendū peccata locutionis: Securis ad puniendū peccata op̄is: Serra ad puniendū peccata cōuetudi / nis. Ut iō diabol⁹ dicit securis: serra r hga: qz p illū infructuosę arbores succidunt: diuidunt r serrant incredulorū duricia: r p / cutiūt hga q̄ nō recipiūt disciplinā. e Propt hoc: qz ita glia sennacherib / dicit ppheta: f Mittet dominator dñs exercitū. i. angelicarū sturū / cui nihil potest resistere cum angeli seruiant ei. g In pinguibus: id est in p̄n / cipibus r bellatoribus eius: h Venitatem / per ange / lum: quia vna nocte centū octogintaquinę milia interfecit: r corpora eorum ne corrumpereēt ciuitatem: incinerat vesti / bus remanentibus illeis. Unde iudei venientes mane / sum / mitate vestium arrepta / puluerem excutebant: vt dicitur. j. xxxvij. g. c. iij. Regl. xix. g. i Et subtus: id est sub ve / stibus: k Gloria eius: id est multitudo exercitus senna / cherib in qua gloriat⁹: iuxta illud Proverb. xiiij. d. Multi / tudo populi gloria regis. l Succensa ardebit quasi combustio ignis: id est sicut illud quod comburitur igni. Iacob. i. dicit qz michael archangelus / cui tunc cōmissa erat custodia iudeorū: sicut dicit Daniel. x. c. fecit hoc. Un sequit⁹ Et erit lumen

Et sic colligunt oua que derelicta sunt / in nido a matre: r Sic: id est sine cōtradictione: s Aniuersam terrā: id est habitato / res ei⁹: r Ego cōgregau: et mihi subiugau / deficientibus regibus eorum.

Alij dicunt vnas pro ouis: sed falso: sicut dicit Daymo. v Et nō fuit qui moue / ret cōtra me / r Penam: id est manū suam. y Et aperiret os et ganniret / vel / mutiret: alia li / tera. Hieronym⁹. Bā nre est vulpiū: vel vt alij dicunt / auis. q. d. cum caperent non au / debāt flere vt gemere. Moraliter: Omnia bona ecclesie diripit diabolus sine cōtrad / ctione: quia nō est qui moueat pennam bene operando: vel aperiat

Al. 7 mutiret 21. dif. c. ifericoz 23. q. 5. c. fi.

Moraliter

Tertis pars

Multiplex nidus

Ps. 83.

Nidus

Et erit lumen israel: id est angelus custos iudeorum: qui eos illuminabat docendo quod agere deberet. b. In igne. i. ad modum ignis eos comburet. c. Et sanctus eius: id est angelus adiutor israel: d. In flamma: id est ad modum flammę incinerans exercitum sennacherib. e. Et succendet et deuorabit spina eius: id est minores de exercitu: f. Et uepres: id est maiores: g. In die una: id est simul: h. Et gloria saltus eius: id est principes exercitus: i. Et carmeli ei: id est reges et quicunq; nobiliores: k. Ab anima usq; ad carnem consumet: id est in anima et corpore puniet. Vel sic: e. Et succedet et deuorabit spina eius: id est diuitiarum copia. f. Et uepres: id est potentia pungens: g. In die una: id est simul: h. Et gloria saltus eius: id est multitudo exercitus infructuosa: i. Et carmeli ei: id est exercitus numerosus et infructuosus sic ligna siluay. k. Ab anima usq; ad carnem consumet: id est puniet. l. Et erit sennacherib: m. Terrore profugus: Percusso enim exercitu suo: pteritus fugit in terram suam cum paucis. s. decem: vt dicunt hebrei: et ibi interfecit est a duobus filiis suis: dum adoraret deum suum in templo. j. xxxvij. g. n. Et reliquie ligni saltus eius: id est exercitus infructuosus et innumerabilis vt ligna siluay. o. Pre paucitate numerabunt: quia tunc decem cum eo fuerunt. q. Et puer scribe eos: id scribere poterit: qz nullus adeo puer est qd non possit facere. j. que apud hebreos significat decem. Et p hoc innuit ppheta qd tunc decem fugerunt cum eo.

Dystice. In hoc facto incendium peccatorum significat: quibus dicit: Ite maledicti in ignem eternum: Matth. xxv. d. Et sicut corpora assyriorum combusta fuerunt: sed spolia remanserunt: sic reprobi igne eterno comburent: sed exempla eorum remanent ad instructionem iustorum. Unde Numeri. xvi. e. precepit dominus thuribula chore et dathan absorptorum a terra: producti in lamina et affigi altari: in signum et monumentum filiis israel. Prover. xix. d. Pestilente flagellato paruulus sapientior erit. a. Et erit lumen israel in igne: hoc in secundo aduentu. i. dominus qui est lux bonis: erit ardor malis. j. vlt. e. Ecce dominus in igne ueniet reddere indignationem superbis. Item. j. xxxij. b. Quis ex uobis poterit habitare cum igne deuorante: e. Et succendet et deuorabit spina eius: id est in die iudicii deuorabunt igne eterno reprobi qui fuerunt spina p auaricia: f. Et uepres per malicia: .h. Et gloria saltus per inanem gloria: i. Et gloria carmeli p luxuria. Carmelus enim intepretat mollis. l. Et erit terrore pfugus: diabolus: quia non poterit de cetero imperare iustos: sed cum suis precipitabit in infernum. n. Et reliquie ligni saltus eius pre paucitate numerabunt. Reliquie diaboli sunt iusti: quos ipse reliquit inuitus: qd pauci sunt respectu malorum. Matth. xx. b. Multi sunt uocati pauci non electi. p. Et puer scribe eos: in libro uite. Ille inquam puer: qd dicit Luc. x. c. Gaudete: qz nota uestra scripta sunt in celis. De qd etiam puero dicit. s. ix. b. Puer natus est nobis. Nota est puer christus. s. ix. b. Puer natus est nobis: secundum septuaginta. Item moyses. Job. vi. a. Est puer vnus hic qui habet quatuor panes. Item apostoli. s. viij. d. Ecce ego et pueri mei etc. Job. xxj. b. Pueri nunc quid pulmentarij habetis: Item humilis. Matth. xvij. f. Nisi conuersi fueritis et efficiamini sic paruuli non intrabitis in regnum celorum. Item idiota. Heb. v. d. Dis qui lactis est particeps: expers est sermone iusticie: paruulus enim est. Item inuidus. Job. v. a. Paruulum occidit inuidia. Item

Puer multiplex

seru. j. xliij. a. Ecce seruus meus: suscipiam eum. Alia littera: Ecce puer meus quem elegi posui super eum spiritu meo. Item stultus. Eccl. x. c. Ne tibi terra cuius rex puer est. Item philosophus. j. Corinth. xij. c. Cum essem paruulus loquebar ut paruus. q. Et erit in die illa etc. Quarta pars in qua agit de re-

erit in die illa non adiciet residuum israel: et hi qui fugerint de domo iacob innitent super eum qui percutit eos: sed innitent super dominum sanctum israel. In ueritate reliquie conuertent: reliquie inquam iacob ad dominum fortem. Si enim fuerit plus tuum israel quasi arena maris: reliquie conuertent ex eo.

Quarta pars in qua agit de re- ditu siue congregatio ne disperorum israel. Captiuatis enim decem tribubus multi euaserunt qui latuerant in speluncis: et in diuersis regionibus aufugerunt: non audentes reuertii in terram iuda: propter inimicitias que fuerant semper inter israel et iuda. Sed ezechias combusto exercitu sennacherib: misit epistolas ad omnes dispersos ut secure uenirent et ipse reciperet

Quarta pars

Bo. 9. h

eos quasi fratres. Neque enim reliquie decem tribuum audebant redire in terram suam: quia ibi erant assyrii in quibus nolebant confidere: quia cum prius fuissent eorum amici: postea facti inimici infestauerunt eos. Et hoc est quod tangit hic: Et erit in die illa: fugato sennacherib et exercitu eius combusto. r. Ad adiciet residuum israel: id est pauci de decem tribubus remanentes. s. Et hi qui fugerint de domo iacob: id est de decem tribubus in hierusalim ad ezechiam: et due tribus similiter. t. Innitent: id est confidere: u. Super eum qui percutit eos: id est super assyrio qui de amico factus inimicus infestauit eos tempore achaz regis iuda: qui obsessus a phacee rege israel: et rasin rege syrie: misit ad theglathphalasar regem assyriorum: qui cepit captiuare decem tribus: et rasin interfecit. liij. Regl. xv. b. x. Sed innitent super dominum sanctum israel: id est qui sanctificat israel: quasi decemtero non confident in assyrijs due tribus: neque illi qui de decem remanserunt: sed confident in domino deo suo. Quia autem multi de decem tribubus remanserunt: patet: quia domino predicante multi de tribu cabulon: et multi de tribu neptalim legunt conuersi ad eum: ut dictum est. s. ix. a. Et etiam apostoli de illis fuerunt. Unde in ps. dicit: Principes cabulon et principes neptalim. Sed hec non est multum cogens ratio: quia tempore cyri cum esdra multi alij de decem tribubus redierunt in iudam. y. In ueritate: id est uero corde: z. Reliquie: id est illi pauci qui de decem tribubus a captiuitate remanserunt. a. Conuertent reliquie inquam iacob. i. decem tribuum: et etiam illi qui de duabus tribubus apostatauerant. b. Ad dominum fortem: qui potest liberare sperantes in se. c. Si enim: id est bene dico. i. pauci. Si enim. i. quis: d. Fuerit populus tuus israel quasi arena maris. i. multus et innumerabilis. e. Reliquie: id est pauci et paruuli: f. Conuertent ex eo ad dominum. Secundum iosephum exponit hoc de captiuitate romanorum: quia tunc innumerabili multitudine occisi: pauci in apostolis et eorum sequacibus saluati sunt. Dystice: est prophetia de secundo aduentu dñi: qui ad predicationem helie et enoch alij iudeorum conuertent ad christum: Juxta illud Malach. vlt. b. Ecce ego mittam uobis heliam prophetam antequam ueniat dies domini magnus et horribilis: et conuertet corda patrum ad filios: et cor filiorum ad patres eorum. Deut. liij. e. Mouissimo tempore reuertentur ad dominum deum tuum. Mich. v. a. Dabit dominus eos usq; ad tempus in quo paraturiens pariet: et reliquie fratrum eius conuertent ad filios israel. Moraliter: autem qui mundum diligunt similes sunt arenę maris in multitudine: in amaritudine: in sterilitate: in mobilitate: quorum reliquias assumit deus. Unde ps. Pater meus et mater mea dereliquerunt me: dominus autem assumpsit me. Qd figuratum est in puero egyptio. j. Regl. xxx. d. que egrotantem reliquerat dominus suus: et dauid assumpsit eum: et fecit eum ducem sui.

Ps. 67.

Dystice

Moraliter

Ps. 26.

Consummatio abbreviata

Consumatio abbreviata. i. abbreviatio sumata. i. exterminatio exercitus sennacherib breui spacio vnus no/ cis facta. b Inudabit iusticia. i. faciet abundare iusticia/ am in iudeis: q viso tanto miraculo plene pueri sut ad dnm. Vel Inudabit iusticia. i. manife stabit abundantiā iusticie/ dei. Vel sic: a

Consumatio abbreviata. i. pfectio euangeli/ in duobus madat/ cha/ ritat/ coprehensa: in q/ bus tota lex pender et/ pberet. b Inuda/ bit iusticia. i. abun/ dantior erit q iusticia/ legi. Datth. v. c. Mi/ si abundauerit iusticia/ via plus q scribaru/ z/ pharisoz no intrabi/ tis in regnu/ cglorum. Euageliu/ dicit abbreviatio z sumatio: qz/ sumā legis i breui col/ ligit: et qd deerat ap/ ponit. Vel sumatio/ ne abbreviata vocat/ ips dnice pdicationis/

i. spaciū triū annoz z dimidiū: in quo breuiē impleta sūt oīa/ que de christo longo tpe ante pdicta fuerunt. Et sic exponit/ Blo. Ray. Et ē sensus: a Consumatio abbreviata: id/ est ips dnice pdicationis: b Inudabit iusticia. i. faciet/ inudare. i. abundare iusticia. Vel sumationē abbreviatā vo/ cat triduu/ mortis christi: i. q dn̄s breuiē sumauit liberationē/ generis hūani: Et sic exponit alia Blo. Et ē sensus: a Co/ sumatio abbreviata. i. triduu/ passiōis christi: i. q sal/ hu/ manū generis breuiē sumata ē: Un̄ i cruce dixit: Consumatū/ ē: Joh. xix. f. b Inudabit iusticia. i. inudatē. i. supabū/ dātē demonstrabit christi iusticia. Nā iuste occisus/ iuste dia/ bolū z mortē vicit: n̄ potētia/ s iusticia: Et q solo s̄bo mūdū/ redimere poterat/ morte propria redemit. Vel sic expone.

Consumatio abbreviata. i. christi doctrina sumans/ leges z abbrevians. Unde Datth. v. b. Non venit soluere/ legem sed adimplere. Roma. ix. f. Verbū consumans et ab/ breuians i equitate: quia verbum breuiatū faciet dn̄s super/ terrā. b Inudabit iusticiam: id est ubiqz manifestabit/ iusticiā: quia in omnē terram extiuit sonus pdicationis apo/ stolorū. c Consumationē enim z abbreviationē: vt supra/ expositum est. d Dn̄s deus exercitūū faci/ et in medio oīs terre: id est i hierusalē que dicit vmbilic/ terrē. Unde Ps. Operat/ est salutē in medio terre. Vel cer/ te verbum patris ingentum z imensum/ intra vteri virgīna/ lis angusta viscera clausum/ potest dici consumatio abbrevia/ ta vel verbum abbreviatū: qd inudauit iusticiā/ quando se/ lohāni baptisē subdidit baptizandū. Datth. iij. d. Sic de/ cet nos adimplere omnē iusticiā. j. xxvij. f. Consumatio/ nē et abbreviationē audiui a dño deo exercitūū. Soph. j. d. Consumationē cum festinatione faciet dn̄s cunctis habitan/ tibus terram. e Propter hoc. i. vt non timeat ezechia/ as: f Hec dicit dn̄s deus exercitūū: id est angelica/ rum virtutum: cui nihil impossibile est vel occultū. g No/ li timere zc. Quinta pars: in qua describit propheta aduē/ tum sennacherib in hierusalē. Captis enim cunctis ciuitatib/ iude/ et beniamin: et etiam parte hierusalē inferiore/ reuersus/ est in egyptum vadēs contra tharachā regē ethiopiē: Cūqz/ iterum rediret ad hierusalem capiendā/ ciuitates iude/ que re/ manserant et erant in via venientib/ de egypto in hierusalē: cepit z subuertit/ hierusalem autem non cepit. Unde conso/ latio dicit ppheta. h Noli timere populus meus/ cul/ tu et fidei religione. i Habitator sion ab assur: id/ est a sennacherib. j In virga enim percutiet te/ de/ p̄gando/ sed non penitus destruendo: quia hierusalē nunqz

cepit. k Et baculū suū leuabit super te: sed non pec/ tiet te: l In via egypti: id est in illa parte iuda que est/ inter hierusalē et egyptum. Omnes enī illas ciuitates exter/ minauit veniens de egypto. Et bene dico: Noli timere: m Adhuc enī paululū modicū z consumabit/ indignatio mea z/ furor meus super/ scelus eozū: id est/ egyptioz z assyrioz. Judic. 7. g.

bit super eum dominus ex/ ercituū flagellū iuxta pla/ gam madian i petra oreb/ et/ virgam suam super mare: et leuabit eam in viā egypti. Et erit in die illa/ auferetur/ onus eius de humero tuo/ et iugum eius de collo tuo: et computrescet iugum a fa/ cie olei. Veniet in aiōth: z transibit in magron/ apud/ magnas commendabit va/ sa sua. Transierunt cursim: z gabaa sedes nra. Obstupu/ it rama: gabaa saulis fugit:

indignatio mea z furor meus super scelus eozū: id est egyptioz z assyrioz. Judic. 7. g. Lompletum est hoc longo tempe post: sci/ licet decioquarto an/ no ezechie. Et hoc p/ dixit ppheta tempore/ achac: qui sedecim/ ānis regnauit ante eze/ chiam. Sed paululū dicit hoc tempus cō/ paratiōe eternitatis: respectu cuius omnia/ secula momētanea sūt. Similiter. j. xxvj. d. Abscondere modicū ad momētum/ donec/ pertranscat indigna/ tio mea. Et. liij. b.

Ad punctum in modico dereliqui te. Et Apoc. vj. c. Dic/ tum est illis vt req̄sicerēt adhuc tempus modicū/ donec im/ pleatur numer/ seruoꝝ eozū. n Et suscitabit/ dicit p/ ppheta: o Super eum. i. sennacherib: p Dn̄s exer/ citūū. i. angelicarū virtutū. q Flagellū. i. indignationē/ et vltionē. r Iuxta plagā madian in petra oreb. i. vbi/ oreb occisus est: Judic. vij. g. q. d. sine lesione et labo/ re iudeoz exterminabit sennacherib z exercit/ eius: sic ma/ dianitē vici sunt a gedeone sine sanguine iudeoz. Et verum/ est h: qz ipse sennacherib interfect/ fuit a duob/ filijs suis/ dū/ ozaret i templo suo: z exercit/ percussus ab angelo. j. xxvij. g.

Et virgam suam. i. potentā suā leuabit sennacherib. t Sup mare/ rubz. q. d. anteqz veniat sup te/ aggredietur tharacham regem ethiopiē: et transiit/ mare rubz leuabit/ virgā suam sup egyptū: et sic cū mlto exercitu reuertet/ hie/ rusalē. v Et leuabit eam. i. potentā suam. w In via/ egypti: qz destruet omnes ciuitates iude/ q sunt in via qua/ itur in egyptū de hierusalem. Et hoc qz sperasti in egyptiis: vt dicit Interl. Hiero. y Et erit in die illa: cū ab egypto/ redierit sennacherib. z Auferet onus ei/ de hume/ ro tuo z iugū ei/ de collo tuo. i. seruit/ et opp̄sio/ occi/ so exercitu ab angelo. a Et computrescet iugū a facie/ olei. i. iniq/ dñatio eius deficiet a p̄sentia miscdiē dei: q per/ angelū suū exercitū eius interficiet. b A facie/ olei. i. a p̄ntia christi: De q Cat. j. a. Oleū effusū nomē tuū.

c Computrescet iugū/ diaboli z pcti. Un̄. j. lxij. f. Trinā/ diruperes cglōs et descēderes: a facie tua montes defuerēt. d Moralit/ On/ z iugū diaboli. i. pctm/ qd collū pctōis/ one/ rat z iclinat: cōputrescet a facie olei. i. elemosynē. Eccl. iij. d. Ignē ardētē extinguit aq: z elemosyna resistit pctis. Luc. xj. f. Date elemosynā z ecce oīa mūda sūt vob. De h iugo dicit/ Hiero. xxx. b. Cōterā iugū ei/ d collo tuo zc. Thren. j. e. U/ gillauit iugū iniquitatū mearū in manu ei/ z uolūtē sūt z impo/ sītē collo meo. Deinde viā sennacherib de egypto vsqz in no/ be describit eiasas: ac si p̄sens esset dicens: u Veniet in/ in aiōth. Hec fuit p̄ma diēta. Deinde/ d Transibit i ma/ gron/ festinant/ volēs ibi manere. e Apud magnas/ ciuitatē sic cōtā. f Lōmendabit vasa sua. i. machinas/ et sarcinas suas q̄s cito reditur. g Trāsierit cursim/ p̄ dictas ciuitates. i. trāsibūt cursim deposit/ sarcinis. P̄terit/ tū p futuro ponit more p̄phético: Et venientes gabaa dixē/ rūt: h Gabaa sedes nra. i. in gabaa q̄scem/ z reficie/ mur. i Obstupuit rama/ ciuitas iude/ audies q tam p̄o/ pinquus esset exercit/ assyrioꝝ. k Gabaa saulis fugit:

Ad punctum in modico dereliqui te. Et Apoc. vj. c. Dic/ tum est illis vt req̄sicerēt adhuc tempus modicū/ donec im/ pleatur numer/ seruoꝝ eozū. n Et suscitabit/ dicit p/ ppheta: o Super eum. i. sennacherib: p Dn̄s exer/ citūū. i. angelicarū virtutū. q Flagellū. i. indignationē/ et vltionē. r Iuxta plagā madian in petra oreb. i. vbi/ oreb occisus est: Judic. vij. g. q. d. sine lesione et labo/ re iudeoz exterminabit sennacherib z exercit/ eius: sic ma/ dianitē vici sunt a gedeone sine sanguine iudeoz. Et verum/ est h: qz ipse sennacherib interfect/ fuit a duob/ filijs suis/ dū/ ozaret i templo suo: z exercit/ percussus ab angelo. j. xxvij. g.

Et virgam suam. i. potentā suā leuabit sennacherib. t Sup mare/ rubz. q. d. anteqz veniat sup te/ aggredietur tharacham regem ethiopiē: et transiit/ mare rubz leuabit/ virgā suam sup egyptū: et sic cū mlto exercitu reuertet/ hie/ rusalē. v Et leuabit eam. i. potentā suam. w In via/ egypti: qz destruet omnes ciuitates iude/ q sunt in via qua/ itur in egyptū de hierusalem. Et hoc qz sperasti in egyptiis: vt dicit Interl. Hiero. y Et erit in die illa: cū ab egypto/ redierit sennacherib. z Auferet onus ei/ de hume/ ro tuo z iugū ei/ de collo tuo. i. seruit/ et opp̄sio/ occi/ so exercitu ab angelo. a Et computrescet iugū a facie/ olei. i. iniq/ dñatio eius deficiet a p̄sentia miscdiē dei: q per/ angelū suū exercitū eius interficiet. b A facie/ olei. i. a p̄ntia christi: De q Cat. j. a. Oleū effusū nomē tuū.

c Computrescet iugū/ diaboli z pcti. Un̄. j. lxij. f. Trinā/ diruperes cglōs et descēderes: a facie tua montes defuerēt. d Moralit/ On/ z iugū diaboli. i. pctm/ qd collū pctōis/ one/ rat z iclinat: cōputrescet a facie olei. i. elemosynē. Eccl. iij. d. Ignē ardētē extinguit aq: z elemosyna resistit pctis. Luc. xj. f. Date elemosynā z ecce oīa mūda sūt vob. De h iugo dicit/ Hiero. xxx. b. Cōterā iugū ei/ d collo tuo zc. Thren. j. e. U/ gillauit iugū iniquitatū mearū in manu ei/ z uolūtē sūt z impo/ sītē collo meo. Deinde viā sennacherib de egypto vsqz in no/ be describit eiasas: ac si p̄sens esset dicens: u Veniet in/ in aiōth. Hec fuit p̄ma diēta. Deinde/ d Transibit i ma/ gron/ festinant/ volēs ibi manere. e Apud magnas/ ciuitatē sic cōtā. f Lōmendabit vasa sua. i. machinas/ et sarcinas suas q̄s cito reditur. g Trāsierit cursim/ p̄ dictas ciuitates. i. trāsibūt cursim deposit/ sarcinis. P̄terit/ tū p futuro ponit more p̄phético: Et venientes gabaa dixē/ rūt: h Gabaa sedes nra. i. in gabaa q̄scem/ z reficie/ mur. i Obstupuit rama/ ciuitas iude/ audies q tam p̄o/ pinquus esset exercit/ assyrioꝝ. k Gabaa saulis fugit:

Ad punctum in modico dereliqui te. Et Apoc. vj. c. Dic/ tum est illis vt req̄sicerēt adhuc tempus modicū/ donec im/ pleatur numer/ seruoꝝ eozū. n Et suscitabit/ dicit p/ ppheta: o Super eum. i. sennacherib: p Dn̄s exer/ citūū. i. angelicarū virtutū. q Flagellū. i. indignationē/ et vltionē. r Iuxta plagā madian in petra oreb. i. vbi/ oreb occisus est: Judic. vij. g. q. d. sine lesione et labo/ re iudeoz exterminabit sennacherib z exercit/ eius: sic ma/ dianitē vici sunt a gedeone sine sanguine iudeoz. Et verum/ est h: qz ipse sennacherib interfect/ fuit a duob/ filijs suis/ dū/ ozaret i templo suo: z exercit/ percussus ab angelo. j. xxvij. g.

Et virgam suam. i. potentā suā leuabit sennacherib. t Sup mare/ rubz. q. d. anteqz veniat sup te/ aggredietur tharacham regem ethiopiē: et transiit/ mare rubz leuabit/ virgā suam sup egyptū: et sic cū mlto exercitu reuertet/ hie/ rusalē. v Et leuabit eam. i. potentā suam. w In via/ egypti: qz destruet omnes ciuitates iude/ q sunt in via qua/ itur in egyptū de hierusalem. Et hoc qz sperasti in egyptiis: vt dicit Interl. Hiero. y Et erit in die illa: cū ab egypto/ redierit sennacherib. z Auferet onus ei/ de hume/ ro tuo z iugū ei/ de collo tuo. i. seruit/ et opp̄sio/ occi/ so exercitu ab angelo. a Et computrescet iugū a facie/ olei. i. iniq/ dñatio eius deficiet a p̄sentia miscdiē dei: q per/ angelū suū exercitū eius interficiet. b A facie/ olei. i. a p̄ntia christi: De q Cat. j. a. Oleū effusū nomē tuū.

c Computrescet iugū/ diaboli z pcti. Un̄. j. lxij. f. Trinā/ diruperes cglōs et descēderes: a facie tua montes defuerēt. d Moralit/ On/ z iugū diaboli. i. pctm/ qd collū pctōis/ one/ rat z iclinat: cōputrescet a facie olei. i. elemosynē. Eccl. iij. d. Ignē ardētē extinguit aq: z elemosyna resistit pctis. Luc. xj. f. Date elemosynā z ecce oīa mūda sūt vob. De h iugo dicit/ Hiero. xxx. b. Cōterā iugū ei/ d collo tuo zc. Thren. j. e. U/ gillauit iugū iniquitatū mearū in manu ei/ z uolūtē sūt z impo/ sītē collo meo. Deinde viā sennacherib de egypto vsqz in no/ be describit eiasas: ac si p̄sens esset dicens: u Veniet in/ in aiōth. Hec fuit p̄ma diēta. Deinde/ d Transibit i ma/ gron/ festinant/ volēs ibi manere. e Apud magnas/ ciuitatē sic cōtā. f Lōmendabit vasa sua. i. machinas/ et sarcinas suas q̄s cito reditur. g Trāsierit cursim/ p̄ dictas ciuitates. i. trāsibūt cursim deposit/ sarcinis. P̄terit/ tū p futuro ponit more p̄phético: Et venientes gabaa dixē/ rūt: h Gabaa sedes nra. i. in gabaa q̄scem/ z reficie/ mur. i Obstupuit rama/ ciuitas iude/ audies q tam p̄o/ pinquus esset exercit/ assyrioꝝ. k Gabaa saulis fugit:

Judic. 7. g.

Et. i. i. i. i. i.

B
Et. i. i. i. i. i.

Bystice

Doraliter

e aduentu assyrioꝝ

F
j. 2. 8. f.

Dant. 2. 1. d.

Quinta pars

